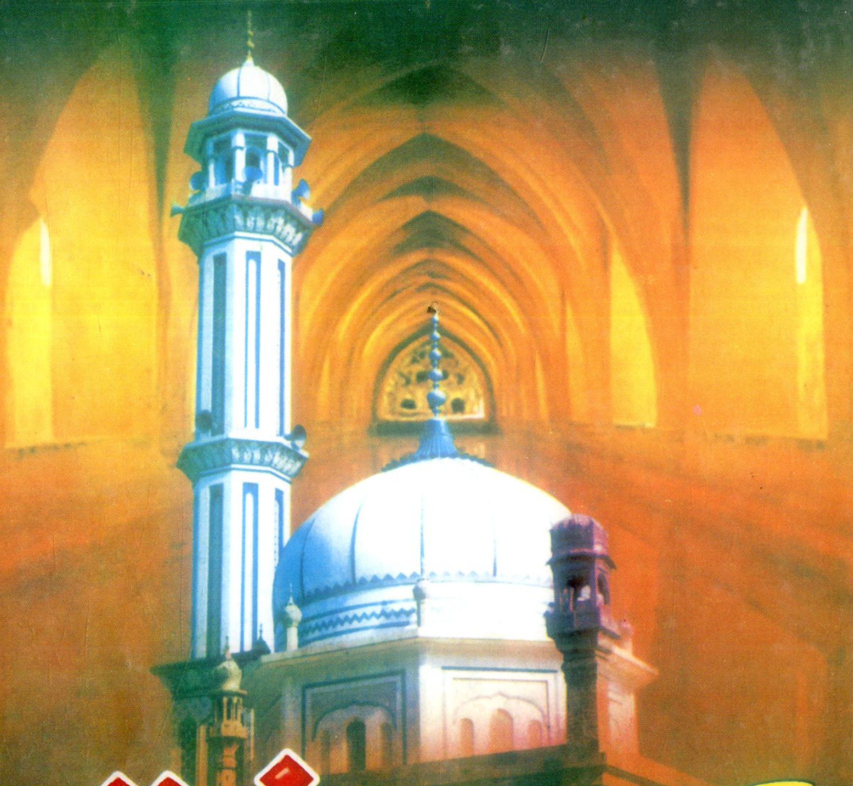

مکتوباتِ عشق

تصنیف

غوث المحققین قطب العارفین حضرت پیر سید شیر محمد گیلانی قادری فتح پوری رحمۃ اللہ علیہ

زیرِ سرپرستی

حضرت پیر سید ابرار حسین شاہ بخاری صاحب

پیر محلوی سندیلیانوالی شریف

حضرت پیر سیّد شیر محمد گیلانی قادری فتح پوری رحمۃ اللہ علیہ

مکتوبات عشق

تصنیف

غوث المحققین قطب العارفین

جناب حضرت سیّد شبیر محمد گیلانی قادریؒ

فتح پور شریف تحصیل اوکاڑہ ضلع ساہیوال

بسم اللہ الرحمن الرحیم

ناشر **پیر سید ابرار حسین شاہ بخاری**

سجادہ نشین آستانہ عالیہ دربار قطبیہ سندیلیانوالی شریف، ضلع ٹوبہ ٹیک سنگھ۔ تحصیل کمالیہ

نام کتاب ________ **مکتوبات عشق**

اشاعت اول (بشکل نو) ________ ستمبر 1992ء

اشاعت دوم (بشکل نو) ________ اکتوبر 2009ء

تعداد ________ 1100

مطبع ________

کتابت ________ رانا محمد عثمان

سرورق ________ محمد طارق فیضی

ترتیبِ نو

عرضِ ناشر

مکتوبات عشق جیسا کہ نام سے ظاہر ہے حضرت پیر سید شیر محمد گیلانی فتحپوری کے منظوم خطوط کا مجموعہ ہے جو انہوں نے اپنے مرشدِ کامل جناب قطب الاقطاب حضرت سید قطب علی شاہ بخاری پیر مخلوی کو لکھے۔ یہ خطوط نہ صرف سائیں شیر پاک کے قلبی اور روحانی واردات کا اظہار کرتے ہیں بلکہ عشقِ حقیقی کے رموز کا ایک قیمتی خزانہ بھی ہیں۔

یہ مجموعہ کئی بار چھپا۔ لوگوں نے اس کی مقبولیت سے فائدہ اٹھاتے ہوئے اس کو اپنے کلام کے مشتہر کرنے کا ذریعہ بنا لیا۔ تاکہ اس کے ساتھ ان کا کلام بھی عقیدتمندوں میں مقبول ہو جائے۔

عرصہ سے میں اس کوشش میں تھا کہ پیر صاحب کے اصل کلام کو دوسروں کے کلام سے الگ کر کے اس کو اس طرح پیش کیا جائے کہ ظاہری طور پر بھی اتنا ہی خوبصورت نظر آئے جتنا کہ باطنی طور پر ہے اور کتابت کو دیکھتے ہی خیالات کی ندرت اور جذبات کی شدت کا احساس ہو سکے جو اس کلام میں پنہاں ہے چنانچہ کوشش کی گئی ہے کہ اس کو خوبصورت کتابت اور حسین سرورق کے ساتھ شائع کیا جائے جو متن کی طرح سادہ بھی ہو اور جاذبِ نظر بھی۔ اللہ کا شکر ہے کہ مجھے یہ کتاب اس نئی شکل میں آپ کے سامنے پیش کرنے کی سعادت نصیب ہوئی۔

اس کتاب میں سے جو کلام علیحدہ کیا گیا ہے اس کو ضائع نہیں کیا گیا بلکہ اس کو گلستان قطبیہ کے متعلق دیگر لکھنے والوں کے کلام کے ساتھ شامل کر کے ایک علیحدہ کتاب کی شکل میں شائع کیا جائے گا جس کا نام ابھی زیرِ غور ہے۔ انشاء اللہ نئی کتاب بھی جلد پیش کرنے کی سعادت حاصل کروں گا۔

خادم آستانۂ قطبیہ
سید اسد حسین شاہ

ا

اوّل حمد خدا دی ذات تائیں جہیں عشق تھیں کُل ظہور کیتا
عاشق ذاتِ خدا معشوق احمدؐ جُدا اپنے نُور تھیں نور کیتا
الف میم دے وچہ نہاں ہویا خاصاں وچہ ایہہ بھیت مشہور کیتا
نہیں شیر محمدؐ خبر عاماں اوہناں ہور دا ہور فتور کیتا

چاہیئے صفت خدا رسولؐ والی ایپر ختم نہ ہووندی مُول یارا
آدم جِن ملائک تھک رہے ہور کون کرے منقول یارا
بعد صفت ثنا میں عرض لِکھّاں ہووے وچہ جناب مقبول یارا
تیتھے شیر محمدؐ عقل نہیں لِکھیں عرض نامہ کیہڑے سول یارا

خط وِہندیاں سار نہال ہویا خوش حال ہویا خوش حال ہویا
چُم چَٹ کلیجڑے نال لایا سینہ صاف جو بدر مثال ہویا
زیادہ شوق سیتی اکھّیں نِیر پلٹے روح غوطیاں نال نڈھال ہویا
کریں شیر محمدؐ شکر ہر دم تیتھے پیر دا ترس کمال ہویا

جو جو پیچ کھولے خط یار سندے تیوں تیوں بھیت کھلّے نگار نگ سیاں
تحریر تاکید حق یاد والی پڑھ کے خوش ہویا انگ انگ سیاں

کر کے یاد نصیحتاں یار ہر دم نفس نال رہے جنگ جنگ سیاں
دامن شیر محمدؐ پیر سندا اچھڑیا لاہ دِل دی سنگ سیاں
سام تک تکن سندی سِک پیا ہویاں مدّتاں یار وچھنّیاں نوں
خط دیکھنے نہیں ہویا عشق تازہ آوے صبر نہیں نیناں رُنّیاں نوں
دیوے کون دلاسڑا تساں باجھوں اساں عاجزاں رُنّیاں وھنّیاں نوں
پیر شیر محمدؐ بھیر کیتی دِتا یار دیدار وچھنیاں نوں
اساں بُڈدیاں لُھڑدیاں عاجزاں نوں تساں پکڑ باہوں کنڈھی لایا جے
مخفی راز والے تساں بھیت کھولے روشن باطنی علم کرایا جے
گجھّی رمز تہاں عیاں ہوئی واہ واہ یار طواف کرایا جے
آکھ شیر محمدؐ قطبؒ ماہی سانوں وِچھڑیا یار مِلایا جے
کیہڑا کیہڑا احسان بیان کراں کیتی وَنجیں نہ صفت ثنا یارا
تینوں دین ایمان تے خاص کعبہ اساں چھڈیا دِلوں بنا یارا
بُکل یار آہا بُھلّی بار بھالاں دِتو رُٹھڑا یار منا یارا
آکھ شیر محمدؐ قطبؒ ماہی دِتے عمر دے روگ گوا یارا
تیرے باجھ نہ آسرا ہور کوئی دَس ہور کیندی مینوں اوٹ یارا
گنہگار ہیں یار دربار آیا تساں دھو سٹے عیب کھوٹ یارا
سینے بند سندے بند بند کھلے لگی حضرتِ عشق دی چوٹ یارا
لائی شیر محمدؐ نال ماہی شالا رب نہ کرے تروٹ یارا

حکم رب دے تھیں کتک ماہ اندر قبلہ گاہ دی زیارت تے آوساں ہیں
اینہاں اکھیاں یار اللہ رکھیاں نوں سوہنا آ دیدار کراوساں ہیں
سوہناں ویکھ جمال نہال ہوساں درجہ حج شریف دا پاوساں ہیں
عشق شیر محمدؒ یار والا شالا عمر دے نال ہنڈاوساں ہیں
لکھ لکھ سلام غلام سندے خدمت وچہ ہوون اظہار سائیں
بے انداز نیاز آداب لکھاں پہونچن وچہ سرکار دربار سائیں
حضرت فضل حسینؓ نوں میری طرفوں کرنا لکھ کروڑ پیار سائیں
بس شیر محمدؒ ختم کیجے ہوندی طول فضول گفتار سائیں
اندر ڈیوڑھی مبارک دے میری طرفوں لکھ لکھ نیاز قبول ہووے
ہمہ خورد و کلاں سلام پہنچے میری طرفوں نہ کوئی رنجول ہووے
نام رب دے یار معاف کرنا غیر لفظ جے کوئی فضول ہووے
کرو شیر محمدؒ ختم عرضی مختصر چاہیئے متاں طول ہووے

۲

اوّل حمد ہزار غفّار تائیں جنہیں عشق تھیں کُل جہاں کیتا
عاشق ذاتِ خُدا معشوق احمدؐ لَولاکَ لَمَا جیندے شان کیتا
ذات لیا صفات دا پہن بُرقعہ آپے اپنا نور نہان کیتا
نہیں سِرّ محمدؐ خبر عاماں خاصاں وچہ ایہہ بھیت عیاں کیتا
بعد حمد ثناء آداب لِکھّاں ہوون وچہ دربار اظہار سائیں
جے ہیں ادب آداب تمام لِکھّاں عرضی ہووندی طول طمار سائیں
شوق آکھدا یار دلدار وَلّے لکھو عرض بے انت شمار سائیں
عقل آکھدا متاں گھبراونجیں عرضی پڑھن لگا سوہنا یار سائیں
بعد ادب آداب کمال کولوں ہک عرض کراں ہیں دربار سائیں
مینھوں ہک خطا لاچار ہوئی مینوں بخشنا نام غفّار سائیں
اُگے لِکھیا میں کتک ماہ اندر قبلہ گاہ دی زیارتے آوساں میں
بندہ خاص اقرار تے نہ پوہتا اسے سخن تھیں یار شرماوساں میں
جدوں رب دیدار نصیب کیتا کیویں اکھیاں یار رلاوساں میں
جھوٹی ایس نادان زبان کولوں کیویں یار دے نال الاوساں میں

اوگن ہار لاچار تھئیں سخن جھوٹا وچہ خاص دربار اظہار ہویا
کیویں یار میں گل گفتار کرساں قسمت نال جے آن دیدار ہویا
بُھر بوڑ وبخاں ایسے سخن کولوں شرمسار ہویا شرمسار ہویا
دونویں نین وہن لین چین ناہیں بحر قلب داکدھڑی تار ہویا
بیڑا وہن فراق دے پیا میرا کدھی لا سائیں کدھی لا سائیں
بار بار دربار فریاد میری نہیں ہور مینوں کائی جا سائیں
عقل طعنیاں دینال زیر کیتا آکھے بار نوں چل منا سائیں
حیرت شرم سندی لیا گھیر مینوں چھاتی لا سائیں چھاتی لا سائیں
بھل چک معاف کر عاجزاں دی ہوئی بھل او دلبرا واسطائی
نہیں کوئی دسینڈرا مجھ تائیں تیری تُل دلبرا واسطائی
تیرے نور دے شعلے جگ اندر پیتا ہل او دلبرا واسطائی
جیہڑا ہویا مُرید تو ہینہ پیر سندا پاوے گل او دلبرا واسطائی
تیری باس مشہور معروف ہوئی وانگوں پھل او دلبرا واسطائی
گنہگار بیمار دربار تیرے گئے گھل او دلبرا واسطائی
دس ہور مینوں تیرے باجھ سائیں کیندی تل او دلبرا واسطائی
بس قطبؒ ماہی تیرے لطف باجھوں فیساں رُل او دلبرا واسطائی
ہردم ترس رکھیں میرے حال اُتے دامن لگیاں دا خصما نڑا ائی
اسیں یار پچھے کملے ہو رہے بھاویں لوگ کہن اہہ دیوانڑا ائی

سوہنے یار توں مکھ نہ موڑ ساں ایس بھاویں لوک دیون لکھ طعنڑائی
ہتھیں اپنے یار پہنا یوئی محرم راز دے نام دا گانڑائی
سوہنے یار دے نام دی کیف چڑھی کیفن ہو کے نام کمانیانمیں
تیرے عشق نے مست الست کیتی لوکاں بھانئے تاں یار دیوانیانمیں
اندر تار وجے مارو عشق والی ایسے تار دے وارنے جانیاں ہیں
سانوں یار دا رنگ پسند لگا انگ وانگ پتنگ جلانیاں ہیں
عرضی لکھ مضمون تیار کیتا شالا یار دی نظر مقبول ہووے
ایہہ بھی چا خطا عطا کرنی غیر لفظ جے کوئی فضول ہووے
حال مجلس تے عام سلام کہنا خاص سُنّت ادا رسولؐ ہووے
اندر ڈیوڑھی مبارک دے میری طرفوں لکھ لکھ نیاز قبول ہووے
بعد ایس آداب نیاز کولوں ہووے عرض میری اظہار سائیں
حضرت فضل حسین رضؓ نوں میری طرفوں ہووے لکھ ہزار پیار سائیں
ہمہ خورد کلاں سلام پہنچے میری طرفوں کہنا وار و وار سائیں
ہر دم شیر محمدؐ تے قطب رحؒ ماہی رکھیں لطف بے انت شمار سائیں

۳

ایہو عرض میری مینوں غرض تیری سوہنی طرز تیری مَن بھاوندیئے
میٹھی بات نبات دیوانگ تیری سانوں یاد سوہنی دَم دم آوندیئے
ویکھاں خاص جمال مثال یوسفؑ سِک وانگ زلیخا دے آوندیئے
مرض شیر محمدؒ ہجر والی باجھوں وصل دے مُول نہ جاوندیئے
اسے ہجر تے وصل دی گل والا تُساں آپ سکھایا جے وَل سائیں
کُنجی عِشق حقیقی دی صاف لگّی جہیں ستّے نی کھول قفل سائیں
کُھلّے قفل تاں راز اظہار ہوئے ایپر دَسنے دی نہیں گل سائیں
جنہاں یار دا راز اظہار کیتا سُولی سار دی لئی نے جھل سائیں
شمس شاہؒ نے بھیت آگاہ کیتا اوڑک رہے لہائیکے کھل سائیں
جتھے عِشق دی چھل بیکل ترٹے بندہ کوئی نہ سکدا اچھل سائیں
جداں عِشق دے بحر نوں لہر آوے دیندا کئی اوتھل پتھل سائیں
ترس شیر محمدؒ پیر کیتا گل مشکلاں ہویاں نی حل سائیں
نت وانگ لیلیٰ جیواں نام لے کے ایسے نام تھیں کام انجام ہوئے
اِسے نام دے وِرد کمان کولوں کُھلّے فیض کمال انعام ہوئے

ایسے نام جیہا کوئی کام نہیں نام جنہاں تھیں کام تمام ہوئے
نام شیرؒ محمدؐ انعام ہویا تا ہئیں وصل دے آن انجام ہوئے

اگے مجھ تائیں کجھ سمجھ ناہی ساتھے قطبؒ نے لطف کمایا جے
شالا قطبؒ تے لطف غفّار ہووے جنہیں رب دا راہ وکھایا جے
وچہ بحر ضلالت دے لہڑدیاں نوں سانوں قطبؒ باہی کڈھی لایا جے
آکھ شیرؒ محمدؐ پیر میرے میرا عمر دا روگ ونجایا جے

۴

اوّل حمد باری کہاں لکھ واری جنہیں عشق تھیں ایڈ پسار کیتا
بعد نعت رسولؐ مقبول تائیں جینوں آپ غفّار سردار کیتا
ہَیں کی صفت ثنا ادا کراں جیندا شان قرآن اظہار کیتا
جیندے شان لَوْلَاكَ فرمان آیا تیری خاطرے کُل سنسار کیتا
بعد حمد ثناء آداب لِکھاں تسلیمات کروڑ کروڑ سائیں
تسلیم تکریم تعظیم قبلہ ہَیں مسکین کراں ہتھ جوڑ سائیں
ہادی پیر میرے دستگیر میرے اے دِلدھیر میرے تیری لوڑ سائیں
تینوں جان پچھان دامن پکڑ لیا دتے ہور ہیں دھندڑے چھوڑ سائیں
ہور باجھ تیرے کوئی لوڑ ناہیں صرف پاک جمال دی لوڑ مینوں
ویکھ خاص جمال نہال ہوواں نہیں زر تے مال دی تھوڑ مینوں
تو ہیں ہک دیناں ہیں ہک رہیا آپے گئے جنجال نے چھوڑ مینوں
ہیں وچہ نہ ہَیں دی جا رہیا دِتا ئیں غریب نے چھوڑ مینوں
قبلہ گاہ میرے درد خواہ میرے میر یواسطے توں شہنشاہ سائیں
کیتا ئیں وچہ تیں ہُما مسکن ہو گیا گدا گر شاہ سائیں

دِتّے میں زکاڑے دے کھول بارے کرکے فیض دی ہک نگاہ سائیں
دلانے عشق عقیل وکیل بن کے دِتّے وِچھڑے یار مِلا سائیں
ایہپر عشق وکیل دی فیل مشکل اوّل فیس ایہہ سلیس چوکاوندا جے
دیئے سیس ہزارا سیس دِیکے عشق ہادی دے ہٹ وکاوندا جے
میری سمجھ اندر وَنج بہت ستا سر دِتّیاں سر ہتھ آوندا جے
ایہو وقت ہے یار خرید نے دا ہر وقت ویہا وندا جاوندا جے
اَگے میں کی عشق دی سار جاناں عشق وَسدا کھڑے مکان سائیں
لوکاں آکھیا محل دی وَل جاؤ اوتھے ملے گا پتہ نشان سائیں
اوڑک رَب سبب بنا دِتّا ڈِٹھا آمکان عالی شان سائیں
چہرہ یار تیرا جلوہ ذات ربّی اساں ویہندیاں لیا پچھان سائیں
ویہندیاں سار ہی جان نثار ہویا جند گھول سٹّی وار وار سائیں
مارو عشق دے بحر نوں لہر آئی کدھی دِسّے ناں پار اوار سائیں
اچن چیت لیا کاہنگاں گھیر مینوں دِسّے میں منتار و نوں تار سائیں
تو ہلّا بنھ توکلوں ٹھِل پیا سانوں آپ لنگھا وسی پار سائیں
گھُمن گھیر وہیر جو فیر مینوں لبیا گھیرا و دلبرا و اسطائی
موجاں وانگ فوجاں گھٹاں بنھ آیاں کیہی دیرا و دلبرا و اسطائی
ٹھاٹھاں وانگ راٹھاں ہاٹھاں بنھ آیاں آویں بھیرا و دلبرا و اسطائی
واہڑ ویار آئے بِھیڑاں بھج گیاں ہوئی خیرا و دلبرا و اسطائی

دامن لگیاں دا خصماں نڑائی سانوں باجھ تیرے کیندا مان سائیں
شب و روز دِل سوز نوں یاد تیرا کیتی غیر تھیں بند زبان سائیں
ہَس ہَس بھُلا کے یاد کیتا توہیں توہیں دا ذِکر نہان سائیں
ہَس گئی گوانڈھی یار ساتھوں توہیں دِسنائیں کون مکان سائیں
ہووے شکر احسان ادا نہیں جیہڑا اساں تے لُطف کمایا جے
وچہ بحر ضلالت دے لہڑ دیاں نوں تساں پکڑ باہوں کدھی لایا جے
پیر زال وانگوں میرے حال اُتے دستگیر رض بن کے پھیرا پایا جے
آساں شیر محمدؐ در آئیاں سانوں یار دیدار کرایا جے

۵

اوّل حمد اللہ لکھ لکھ واری بعد نعت سرورؐ سردار تائیں
بعد حمد ثناء آداب لِکھّاں ہوون خاص دربار اظہار سائیں
پوہتا فیض نامہ میٹھے مہربانا ں پڑھیا سرنامہ پہلی وار سائیں
اوّل نصف حِصّہ تا کر خط پڑھ کے کھِڑیا پھُل قلوب گلزار سائیں
نِصف حِصّہ تھیں بعد اظہار ہویا حضرت شاہنواز دا حال سائیں
پڑھ کے حال تاں حال بیحال کیتا سکّے کون تقدیر نوں ٹال سائیں
قضا قضا نہ ہووندی مول کدی ناہیں تِیر تقدیر نوں ڈھال سائیں
ایہہ پر ہتھ افسوس دے بہت مَلّے دیسی صبر تھیں اجر کمال سائیں
لفظ طبع مبارک دی حرج والا پڑھ کے حرج پہتی آن فان سائیں
تیری جان توں جان قربان میری وار وار سٹّاں لکھ جان سائیں
شالا خیر خدا دا خیر ہووی رہے امن امان تیری جان سائیں
ہر دم شبیر محمدؐ رہے قائم میرے پیر دی جان امان سائیں
جداں پیر نے لُطف احسان کیتا ہویوں جگ دیوچ عزیز بیلی
اگّے وِچ جہان ویران آہیں مثل خاص حیوان ناچیز بیلی

نڈھے بال نادان انجان وانگوں تینوں ذرا نہ کجھ تمیز بیلی
کیتا چا حضور منظور مینوں عاجز سمجھ ناچیز کنیز بیلی
جیہڑا پیر نے لُطف عطا کیتا تیتھیں شکر نہ ہووے ادا بیلی
بھاویں یار نوں جان نثار کریں لکھ وار توں گھول گھما بیلی
کداں شکر احسان ادا ہووے کیتا لطف جو قطبؒ عطا بیلی
تیرے باطنی جسم نوں اسم اعظم دتا باجھ تکلیف پڑھا بیلی
سنوں عرض میری میرے قبلہ گاہ میرے شہنشاہ تیرا چا سائیں
تیری چاہ نے چاہ بھیں کڈھ مینوں نیا چاہ تھیں چا بچا سائیں
سر پاؤں بھیں چل کے آوساں میں دلبر یار دا این لقا سائیں،
ایہہ روز مقررہ تحریر کرناں دلوں سمجھیا بہت خطا سائیں
حیف دم نوں دم دادم مارن ہر دم قدم عدم سائیں
جے تاریخ مقرّرہ تحریر کراں متاں ہو نہ سکے ایہہ کم سائیں
جداں آن دیدار جمال کیتا تداں آ دسی بہت شرم سائیں
تیرے نال کرم باہم ہوسن دُنیا دین دانے سارے کم سائیں
ایہہ آپ دے پاک جمال کارن میرا جب ارادہ ہے آ دنیدا
اسے ماہ اندر ویکھاں ماہ دلبر نہیں پلک وِساہ مرجا ونیدا
کوڑی زندگانی ایہہ جہان فانی پچھے فائدہ کی پچھوتا ونیدا
شالا نت دیدار نصیب ہووے تو ہیں یار ولدار من بھا ونیدا

بعد اَدب آداب کمال کو یوں سنوں عرض میری دستگیر میرے
حضرت فضل حسین رضؓ نوں میری طرفوں کرنا لکھ پیار اے پیر میرے
خاص ڈیوڑھی مبارک تے میری طرفوں ہووے لکھ تسلیم اَیدِ لدھیر میرے
عیباں بھری کو چجڑی کو جھڑی دی سبھالاج تینوں اے شاہ پیر میرے

٦

اوّل حمد ضرور غفور تائیں جنہیں عشق تھیں نور ظہور کیتا!
بُرقعہ میم دا پہن کے ذات باری مخفی بھیت نہ عام مشہور کیتا
عام خام کی جاندے رمز گجھی جنہاں اپنا آپ نہ چور کیتا
خاصاں شیر محمدؐ رمز گجھی پردہ میم والا تنہاں دُور کیتا
بعد حمد ثناء آداب لکھاں جیہڑے یار مینوں منظور کیتا
عیباں بھری کوجھڑی کوجھڑی دا سینہ فیض تھیں چا معمور کیتا
شعلے عشق نے غیر جلا دتے جیویں طور تے نور ظہور کیتا
موسیٰؑ وانگ بیہوش خاموش ہویا مست شیر محمدؐ نور کیتا
اُگے مجھ نوں کجھ نہ سمجھ آہی تریدھا رہے کُل احسان تیرا
مکّہ مکھ تساڈڑا یار دِسّے ایہو خاص ہے دِین ایمان میرا
مُکھ ویکھنے تھیں دُکھ دُور ہوئے شالا دسّے کھیڑا اوادان تیرا
تیرے جیہا نہ دِسدا ہور کوئی بس یار توہیں مان تران میرا
حال وقت دی حال پکار کراں خدمت خاص دے وچ اٹھائے سائیں
جتنے روز حضور دے کول رہیا رہی عجب تھیں عجب بہار سائیں

دِن عید تے رات شبرات وانگوں خاص مجلس سبھی مثل گلزار سائیں

چہرا ویہندیاں ویہندیاں رجیا نہ مثل پھُل گلاب رخسار سائیں

اکھیں تکدیاں تکدیاں تھکیاں نہ سوہنے یار دا ویکھ دیدار سائیں

وال وال میں ویکھ نہال ہوواں سوہنے یار دے نقش نگار سائیں

سوہنے یار تھیں گنج دیدار پایا سدا وسّے تیرا دربار سائیں

کیویں شیر محمدؐ پہنچ ونجیں جیہڑا اُٹھیا حُسن بازار سائیں

ایہہ کداں غریباں نوں بچن دیندا اسر تے کھلا وچھوڑا تیار سائیں

مَوت نالوں وچھوڑے دے دُکھ دوڑے کرے عاشقاں نوں ایہہ خوار سائیں

آئی موت ہکے واری فوت کرلئے جاندے مک دھندے ہکے وار سائیں

ماردا ایہہ وچھوڑا بیدرد ظالم کس تیر مارے بار بار سائیں

دُشمن ایہہ قدیم تھیں عاشقاں دا کرے جُدا یاراں نالوں یار سائیں

دُکھ درد وچھوڑیدی کار ذاتی ایہنوں جمع نہ بھاوندے یار سائیں

ایہہ عشق نہ ایس تھیں ہول گھٹے ہتھوں کرے ہزار پسار سائیں

ہادی پیر میرے دستگیر میرے سنو عرض میری غمخوار سائیں

تیرے عشق تھیں مکھ نہ موڑساں میں تیری ہو رہی نریدھار سائیں

نال عاجزی زار پکار کراں ذرا سمجھنا نال پیار سائیں

آیا ہجر دے زخم دائین وار وہتھوں لایوئی سانگ دو بار سائیں

ایڈے ہجر دے بھار سہا نہیں دیویں وصل دا جام نثار سائیں

جھب دیہہ پیالہ ہادی وصل والا کیہے کیتنے نی نت اُدھار سائیں
تیرے عشق دی بھاہ نہ ساہ لیندی جیویں بھڑکدے جنڈ انگار سائیں
جگر سوختہ بھُج کباب ہوئے کدی عاجزاں دی لویں سار سائیں
لیا عشق اندھیر نے گھیر مینوں دلوں اُٹھیا گرد غبار سائیں
مینوں اپنا آپ نہ نظر آوے ہویا تدھ دا نور اظہار سائیں
اسے یار تیرے انوار اندر محو مست ہویا دھندوکار سائیں
کہن لوک ایہہ رہے بیزار ہر تھیں ہوتی اِس نوں مرض لاچار سائیں
طبع عاشقاں دی ظاہر خوار دِسّے ایپر وچّوں وڈی مزیدار سائیں
جنہاں عشق دے کوچے نہ سیر کیتی گئے رائیگاں عمر گزار سائیں
شالا درد حبیب نصیب ہووے درد باجھ نہ جیون درکار سائیں
تُدھے یار دلدار غمخوار باجھوں اساں دِتے نی غیر وسار سائیں
تُدھے پیر امیر دی دھیر کولوں ہوئے راز مخفی اظہار سائیں
ساتھے قطب ماہی سدا لطف رکھیں ایہو عرض میری بار بار سائیں
دامن شیر محمد پکڑ ہادی صدق نال ہوسی بیڑا پار سائیں
عقل آکھدا طول فضول ہودے مختصر ہووے منظور بیلی
عشق آکھدا لکھ سو لکھ یارا ہر دم یار دا ذکر مذکور بیلی
سوہنے یار دی گل گفتار باجھوں کروں گل علاقڑے دُور بیلی
کرو گم جہان دے تم سارے ویکھو یار دا نور ظہور بیلی

ایہہ شوق موافق میرا عقل نہیں لکھاں دلپذیر تقریر سائیں
عقل کہے مجال مجال تیری صفت نہ ہووے اخیر سائیں
سخن لکھ لکھ ودلّیاں جھلیاں دے کداں ہووندے دلپذیر سائیں
ایہہ رج لیندے یار رج ولے عیب کھوٹ صغیر کبیر سائیں
یار یاراں دے باجھ خوار ہوندے یار یاراں سندی لیندے سار سائیں
لویں سار تے دیویں دیدار یارا سانوں یار تیری انتظار سائیں
شالا رہے ہمیش حضور تیرا کریں ایہہ منظور پکار سائیں
ایہا ریت ہے یار پریت والی کیتی یار توں جان نثار سائیں
بعد ادب آداب سلام میرا کہنا ہر نوں سنبھال سنبھال سائیں
سجدہ ڈیوڑھی مبارک پر لکھ واری کراں ہو نہال نہال سائیں
ہووے فضل حسین رض چراغ روشن دنیا وچہ کمال کمال سائیں
ہردم شیر محمدؐ تے قطبؒ ماہی خوشحال رہیں خوشحال سائیں

۷

اوّل حمد اللہ بعد نعت نبیؐ جیندے شان قرآن عطا جانی!
طٰہٰ یٰسٓ خطاب سرورؐ دا وچہ قرآن فرما جانی
تیری شان مزمّل ہے نام اکمل کیتی آپ خدا نِدا جانی
جیندی آپ خدا ثناء کرے کرے کون ثناء ادا جانی
بعد حمد ثناء آداب ہادی لیا واں دم قدم بجا جانی
میرے شہنشاہا خاص قبلہ گاہا تیرے ویکھنے دا مینوں چا جانی!
سُرمہ اکھیاں دا خاک پا تیری لیا اکھیاں دے وِچ پا جانی!
خاک پاک ہے خاک شِفا وانگوں رہی اکھیاں وِچ سما جانی
بعد اس نیاز دے راز دِل دا دیواں خوشی دے نال سُنا جانی
سُنو حال معلومہ دا حال یارا جیہڑی کیتی آہی التجا جانی
آیا ئیں بیمار لاچار ہو کے تساں دسیا نیک دوا جانی
تیرے سخن اکسیر تاثیر کیتی جس تھیں ہوئی ہے خوب شِفا جانی
سوہنی دلپذیر تصویر تیری گئی توں توں وِچ سما جانی
میری جان اندر سوہنی جان تیری بیٹھی اپنی جا بنا جانی

آیوں توں تے یَس رَواں ہوئی گئی ملکِ عدم سدھا جانی

توہیں توہیں پکار دی جان میری رہی یس دی جا نہ کا جانی

روم روم اندر تیرا نام عالی نشے وانگ گیا ساتوں دھا جانی

پیتے باجھ ہویا محو مست یارا رہے غیر بلا چلا جانی

دتی لا اصلاح فناہ والی اساں من لئی نال چا جانی

گئی یَس تاں یس آرام پایا آہی یس دی کُل خطا جانی

دِتا چھوڑ دعوے ہستی کوڑ والا دعوے ہوندا لائق سزا جانی

ہوئے غیر فرار بیزار ہو کے رہی جا نہ چون وچرا جانی!

دشمن شیر محمدؐ قطبؒ ماہی دِتے سب اُڈا اُپڈا جانی

شالا قطبؒ ماہی ہودی فضل ربّی اساں عاجزاں دی ایہہ دُعا جانی

دُعا خیر آکھاں جیہڑی حق تیرے شالا کرے قبول خدا جانی

ایہہ دُعا میری ٹھنڈی ہوا تیری شالا آوندی رہے سدا جانی

شالا خیر خدا دا خیر ہوودی ہو دی خیر تے خیر دیوا جانی

نِت گھرن دمامڑے خوشی والے دَر تیرے تے دوڑ سوا جانی

رِل نال چراغ چراغ ہویوں دتے بھاگ چراغ رنگا جانی

کیتوں سید چراغ چراغ روشن ہوئی روشنی بے بہا جانی

بھنمبٹ وانگ اساں تیری شمع اُتے دِتا اپنا آپ جلا جانی

عاشق خاص دیدار معشوق کا رن رہے دماندے باجھ وِکا جانی

ملی عاشقاں راہ فنا والی جیہڑی جاوندی طرف بقا جانی
اَگے بحر فراق پُر لہروَ گے جیندی کدھڑی نظر نہ آ جانی
سر تے بنھ واہل رب یاد کرکے عاشق ٹھل پئے دریا جانی
ہور کُل مُراد برباد کر کے لینا یار دا صرف لقا جانی
کدی آیا را پھیرا پا یارا سانوں سِکدیاں مکھ وکھا جانی
دِتا بھاہ وِچھوڑے دی تاسانوں پانی وصل دے نال بجھا جانی
ڈاڈھے عِشق دے تاسو لاک جھلے مرچکیاں نوں گلے لا جانی
مِلے یار تاں جان نثار کراں ہوون حاجتاں کُل روا جانی
گھلے ہوا تے واسطہ پا آکھاں ساڈا اُکھن پیغام لیجا جانی
اوّل دیکھ اساڈیاں سجناں نوں دیویں ادب تھیں سیس نیوا جانی
بعد کھول کتاب اگے سجناں دے دیویں غماں دا باب وِکھا جانی
اکھیں نال جیہڑا اساڈا حال ڈِٹھو دیویں نال زبان سنا جانی
آکھیں عِشق غنیم دی فوج ظالم کوٹ عقل سندا لیا ڈھا جانی
اسیں صبر متاع لٹا بیٹھے ساتھوں عِشق نہ روکیا جا جانی
ساڈی کائی نہ مَن دا عِشق خونی کُٹھی اپنی کرے رَوا جانی
دِتا ایہہ سنیہڑا ہوا تائیں ساڈے دوستاں وِنج پہنچا جانی
ایویں واویلا آکھاں وَاتائیں بھلاوَا نہ کرے وفا جانی
بھاویں شیر محمد جھلا ہویوں جیہڑا کریں توں بک بکا جانی

بھلا یار کوں گجھا حال کیہڑا تیرا یار رہیے باطن صفا جانی
قطبؒ یار دلدار غم خوار تیرا جیہڑا محرم اظہار اخفا جانی
اساں ککلیاں رملیاں دہملیاں دی تینوں لاج نہ لاج لوا جانی
عیب کھوٹ اساڈڑے ویکھ یارا توں کج تے پردہ پا جانی
قطبؒ یار کیتا بھلا نال ساڈے کرے بھلے دا بھلا خدا جانی
جیہڑا نال ساڈے یار بھلا کیتو ساتھوں شکر نہ ہووے ادا جانی
خدمت خاص دیوچ آداب میرا بعد عام سلام دُعا جانی
میرے پیر بھائیاں ہم دین بھائیاں دینا ایہہ ثواب ویتا جانی
حضرت فضل حسینؓ نوں میری طرفوں بہت پیار سینی گل لا جانی
عرضی شیر محمدؐ ختم ہوئی کلمہ شکر دا کہیں سدا جانی

۸

اوّل حمد اللہ بعد نعت نبیؐ جیندا شان قرآن عیان کیتا
کیتی خود خدا ثنا احمدؐ لَوۡلَاکَ لَمَا فرمان کیتا
سوہنے یار دلدار غمخوار میرے تیری خاطر کون و مکان کیتا
توں کی ثنا محمدؐ صفت کریں جیندا شان بیان رحمان کیتا
بعد حمد ثنا خدا نبیؐ لکھاں لکھ آداب میں پیر والے
لکھ لکھ تعظیم تکریم لکھاں تسلیمات لکھاں دستگیر والے
کتنے لکھ نیاز ارسال کیتے روشن ماہ منیر دلدھیر والے
تساں ولدے جواب نہ پھیر گھلے میں فقیر حقیر دلگیر والے
جیہڑی مجھ تھیں کجھ خطا ہوئی نام رب دے دیہہ جنا سائیں
قدم پکڑ تساڈڑے یار جانی لواں جھب خطا بخشا سائیں
تیرے باجھ رضا سبھا مینوں ڈھوئی ملے نہیں کسے جا سائیں
نام رب دے چا عطا کرو جیہڑی مجھ تھیں ہوئی خطا سائیں
باجھ تیرے دربار دلدار میرے دسّو ہور جاواں کیہڑی دا سائیں
عاصی آس تساڈڑی تک بیٹھا مینوں ہور نہ آسرا کا سائیں
آس پاس تھیں ہو نراس بیٹھا تیری آس نا پاس بھوا سائیں

بیٹھی بنھ تصوّر مَیں یار تیرا لیا غیر تھیں لڑ چھوڑا سائیں

آنسو نال کیتی تختی صاف دِل دی دتّے غیر دے نقش مٹا سائیں

سوہنی دلپذیر تصویر تیری گئی وِچ سر پر سما سائیں

پختہ قاعدے نال ہووئے جیویں حکم کیتو پیشوا سائیں

جیندا ویکھنا بہت محال آہا لگے پتہ نشان نہ کا سائیں

ہر ہر اندر کامل پیر میرے دتا ہر دا کھوج وکھا سائیں

نقطہ اَینَما دی رمز پائی جلوہ یار دا جا بجا سائیں

پردہ شک دا عشق تھیں شق ہویا ہویا حق دا نور لقا سائیں

اَلاِنسَانُ بھیت اِنسان ربّی اتے بھیت انسان خدا سائیں

ہے اِنسان خاکی مظہر نور ذاتی جنہاں رمز پاتی لیا پا سائیں

پردہ ہستی والا جنہاں دوّر کیتا ڈِٹھا نور ظہور خدا سائیں

ہَری نُور نہ بدّلاں نال چھُپے ہستی وہم نے لیا چھُپا سائیں

سُنیا حق دے راہ وِچہ ہَین راہزن کئی لکھ بلا اژدہا سائیں

قطب ۔۔ امیر ادرد خواہ بنیا شہنشاہ میرا پیشوا سائیں

نال ہک نگاہ تباہ کیتی ہادی راہ تھیں کُل بَلا سائیں

ڈِٹھا تن دیو چہ ہَیں پا جھاتی پیا ٹھنڈ جھاتی چڑھیا چا سائیں

ڈِٹھا تن اندر ہک من مندر ایسا ویکھنے وچہ نہ آ سائیں

من مندر اندر رجے ہَیں نظر کیتی جگ مگ شعلے نظریں آ سائیں

جے مَیں غور کر کے اندر دُور کیتا ہویا اَور اسرار لقا سائیں
اوہنوں وِیہندیاں سار مَیں گُم ہوئی مینوں مَیں دی سار نہ کا سائیں
کراں ایہہ اسرار اظہار ایپر سانوں خوف تسادڑ آ سائیں
ناۓ غیر سُن کے پوسن وَیر میرے تاہئیں رکھیا راز اخفا سائیں
متاں گل کویوں گل ہل پوے کر وگل داوَل وَلا سائیں
توُں تاں شیر محمدؒ خفتی ہویوں عقل دتوئی وہن لڑھا سائیں
تیتھے قطبؒ ماہی متاں خفا ہووے رکھ حوصلہ بھیت چھُپا سائیں
کیویں چُپ کراں نہیں وس میرے دیندا عشق موا تڑا لا سائیں
ایپر صبر کیچے جل بل رہیئے کیچے یار دا راز نہ وَا سائیں
سِکھیں صبر داوَل پتنگ کولوں دیندا شمع تے انگ جلا سائیں
دیوے جان نہ جانی دا راز کھولے مکھ مُہر سکوت لگا سائیں
ایسی پھیر نہ عام کلام کیچے دیون عام نہ شور مچا سائیں
ہر دم یار دی صِفت ثنا کیچے ایویں عمر نہ مفت گوا سائیں
میرے پیر جیہا کوئی پیر نہیں اساں چھڈے نے کئی آزما سائیں
اتوں صوفی صافی وِچوں پھوک بھوکا بُہنا دین زبان تے تا سائیں
زاہد خشک نوں سار کی عاشقاں دی کرن وِرد حساب ٹھہرا سائیں
وِچوں کم اوسدے مارن دَم ولیاں تسبیح مکر والا گل پا سائیں
ایسے ولیاں بھیں رب امان دیوے پٹی جنہاں دی ریا بنا سائیں

ایسے ابتر زمانے تھیں پیر میرے لیا اپنا آپ بچا سائیں
ہوندے تران نتران جو ہور یہا بازی تنہاں نے جت لیا سائیں
بلہاریں بار ہزار تیرے مرحبا تینوں مرحبا سائیں
عرضی شیر محمد طول ہوئی بس اگاں نہ مول ودھا سائیں
گل طول فضول نہ مول کیچے ہر نوں گل معمول سما سائیں
عرضی پڑھن تھیں یار دلدار سندی متاں طبع نہ جاوے گھبرا سائیں
میری خاص منشا اے پیر میرے رہے شوق تے ذوق سوا سائیں
دامن لگیاں دا خصماں ٹرائی ہر دم ترس تے رحم کما سائیں
لکھ لکھ نیاز قبول ہووے خدمت خاص دیو چ سدا سائیں
ہور ایہہ دعا سدا میری رہے فضل تے فضلِ خدا سائیں
ہک عرض اخیر ہے پیر میرے مینوں یاد گیا دلوں آ سائیں
میرے حق وِچ آپ تے خاص مجلس منگو ہتھ اٹھا دعا سائیں
جیویں عشق اولاڑے اَج دیوے وقت نزع بھی کرے وفا سائیں

۹

اوّل حمد خُدا رسُولؐ تائیں بعد صفت لِکھاں پیشوا بیلی
بیڑا وہن فراق دے پیا میرا پیشوا دِتّا کڈھی لا بیلی
ایسی پیر امیر نے بھیر کیتی دِتّے عُمر دے روگ مِٹا بیلی
دامن نال یقین دے پکڑیا مَیں ہور وہم خیال بُھلا بیلی
اوگنہار دے بھار اُٹھا ہادی گل نال لیا مینوں لا بیلی
عَیباں بھری کوچجڑی کوجھڑی مَیں ہادی کج لیا پردہ پا بیلی
میری مَن فریاد امداد کیتی کیتا خاص ارشاد عطا بیلی
ہادی نفی اثبات دی گھات دَسّی دِتّا پاس انفاس سمجھا بیلی
مَنْ عَرَفَ دے حرف دی کریں کوشش ایہہ بھی آکھ دِتّا پیشوا بیلی
نالے نال توجہ باطنی دے دِتّے ظن بدظن اُٹھا بیلی
بھرم دُور تھئیں نور ظہور ہویا ہویا راز اخفا افشاء بیلی
اگے دُور تھیں دُور میں ڈھونڈدی نوں کئی جگڑے گئے وہا بیلی
کیتے باجھ وسیلے دے کئی حیلے گئی کھپدیاں عُمر وہا بیلی
دِتّا اَج دیدار دِلدار مینوں ڈِٹھا نحن دا گھنڈ اُٹھا بیلی

لیا وِچ جہان پچھان دلبر جیویں لاَ دے وِچ اِلّاَ بیلی

الف لام دے نال جاں میل کیتا گیا لاَ ظہور وِچ آ بیلی

الف لام کولوں جداں جدا ہووے فانی لاَ دا ہووے بقا بیلی

ویکھو یار آیا سیتو میر یونی پردہ لاَ والا ئکھ پا بیلی

کئی لاَ اُتے مُبتلا ہوئے بھلا لاَ نہ کرے وفا بیلی

اِسے لاَ دے وِچ اخفا اِلّاَ ہادی باجھ نہ ہووے لقا بیلی

جنہاں لاَ تھیں لیا چھُپا اِلّاَ تنہاں دوزخیں ملے سزا بیلی

باطن کور کی جاندے راز مخفی دتّے اُنہیاں شور مچا بیلی

باطن بصر کیتی جنہاں دی رب روشن سیّ یار لیندے مطلب پا بیلی

ہادی لاَ دیوچ سمجھا دیندا کرکے لام تھیں الف جُدا بیلی

لام نفی تے الف اثبات یارا معنے باطنی دین سمجھا بیلی

کامل پیر دے باجھ تاثیر نہیں لکھ فکر قیاس دَوڑا بیلی

بیڑی باجھ ملّاح نہ ٹاہنگ لگّے اینویں دتیں نہ دہن لڑھا بیلی

یار ہو ہُشیار تے چھوڑ غفلت ہتھوں وقت نہ لیا ونجا بیلی

تیری باطنی اکھ تے زنگ چڑھیا کریں اسد اجھب دَوا بیلی

جھب لبھ طبیب تلاش کرکے پھیر جاسیا وقت وہا بیلی

جے تاں کوئی طبیب نہ ہتھ آوی میتھے آ دیواں دَس پا بیلی

دسّاں اوہ طبیب نجیب تینوں جس توں مُجھ نوں ہوئی شفا بیلی

قطبؒ یار دِلدار غمخوار میرا جس دِتّا بیڑا کدھی لا بیلی
میرا پیر اوّل محل والا دیندا باطنی مرض مِٹا بیلی
میرے کہن تے نہیں اغنیار تینوں مَتّھے لگ کے لئیں آزما بیلی
ایسا وید حکیم نہ ہور کوئی دیندا عمر دے روگ ونجا بیلی
مُکھ ویکھنے تھیں دُکھ درد سارے جاوندے کنڈ ویکھا بیلی
جالینوس لقمان حکیم اُس دے افلاطون جیہے خاک پا بیلی
جے توں میر یاں اکھیاں نال ویکھیں ساگی دِسدیئے ذات خدا بیلی
جیویں ہیر تائیں رانجھا پیر دِسّے غیراں واسطے چاک بلا بیلی
ہستی یار تیری پردہ یار سندا ویکھیں ایہہ نقاب اٹھا بیلی
جیویں یار مجنوںؒ لیلےٰ نار پچھے دِتّا اپنا آپ بُھلا بیلی
ہستی گم ہوئی مجنوںؒ یار سندی لیلی جگ سارا نظر یں آ بیلی
جھب ہو ہشیار جے تار تینوں ذرا چکھ تاں ویکھ مزا بیلی
اوّل نال عقیدڑے صاف دیویں سیس یار دی نظر ٹکا بیلی
لیسی پیر تیرا امتحان پہلے کریں جانی توں جان فدا بیلی
جے توں ہیہہ یار توں جان نثار کیتی دیسی حق تیرا جھولی پا بیلی
دیوے شوق دا جام انعام ہادی جیندے پیتیاں مست ہو جا بیلی
سُدھ بدھ جہان دی بُھل جادے لوڑے عشق دے وِکھ سدا بیلی
مزا عشق حقّانی دا چکھ یارا ایویں عمر نہ مفت ونجا بیلی

سودا عشق دا اَج خرید یارا پھر جا سیا وقت ویہا بیلی

میری من گفتار بیزار نہ ہو دیسی مولا بیڑا کدھی لا بیلی

میرے پیر دے کہن تے عمل کر کے اسے گل نوں خوب آزما بیلی

جے تاں پھیر بھی کجھ خطا ویکھیں مینوں ڈئیں ادلا ہمڑا آ بیلی

اسے گل نھیں یار جے حق پوہتوں آپے آکھسیں توں مرحبا بیلی

حق شیر محمدؒ شکر والا ایتھوں کدے نہ ہووسے ادا بیلی

۱۰

اوّل حمد اللہ بعد نعت سرورؐ ایہا صِفت ہمیش درکار مینوں
بعد صِفت لِکھاں سوہنے یار سندی جیہڑے یار دلدار دی تار مینوں
اسے تار نے غیر وسار دتے آئی نشّے توحید دی تار مینوں
اسے تار اسرار اظہار کیتے دِسّے یار اغیار ہر یار مینوں
اسے تار تھیں یار دی قدر پائی باجھ تار دے خبر نہ سار مینوں
اسے تار شوہنتار تھیں پار کیتا دِتّا تار محبوب دی تار مینوں
قاضی عِشق دے درس دا قطبؒ ماہی جنہیں سبق دِتّا نال پیار مینوں
پختہ حرف پکاوناں عشق سندا کہیا یار وچار وچار مینوں
حرف حرف سندے معنے کھول دسّے ہادی نال پیار ہنجار مینوں
عینوں عقل بھُلا سمجھا کہیا آکھے شین تھیں شرم وسار مینوں
قافوں قدم نہ موڑناں یار وَلّوں کہیا یار نوں ہوویں نثار مینوں
اساں یار دی کار تے لک بدّھا بھُلّی ہور جہان دی کار مینوں
پھیرے عِشق رنگیلڑے آن کیتے دِلوں اُٹھّیا ایہہ اُبھار مینوں
آیا شاہ جنون نے عقل آکھے ایتھے ٹھہرنا نہیں درکار مینوں

عاجز عقل آکھے ڈیرے کوچ میرے ذرا جھب لداوناں بھار مینوں

متاں شاہ جنون دی فوج ظالم کرے جگ دے وچ خوار مینوں

زردور اندرے نال نہ زور کوئی چھوڑ جاونے تھیں کیہی عار مینوں

عقل ہوش نمانی نے کوچ کیتا عشق دھا پیا نعرے مار مینوں

سنگل زنگ ناموس دے تروڑ سٹے آوے گھڑی نہ صبر قرار مینوں

سوہنے یار دے عشق تھیں اشک جاری ہوئے اکھیاں تھیں زارو زار مینوں

سہل عشق دا نظر آغاز آوے اتے نہیں انجام دی سار مینوں

گلاں مٹھیاں نال وساہ آول چھوں وہڑ یا عشق دی نار مینوں

خونی عشق دی بھاہ جلاد تا بھاویں جان لیا گنہگار مینوں

برہیوں دھاڑ غمدی لے کے آن پہنتا اوہ بھی آن کردا مارو مار مینوں

نالے آ فراق دل چاک کیتا آ بنی تے بنی لاچار مینوں

شاید عشق ہوراں ذاتی جوہر کڈھے پئے آوندے نظر آثار مینوں

تن من میرا لوہا لال ہویا دتی تاونی عشق لوہار مینوں

جان پا کٹھالڑی عشق والی دتے بھاہ دے تا سنیار مینوں

گھتی پھوک تے مچا وندا جے گرہ دوں وہڑ کے جنڈ انگار مینوں

عیب کھوٹ تمام جلا دتے چھڈی خاص تینجار نتار مینوں

باجھ یار دے غیر جلا دیندا جاپے عشق سندی ایہا کار مینوں

دوئی دور تھیں نور ظہور ہویا واہ عشق وکھائی بہار مینوں

وصل یار دی باغ بہار دِسّے نہیں بھاوندے ہجر دے خار مینوں
مرچکیاں چریں وچھنیاں نوں دِتّے آن دِلاسڑے یار مینوں
دِتّا آن دیدار جمال دلبر جیہڑے یار دلدار دی تار مینوں
گل لگ فراق دی آہ ماری تیرا آسرائی نرید ھار مینوں
دامن یار دِلدار دا پکڑ لیا متاں چھوڑ جاوے سوہنا یار مینوں
اَگے بھال تینوں دُکھاں نال لدّھا متاں پون قضیئے دوجیوڑ مینوں
ذرا بیٹھ کے سنوں کھاں حال میرا تیریاں یار لیا دُکھاں مار مینوں
جُدا کُن دے ویلے دا یار ہیوں دِتّا پھیر نہ آ دیدار مینوں
ڈھونڈ بھال تدوکنی شروع کیتی کِتنے پوے نہیں وَس یار مینوں
کدی بار دی بوچ خوار ہوواں دس پوے نہ شہر بازار مینوں
کدیں سَد فراق دینال ماراں دِتے رات روون سندی کار مینوں
اوڑک بھالدی بھالدی تھک رہیاں آوے کجھ نہ سوچ وچار مینوں
ہک روز دِلسوز تے ترس کر کے اندر خواب ملیا قطب یار مینوں
آکھے وِچ محل مکان میرا آ دیکھ سنجھان ہنجار مینوں
خوابوں اُٹھدیاں ساری رواں ہویا بھُلّی ہور جہان دی کار مینوں
اوڑک خاص مکان تے آن پہتا جیہڑا دسّیا یار غمخوار مینوں
ڈِٹّھا خاص دیدار انوار ذاتی ساگی یار دے پئے نہار مینوں
سُدھ بدھ جہان دی بھُل گیا دِسّے یار دے نقش نگار مینوں

ڈکھ ڈور بھلتے سا گی یار ملے دِتّی عشق ایہہ کار سوار مینوں
سا تھیں کد نیاں شکر ادا ہووے سوہنے یار دتّے جھیڑے بھار مینوں
قطبؒ یار توں جان نثار میری جنہیں پائیلنے لالائیڑے ہار مینوں
تینوں لکھ میں جھیاں ڈھول ماہی تیرے جیہی نہ کائی سرکار مینوں
عرضی شیر محمدؒ ختم کیجئے نہیں آوندا سوچ وچار تینوں
گل طول فضول نہ مول کیجے متاں خفا ہووے سوہنا یار تینوں
لکھ لکھ آداب نیاز لکھّاں خدمتگار دے ہون اظہار تینوں
اساں کمنلیاں رملیاں خفتیاندے ہین گل خصمانڑے یار تینوں

○

۱۱

اوّل حمد خدا رسولؐ تائیں بعد عرض لکھاں سوہنا یار تینوں

جیہڑا حال گزرے میرے نال ماہی کراں حال دی گل اظہار تینوں

ذرا حال خیال دیناں سنوں حال حال میں کراں پکار تینوں

وَج پئے نقارڑے عشق والے جیہڑے وار ڈِٹھا قطبؒ یار تینوں

کیتا عِشق دے جوش بیہوش مینوں دساں دل دا کھول بخار تینوں

جیہڑی عِشق تیرے کیتی نال میرے دسّاں حال احوال ہنجار تینوں

لگی عِشق بیدردی کردکاری تاہئیں کراں فریاد سرکار تینوں

اسے درد اوتے دی عرض بندی باہاں بہنکے کرے سردار تینوں

سانگ نیناں دی مار بیمار کیتو ذرا آیا نہ رحم دِلدار تینوں

گھٹا روگ اوڑک میں بھی بھوگ لیساں ایہہ پر ہتھ کی آوسی یار تینوں

تیرے عِشق نے حال بیحال کیتا اجے نہیں کنگال دی سار تینوں

پھاتھی عشق جنجال دے جال اندر تاہئیں کراں ہزار پکار تینوں

تڑف رہی بیکس بیوس ماہی نہیں آوندا ترس پیار تینوں

زندی وانگ مچھی ذبح ہو رہیاں ذبح کرن نہ رَوا دو بار تینوں

چھُری عشق دے نال حلال کیتو اجے آوندا نہیں اعتبار تینوں
وَار دمُوتُوا والڑی موت ہوئی نہیں مویاں دامارنا کار تینوں
ہستی گئی گوانڑی یار ساتھوں اسے گل کولوں آہی عار تینوں
ہُن آتے مکھ ویکھا ماہی گل لگ مِلاں سوہنا یار تینوں
گل لگ تسادڑے یار جانی کراں دُکھاندے حال اظہار تینوں
دُکھ درد جیہڑے گل پیئے میرے وساں کیہڑے کیہڑے اے دلدار تینوں
بس شیر محمدؐ ڈھیر ہوئی نہیں آوندا سوچ وچار تینوں
اُٹھے پھر نہ جھور یدی گل چنگی دِتی عشق ایہہ کار سوار تینوں
توں تاں غفلت دے خواب دے وچ سُتوں کیتا عشق ماہلے ہشیار تینوں
جے توں بجھیں تاں عشقدی صفت کریں نہیں عشقدا اِکلا درکار تینوں
تینوں عشق رنگیلے نے رنگ لائے رنگ نگدی کھِڑی گلزار تینوں
بیڑا وہن فراق دے پیا تیرا دِتا عشق نے پار اُتار تینوں
جیہڑے عشق ملوک سلوک ونڈے ایسا ملیا نہ کوئی داتار تینوں
کھُڑے ہوئے وی موڑ موڑ اِدتے مدد ہو کے ایس سرکار تینوں
ہنھو ہنھہ دِتے سودے عشق ہوراں کیتا گھڑی نہ ہک اُدھار تینوں
ہک سِر دتو لکھ ہتر پایو سِدّھا آیا ایہہ ونج بپار تینوں
کُل مشکلاں ہویاں نی حل ہیلی دتی عشق نے کاج سوار تینوں
ہویا گنج بے گانج انعام یارا لائق شکر ہزار ہزار تینوں

اوسے یار دی صِفت ثناء کیجے جینہڑے یار وکھائی بہار تینوں
ہادی پیر میرے دستگیر میرے ہکو جانیاں وِچ سنسار تینوں
توہیئیں نور ظہور کوہ طور والا غیر سمجھ دے غیر انوار تینوں
جے کوئی میریاں اکھیاں نال ویکھے جانے خاص انوار اسرار تینوں
کعبے طرف نہ ڈھکدا دل میرا جھک جھک سجدے کرے یار تینوں
گیا سٹیا روز میثاق شیطان سجدہ کیتا نہ اوس مردار تینوں
آدم راز ربی جاتا خاصگاں نے نہیں جاندے عام گنوار تینوں
اَلْاِنْسَانُ بھیت انسان ربی کیتا آپ خطاب غفار تینوں
نقطہ غین غرور دا دُور ہویا جاتا عین سِرّی اسرار تینوں
احد احمدؐ اندر ایہو فرق جاتا پردہ میم دا پیا وچکار تینوں
ہکّو جانیاں میں ہکو ڈھونڈیا میں ہکّو ویکھیا وِچ سنسار تینوں
دتی کار جہان وسار جانی کراں یاد سوہنا لیل نہار تینوں
تیری یاد نے غیر وسار دِتے دم دم یاد رکھاں سوہنا یار تینوں
چار و نطرف توہیں بالا زیر توہیں جدے ویکھیا درو دیوار تینوں
ڈھوئی ملے ناہیں کِسے جا یار اجے میں گھڑی وی بہاں وسار تینوں
بھاویں جان نہ جان نمانیاں نوں دِل دے بیٹھی دلدار تینوں
جنہاں جان واری سوہنے یار اُتوں حال تنہاں دا یار اظہار تینوں
تیشے مار فرہاد لوہار مویا دساں کھول کے حال ہنجار تینوں

کیتی شاہ منصورؒ منظور سولی حال دار دا یار اظہار تینوں

سر دیو ناں فرض ہے عاشقاں نوں سر لاہ دِتا اساں بھار تینوں

بس شیر محمدؐ صبر کیجے ذرا صبر دی خبر نہ سار تینوں

جے توں چپ والا مزا یار چکھیں آوے پھیر گفتار تھیں عار تینوں

اوسے یار دی کار تے لگ بیٹھے سوہنے یار دتی جیہڑی کار تینوں

کریں شہر وجود دا سیر بیلی نظر پئے آئے نی چوک بازار تینوں

قطبؒ یار دِلدار ویکھا دِتے عجب طرح دے نقش نگار تینوں

گوشے بیٹھ مراقبے وِچ ویکھیں کھلن یار دے کل اسرار تینوں

کریں ایہہ اسرار اظہار ناہیں دیسی یار بھی آ دیدار تینوں

کریں شیر محمدؐ شکر لکھاں قطبؒ یار وکھائی بہار تینوں

١٢

دِلا عشق حقیقی دی گل چنگی دیویں چھوڑ خیال مَجاز بیلی

ہوئے بحرِ ضلالت تھیں پار سئی جیہڑے چڑھے نے ایس جہاز بیلی

جیہڑے باجھ وسیلیوں ٹھل پئے بیڑی تنہاندی ہوئی گداز بیلی

دِلا چھڈ خیال نموس والے بھٹھ پئے ایجیہے لحاظ بیلی

ذرا سنگ نہیں دِلا عاشقاندے لکھاں ہوندینی گلے غماز بیلی

عاشق یار دی دید شہید کیتے لیندے خون سیتی وضو ساز بیلی

سیف لا دے نال فنا ہوندے سچّی عاشقاندی ایہہ نماز بیلی

ترک غیر کولوں روزہ عاشقاندا ڈیرے اُنہاندے دُور دراز بیلی

مکہ مکھ دلبر حج عاشقاں دی کرن زیارتاں نال نیاز بیلی

دیناسیس زکوٰۃ ہے عاشقاندی ہوون مثل حباب گداز بیلی

پالاسیس والاسروں دُور کیجے پچھے یار دی نظر نیاز بیلی

کوڑے وہم گمان جہان دے نی بھل ویکھنا ایسدے ناز بیلی

اوسے یار دی صفت ثنا کیجے جیہڑے یار دَسّے مخفی راز بیلی

قطب وچ یار دلدار غمخوار میرا جیہڑا اے سازاں دا ساز بیلی

ہادی چا صفا نگاہ ڈٹھی ہوئے مات وہمات مجاز بیلی
ثابت شیر محمد صدق بدھا کامل پیر دے ویکھ اعجاز بیلی
آکھے شوق دِلنوں لکھو صفت ہادی ایہہ عقل عاجز عذر لیاوندا جے
آکھے عقل ضعیف تعریف مشکل مینوں بحر تارو نظریں آوندا جے
ایہہ عشق ماہلا ڈٹھماں گھت آکھے سانوں واز مدار نہ بھاوندا جے
جھب رب توکلی ٹھیل بیڑا آپے آپ قادر کدھی لاوندا جے
سوہنے یار دی گل گفتار باجھوں ساڈا غیر تھیں دل گھبراوندا جے
لگی اس محبوب دی تاہنگ سانوں جیہڑا حق دا راہ ویکھاوندا جے
ہادی پیر محل دیوچ رہندا جتھے لوک زیارتاں آوندا جے
جیہڑا آن دربار پکار کرے اوہدی رب مراد پوجاوندا جے
جیہڑا نال یقین تلقین منے اوسدے عمر دے روگ ونجاوندا جے
سخی مرد دلیر نہ دیر لاوے حاتم ویکھ اسنوں شرماوندا اے جے
اس گئے زمانے دے وِچ یار وایسا نظر نہیں کوئی آوندا جے
لگی اُس دِلدار دی تار سانوں جیہڑا حسن دا شاہ سداوندا جے
سوہنا من موہنا چہرا یار سندا جینددے ویکھیاں دُکھ سدھاوندا جے
مثل پھل گلاب رخسار دلبر مٹھا چن سوہنا من بھاوندا جے
مست نین دلبر پیتے باجھ کھیوے ڈورا نور دا وِچ سوہاوندا جے
ابرو قوس کمان تے تیر پلکاں شستاں بنھ کے یار چلاوندا جے

تک تک مارے دلبر عاشقاں نوں کوئی وار خطا نہ جاوندا جے
زلفاں کالیاں نے عجب پیچ پائے جیویں بار اصیاد لگاوندا جے
عاشق باز پرواز کران بھاتھے ہُن پھاتیاں کون چھڈاوندا جے
دانہ حُسن والا پنچھی چُگن آیا ہتھوں اپنا آپ کوہاوندا جے
جیویں شمع محبُوب دی لاٹ اُتے ویکھن آیا بھنبھٹ جل جاوندا جے
ایپر جلے تاں یار دا قرب پاوے ہم رنگ محبُوب ہو جاوندا جے
موئے کون آکھے یار اعاشقاں نوں عشق آبحیات پلاوندا جے
جیہڑے موئے سو گئے جہان اُتوں ناں مویاندا پھیر نہ آوندا جے
عشق ازل تھیں لا یمُوت یار و پیا سدا گھڑ یال وجاوندا جے
جُرعہ عشق دے مٹ تھیں چکھیا جیں مست نشہ توحید دا پاوندا جے
ایسا مست الست اوہ محو ہووے اُہنوں غیر دا نام نہ بھاوندا جے
دُوئی دُور تھیں نور ظہور ہووے ہر جا سوہنا نظریں آوندا جے
ایپر باجھ وسیلیوں راز مخفی عقل نال ایہہ ہتھ نہ آوندا جے
بدلا یار دیدار دا جان منگے عقل جانی توں جان لوکاوندا جے
منگے جان جانی ہوئی مہربانی ناقص عقل نوں عقل نہ آوندا جے
ہتھوں عقل نادان حیران ہووے ہتھ بنھ کے جان چھوڑاوندا جے
عاشق شیر محمد شیر وانگوں کھلا وِچ میدان غراوندا جے
تلی سیس دھر کے گلی یار والی یار یار ہی پیا کرلاوندا جے

دیوے سیس ہزار اسیس دیکے ملے یار تاں نظر ٹکاوندا جے

منگے جان جانی تاں احسان جانی سر دتیاں سر ہتھیں آوندا جے

ڈیرے دُور دراز نی عاشقاں دے عقل ویکھ حیران ہو جاوندا جے

عشق لامکان دی سیر کردا عقل نفس دے گدھے چڑھاوندا جے

بس شیر محمدؐ ڈھیر ہوئی عقل شرم تھیں مُکھ لکاوندا جے

نالے شیر محمدؐ دس بیلی تینوں ول ایہہ کون سکھاوندا جے

اگے تجھ توں کجھ نہ سمجھ آہی تینتھے گل داول نہ آوندا جے

یار اسّی میتھوں دیواں دس تینوں جیہڑا حال ہیں نال ویہاوندا جے

قطبؒ یار دلدار ایہہ کار ورتی ہتھوں میرے یوں قلم چلاوندا جے

اسے یار دے ہتھ ہے تار میری گڈی وانگ ایہہ پیا اڈاوندا جے

ظاہر قلم دِسّے یار و ہتھ میرے باطن آپ ایہہ کھیڈ مچاوندا جے

پُتلی گر وانگوں سوہنا یار میرا اوہلے بیٹھ کے تار ہلاوندا جے

میری کار مدار دلدار اُتّے مینوں میں دا حرف نہ بھاوندا جے

جیہڑی طرف ویکھاں دِسّے نور ہادی نظر اپنا آپ آوندا جے

گئی میں تاں میں آرام پایا مولا دکھّاں تھیں سکھ دیاوندا جے

گل شیر محمدؐ دس ہادی جیویں چاہے سو چا بناوندا جے

۱۳

دِلا ہو قربان دلدار اُتوں ایہو وقت ہے جان گھماونیدا
بار بار نثار ہو یار اُتوں ایہو ڈھنگ ہے یار وساہونیدا
بارا شوق دَالاَ کے بیٹھ گوشے ایہو وَل ہے یار دے پھاونیدا
وَل شیر محمدؐ دس کھاں توں کِتھوں سکھیا یار دے پاونیدا
سوال دِلا پچھ نہ حال احوال میرا ایہہ تاں راز ہے یار چھپاونیدا
جواب ایہہ تاں قصہ ہے عشق دے کُٹھیاں دا نہیں غیر نوں حال سُناونیدا
دردمند ہوویں تاں توں سُنے یارا نہیں تاں سُود کی مغز کھپاونیدا
بس شیر محمدؐ ڈھیر ہوئی پایو راز نہ میرے کُرلاونیدا
سوال اہل درد باہجھوں بھلا لوڑ کینوں یار دُکھاندے حال پوچھاونیدا
آہ درد والی دردمند جھلے خوف غیر نوں بھسم ہو جاونیدا
جواب دِلا سمجھیا میں توں بھی وانگ میرے مزا چکھیا زہر دے کھاونیدا
عِشق زہر پیالڑا گھول پیتو نسخہ پچھیو نہ صحت پاونیدا
گھائل ہو کے وات نہ لیئو یارا دارو ہجر دے زخم تے لاونیدا
تینوں زخم کولڑا یار ہویا نہیں صبر دے نال نبھاونیدا

کاری کریں سویلڑے یار اُسدی جھب وَس لائیں جھیڑا لاوندا
ویکھ حال تیرا مینوں رحم آیا میرا حال نہ تیرے سُناوندا
میتھوں حال میرا جے توں یار سُنیاں ایہہ تاں حال ہے زخم دکھاوندا
سخن تیرے نی زہر آلود یارا کریں ہوش توں جان بچاوندا
تینوں شیر محمدؐ ترس آیا میرے حال تے رحم کماوندا
ایہہ عاشقاں دے مذہب وِچ یارا حکم جانی توں جان گھماوندا
جان بجھ کے جان ونجان عاشق کرن پیار نہ جان بچاوندا
اس جان اوڑک جان ہو جانا کیہڑا فائدہ مفت ونجاوندا
لکھ جان جانی اُتوں وارسٹاں مینوں خوف نہ جان لوکاوندا
اینویں جان انجاں بچان یارا کوڑا پیار جے ایس پرا ہوندا
عاشق سوئی یارا جیہڑا کرے چارا جان جانی دے سرے چڑھاوندا
میری مرض دا دارُو ہے درد تیرا تاہیئں شوق ہے دَرد وِدھاوندا
قِصہ دَرد سُنیاں تازہ درد ہووے ایہو عرض ہے حال پوچھاوندا
میرا من سوال فی الحال یارا اپنے درداں دا حال سناوندا
دِلا خواہ مخواہ منشا تیرا یار دُکھاں دے حال بھولاوندا
ذرا حال خیال دے نال سُنیں آوے مزا تاں حال سُناوندا
اَگے کُن کوں موجاں مان لیاں پچھے وخت پیا وچھڑ جاوندا
کُن کہن سیتی لگے ویہن پیا مینوں فکر پیا بڈ جاوندا

جداں جدا ہویا سوہنا یار ساتھوں دُکھاں سولاں کیتا جھٹ آونیدا
ڈانواں ڈول پردیس دیوچ ہوئی آوے سانہ پیو نے کھاونیدا
بُل پیا بھنبو کڑا عشق والا کوئی لگّے نہ وَس بُجھاونیدا
سُکھی وَسدیاں رَسدیاں ہسدیاں نوں کیڈا وَل پیا وچھڑ جاونیدا
ہک وَل کڈھاں سو وَل پوندے وَل آوے نہ وَل کڈھاونیدا
کڈھے او ہو وَل ایہہ وَل میرے جیہڑا وَل جانے وَل پاونیدا
کیڈے پئے وچھوڑیدے دُکھ دوڑے توڑے کھوج لبھّے من بھاونیدا
رُوٹھا ڈھول ماہی جیندی اوٹ آہی کیویں بنے سبب مناونیدا
میرے ڈھول انبول انجوڑ کیتی حیلہ کراں سنجوڑ کراونیدا
حیلے باجھ وسیلے نہ پیش جاوے بنے کون وسیلہ ملاونیدا
سانگے ڈھونڈدی میں سانگے رَلن کارن سنگ لبھّے نہ سنگ رَلاونیدا
دِلا ہو اُداس نراس کھلی دیوے کون دھرداس مِلاونیدا
نالے ہور پیا مینوں ہول وڈا کالے مار خناس لڑجاونیدا
جے خدا نخواستہ ڈنگ مارے خوف جان، ایمان دے جاونیدا
ایسا وید وِرلا مِلدا اناں قسمت قاتل زہر دے اثر ہٹاونیدا
آوے خوف بلا اژدہا کولوں نہیں پاس ہتھیار رچاونیدا
لیا گھیر چوفیر بلا مینوں لگے داہنیں نس جاونیدا
یار یار پکاردی بار اندر آویں یار ویلا واہر آونیدا

آ ویکھ نمانی دا حال یارا کوئی کرے نہ ترس چھوڑاوندا

آس پاس والی لبھی آس یارا بیٹھے کریں چارا جھب آوندا

سنی یار نے زار پکار میری آیا واہر جیویں حق آوندا

پہلوان جوان مستان صورت چہرہ چن سوہنا من بھاوندا

آمد یار دی ویکھ کے مار موذی ڈاڈھا وس کیتوس نس جاوندا

کیتی مخلوی پیر نے بھیر جداں چارہ کیتوس کنڈ وکھاوندا

دِتا یار پکڑا ہتھیار مینوں اِس موذی دے تن چلاوندا

تیغ لا والی جداں ہتھ آئی لبھا خوف بد شکل ڈراوندا

قطب یار دِلدار ہتھیار دِتا جیہڑا عمر دے نال ہنڈاوندا

دشمن لا دی سیف دوتا کیتے ترس یار کیتا گل لاوندا

ایسا ملے طبیب نصیب سیتی جیہڑا عمر دے روگ ونجاوندا

دلا ایہو ہادی جیہڑے پیتے بھلی اساں جیہاں نوں راہ وکھاوندا

شہنشاہ ایہو پیشوا ایہو جیہڑا باطنی راز جتاوندا

ایہو اوتڑوں بھلیاں لہردیاں دے بیڑے وہن پئے کدھی لاوندا

ایہو پیر میرا دستگیر میرا جیہڑا باطنی مرض مٹاوندا

جگیا ایہہ چراغ چراغ گولوں شمع روشن ہے جگ سوہاوندا

کریں شیر محمد شکر ہر دم تیتھے ترس ہویا من بھاوندا

۱۴

دِلا عِشق مجازی نوں ٹھپ رکھیں بازی کھیڈ توں عشقِ حقان بیلی
بازی عِشق مجازی دی تِلکن بازی مشکل ایس دا توڑ چڑھان بیلی
لگی عِشق حقانیدی پان جنہاں ہو یاں مشکلاں تنہاں آسان بیلی
بھلا شیر محمدؐ دس یارا کِتھوں پایوئی عِشق حقان بیلی
دِلا پچھتیئے تاں جے کر عمل کیچے نہیں سود کی مغز کھپان بیلی
عزازیل جیڈا نہیں کوئی عالم عمل باجھ ہو گیا شیطان بیلی
ہوئے بحرِ ضلالت ھِیں پار سئی جنہاں من لیا فرمان بیلی
دِلا اصاف اِنصاف دینال ویکھیں کوڑا وہم گمان جہان بیلی
ظاہر نظر آوے ایپر ہے نہیں بدل دُھواں دا ایہہ پچھان بیلی
جیویں خواب دیوچ خیال تیرا طرح طرح دے رُوپ وِکھان بیلی
جاگے باجھ نہ اسنوں خواب آکھن منصف ہو کے بات پچھان بیلی
صرف خواب خیال جہان یارا جس نے ہو بیٹھوں مستان بیلی
دِلا جاگ تینوں لگن بھاگ یارا ہو یوں غفلت دیوچہ غلطان بیلی
لگا شیر محمدؐ دِل میرے جیہڑا کیتا ہے تدھ بیان بیلی

ایہہ دس یارا کتھوں عِشق لبھے تیرا جا نساں نیک احسان بیلی
گل سُندیاں پکڑ ہو گئی دِل نوں چاہیئے پاو ناں یا رول جان بیلی
جھب دس یارا کیہی دیر لائی میری عمر ہوئی رائیگان بیلی
گزر گئے نہ آوندے ہتھ میرے رہندے دم توڑے کم آن بیلی
ہوئے دم عدم نہ کم آئے ایسے غم کیتا پریشان بیلی
کیہی شیر محمدؐ دیر لائی دسیں عِشق دا جھب مکان بیلی
دِلا ہوہشیار رہے تار تینوں دساں عِشق دا پتہ نشان بیلی
لاہندے وَل ہے پیر محل ایتھوں جتھے جاری ہے بحر عرفان بیلی
جیندی خاص[1] تحصیل کبیر والا تے ضلع ہے خاص ملتان بیلی
تھانہ شہر تلمبہ[2] ہے طرف لاہندے دساں کھول کے حال بیان بیلی
خاص پیر محل مکان یارا مشہور معروف پچھان بیلی
اوتھے پیر ہے پیر محل والا جیہڑا روشن ہے وچ جہان بیلی
قطبؒ علیؒ ولی سوہنے نام والا جیندے نام لیاں دُکھ جان بیلی
ایہو پیر میرا دستگیر میرا جیندا عشق بھخدیں گرم دُکان بیلی
دِلا عشق حقیقی دی کان وتھے اِتی بیٹھا ہے یار دکان بیلی
ایہہ عام سندا نہیں کم یارا اوکھا عشق دا بھار اُٹھان بیلی
عام خام انجان کی جاندینی جیہڑے حرص کیتے پریشان بیلی

---

[1] اب ضلع فیصل آباد اور تحصیل ٹوبہ ٹیک سنگھ ہے [2] اب تھانہ پیر محل ہے۔

جنہاں موتوا والڑی رمز پائی سئی عشق دا گل چوکان بیلی
جتھے انت جاناں پہلے جان او تھے لیندے یار دامن فرمان بیلی
عاشق جان معشوق نوں دین ایسی ملک الموت بھی رہے حیران بیلی
ایس جان اوڑک جان ہو جاناں کُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ بیلی (سورۃ رحمٰن)
جے توں جان جاناں نوں دیں آپے تیرا ہووسی تدوں احسان بیلی
دلا نال عقیدڑے صاف پہلے کریں دِل دا صاف مکان بیلی
صاف ہو کے صاف نوں جا ملیں ہوسن مشکلاں تدُں آسان بیلی
ہادی دِلاں دا خاص جاسوس یارا لیندا باطنی راز پچھان بیلی
مَنْ عَرَفَ دا حرف سِکھا دیندا جس نے یار ہووے مہربان بیلی
پُردہ وہم دا فہم تھیں لا ہم ہووے ہووے راز پنہان عیاں بیلی
نفی ہو اثبات دی گھات پاویں دِسے ذات ہی کون و مکان بیلی
اکھ دِل والی جدوں کھُل جاندی عرش فرش ہووے یکسان بیلی
خودی خود کولوں جدوں جدا ہووے ہووے خود ہی لا مکان بیلی
بھُل نام تے رُوپ دی دُور ہووے کھُلے بھیت جو اصل انسان بیلی
فانی ہو حباب دریا ہووے مِٹ گیا جاں نام نشان بیلی
فانی ہو جانی او توں دیکھ لویں جانی باجھ نہ دونویں جہان بیلی
عِشق باجھ نہ غیر نابود ہووے مشکل مِٹے ایہہ وہم گمان بیلی
پُردہ شک دا عِشق تھیں شق ہووے ہووے حق دا راز عیاں بیلی

عِشق باجھ نہ حق دی سار یارا حق باجھ نہ پاویں امان بیلی
پاویں حق تاں توں اَناالحقُ آکھیں لویں اپنا اصل پچھان بیلی
مِلے بوند دریا دریا ہووے گیا دُوئی دا نام ونِشان بیلی
صرف ذات ہے باصفات یارا جیویں بیج تھیں جھاڑ پچھان بیلی
بس شیر محمدؐ ڈھیر ہوئی رکھیں راز تھیں بند زبان بیلی
جتھوں تیک نہ ایہہ دقیق کھُلے مشکل سمجھناں راز نہان بیلی
ہادی باجھ نہ سِر عیاں ہووے بھاویں ڈھونڈ لیتے زمین آسمان بیلی
ہادی دِلاں دے جندرے کھول دیندے کنجی نام والی جداں لان بیلی
کھُلے قفل تاں سِر عیان ہووے اَلْاِنْسَانُ سِرِ الانسان بیلی
شادی غمی کولوں دِلا دُور ہوئے جیہڑے پوہتے لاہوت مکان بیلی
غم شیر محمدؐ تم ہوون جداں پیر ہووے مہربان بیلی

○

۱۵

دِلا دس کھاں حال فی الحال مینوں اَج کیا بنی تیرے بھا بیلی
زار و زار رووِیں ہنجوں ہار پرووِیں تیرے کدنیں چین نہ چا بیلی
کیہی بھاہ تیرے اندر جا پیا تیرے ساہ دی گرم ہوا بیلی
تیرے ساہ وچوں آوے ساہ ایویں جیویں بھُنے کباب دا سا بیلی
رنگ زرد تیرا آہ سرد ماریں گھُٹی کرد بیٹھوں کِتھوں کھا بیلی
حال شیر محمد سُنّے یارا جے توں حال دردی بینوں آ بیلی
اُج یار مِلیا مینوں خواب اندر جہیں دِتی ایہہ بھاہ بھڑکا بیلی
اُٹھ نال آداب دے قدم چُمے لیا یار مینوں گل لا بیلی
قطب رح یار دِلدار غمخوار میرا جس توں کیتی میں جان فِدا بیلی
ہتھ بنھ کے ہادی نوں عرض کیتی نالے گھتیا نام خُدا بیلی
ایہو عرض کیتی سوہنے یار اَگے میتھوں پلک نہ ہوویں جُدا بیلی
سدا کول میرے وَسو ڈھول ماہی میری آرزو ہور نہ کا بیلی
چہرہ یار تیرا کعبہ خاص میرا اَج دِتی جے حج کرا بیلی
اکھیں کھُلیں سُکھ کلیجڑے ٹھنڈ پیا ایپر وِہندیاں صبر نہ آ بیلی

کہیا یار دِلا مٹڑے نال مینوں رکھ حوصلہ ناں گھبرا بیلی
ثابت قدم رہیوں جے توں عشقِ اندر تیتھوں کدیناں ہوو ساں جُدا بیلی
ایہو گل کیتی میرے نال ماہی اکھیں کھُل گیاں لتھا چا بیلی
اُٹھ وانگ زلیخاں دے ہتھ ملے گئے بھاہ یوسفؑ ہورین لا بیلی
آتش شیر محمدؐ عشق والی مینوں گئی وِچے وچ کھا بیلی
دِلا عشق دی اگ جے لگ پیّا ذرا خوف نہ دِل تے لیا بیلی
کِسے غیر اَگے نہ ایہہ راز کھولیں چُپ وَٹ کے جھٹ لنگھا بیلی
وِچے وِچ جریں اگ عشق والی باہر دُھوں وی نظر نہ آ بیلی
جے توں عشق والی آتش جھل لیّا دیسی عیب تے کھوٹ جلا بیلی
اَگ عشق دی رمز پچھان کے توں دِلا مست الست ہو جا بیلی
اَدکھا ہیوناں گھٹ ہے صبر والا ایہہ پیتیاں کرے شفا بیلی
توں تاں شیر محمدؐ سچ کہیا اے پر درد نہ جھلّیا جا بیلی
عشق شیر محمدؐ شیر خونی مینوں کیتے اَو لڑے گھا بیلی
جیون اپنے تھیں ہتھ دھو بیٹھا مرض عشق دی لادوا بیلی
ظاہر نظر نہ آوندی مرض جھتی ایہہ گئی وِچے وِچ کھا بیلی
ایتھے پیش نہ جاوے سیانیاں دی رہے زور طبیب لگا بیلی
ایسا مِلے طبیب نصیب سیتی جیہڑا اگھڑے روگ ونجا بیلی
کوئی شیر محمدؐ دس دارُو مینوں لیا ہے درد مکاء بیلی

بس بس دِلا تینتھوں ڈھیر ہوئی گِلہ عِشق دا نہ سُنا بیلی
دِلا عِشق دی قدر نہ سار تینوں تا ہمیں کریں توں بک بکا بیلی
سُتّے بھاگ تُہاڈڑے جاگ پوندے ملے عِشق ہورین جتھے آ بیلی
عِشق عُمر دے روگ ونجا دیندا اتھے روگ دا بھوگ نہ پا بیلی
جوہر عِشق دے کِراں بیان ایہہ دیندا عقل جواب صفا بیلی
عشق لامکان جولان دیوے عقل ویکھ حیران ہو جا بیلی
بھلا شیر محمدؐ دس یارا اوڑک عِشق تھیں ہنتھ کی آ بیلی
لگے عِشق دا پھَل جے دِل میرے توڑے مرن تاں ہووے سٹھا بیلی
دِلا عِشق دا پھَل جے چکھ لیویں تینوں کدی وی موت نہ آ بیلی
جے توں مُوتُوا والڑی رمز بُجھیں رہیں لایموت سدا بیلی
عشق باجھ نہ مرگ دا مزا چکھیں نہیں باجھ فنا بقا بیلی
دِلا عِشق جہانڈڑا باہاں بیلی دیوے بیلی دی بیل چڑھا بیلی
ایسی جائے عِشق پہنچا دیوے جِتھے نہیں فرشتے نوں جا بیلی
عِشق من دے جندرے کھول دیندا ہووے راز اخفا افشا بیلی
من مندر اندر ہک ہور اندر دیوے اوس دا سَیر کرا بیلی
جگمگ اوتھے ٹھاٹھاں نور مارے سہّری نور دی لوے شعا بیلی
واجے انحد والے دی دُھنک آوے جیویں بنسری کاہن وجا بیلی
عقل فکر اوتھے گھڑے بوڑ ہووے نہیں دُوئی دی چُوں چرا بیلی

بالا زیر نہ شام سویرا اوتھے صُبح وَیر نہیں اوس جا بیلی
ہم تُم ہووے اوتھے گُم یارا اوتھے عقل نوں عقل نہ آ بیلی
اوتھے گل دلیل ذلیل ہووے مِلے بوند جو وِچ دریا بیلی
عاجز ہے دلیل تفصیل کولوں دسّے کیا مثال بنا بیلی
حیرت حیرت ایتھے کہنا غیرت آوے نہیں کھولنا بھیت روا بیلی
جے مَیں سچ کہاں دِلا کِتھے باہاں بس اگاں نہ کُجھ پچھا بیلی
گل شیر محمدؐ حل ہوئی ہُن کیہے نے وَل وَلا بیلی
ہادی کرم کیتا بھرم دُور ہویا بس اگاں نہ قلم چلا بیلی
ایہ پیر حق اسا دڑے منگ یارا سچے رب توں ایہہ دُعا بیلی
یاری یار والی شالا رہے قائم عُمر تیک نہ پوے خطا بیلی

۱۶

پیشوا میرے قبلہ گاہ میرے تیرے خاص دربار دی کُتیا نمیں
سائیں کالی موکالی دی شرم نینوں دوہاں گناں کنوں ہادی پچھیا نمیں
ڈھِڈھی پیٹ نگاری دربار تیرے ڈاڈھی مُھکھی تے ڈِھڈ وَ گُنتیاں ہیں
ٹُکر جھپنی تیرے دربار دی مَیں سائیں دُم ہلاوندی ہٹّیاں ہیں
جے مَیں مُھلکے غیر دے دَر جاواں جھٹ پٹ اوتھے دَب کُٹیا نمیں
سائیں مَیں نخصمی دا خصم تو ہیں تیرے سائے دے ہیٹھ آ لگیاں ہیں
جھاڑو کمس بیکس نوں تُس تیری تیرے خاص دیدار دی بھکیا نمیں
چکّی پیسنے والی چوڑ ہیٹڑی مَیں سائیں دامن تیرے لگ چُکیاں ہیں
خدمتگار نثار نوں کار تیری ہور کار سینسار نوں چھٹیاں ہیں
زِکّا پیسنے دا ارشاد ہویا جھٹ چھج موہلا لیکے اُٹھیاں ہیں
موہلا دھیان دا تے غلّہ نام والا گھُنڈیاں حسد نجلی دیاں کُٹیاں ہیں
چھڑ چھنڈ کے پیسن تیار کیتا راتیں ہیٹھ سرہانے لے سُتّیاں ہیں
اَدھی رات گزار کے فکر سیتی چکی پیسنے واسطے اُٹھیاں ہیں
اُٹھی تھلّی تے مار پتھلی بیٹھی جوگاں شوق دینال چا جُتّیاں ہیں
نیویں گردن جُھکا کے گھٹ گالا ڈاڈھی زور دیاں لایاں جُھٹیا نمیں

شالا یار دی نظر منظور ہووے نِکا پیسدی ہٹیاں ئیں
سائیں کو جھی تے کملی دی لاج تینوں پیرِن ننگی تے جُھنڈ رکھتیاں ئیں
عَیباں بھری کو جھڑی کو جھڑی میں بھلا کیویں آکھاں ہادی سچیاں ئیں
نہ رِیدہار نراس نوں آس تیری سلنگے غیر دیناوں تاں ہٹیاں ئیں
تیرے باہجھ نمانی نوں مان کیندا پکے ساہ ویاں وتوں تاں تڑٹیاں ئیں
یُس وچ نہ یَیں دی جا رہیا نریدہار ہی تیری ہو چکیاں ئیں
سوہنے یار دلدار غم خوار میرے تیرے سوہنیاں نیناں نے مٹھیاں ئیں
چھری عشق دیناں حلال ہوئی ظالم بیرہیوں قصائی نے کٹھیاں ئیں
دِلی دلاندے ہتھیں کٹا بیٹھی آپے اپنی جان نوں رُٹھیاں ئیں
قطبؔ یار دِلدار غم خوار میرا جس دے ولا سڑے مُتھیاں ئیں
منزل دُور سنیدی اے عشق والی بھُلی پوندیاں واٹاں نہ ٹھپیاں ئیں
ایویں ہسدی ہسدی پھس گئی آپے آپ ایہہ لذتاں چکھیاں ئیں
عشق شیر مریلے نوں چھیڑ بیٹھی کیڈی لل وللڑی کچیاں ئیں
ہسن باز نہیں آوندا شیر خونی مار وایس بگھیلے نے پھٹیاں ئیں
گیا کھا ایہہ گجھڑا گھا مینوں نِت پٹیاں بنھ دی تھکیاں ئیں
باہروں جنگی بھلی وِچوں تیراں سلّی ایہو عشق تھیں کھٹیاں کھٹیاں ئیں
گزر گیا نہ آوندا ہتھ ویلا جیہڑے ویلڑے لایاں اکھیاں ئیں
بس شیر محمدؐ ڈھیر ہوئی کہیاں تڑٹیاں چھوڑ کرستیاں ئیں

گلِے عشق دِنیوں بیلی شروع ہویوں ایہہ کہیں پڑھائیاں پٹیاں نیں
بھاویں ہجر تے درد تھیں ننگ ہویوں تاہئیں کدھیاں کچیاں پکیاں نیں
توبہ توبہ ایہہ سخن نہ پھیر بولیں اسے درد تھیں رنگناں رتیاں نیں
بھٹی تتی اے ہادی دے عشق والی جنھوں بھر کے پیتیاں مٹیاں نیں
ہُن عشق اولا رڑے جھل بیلی کہیاں ہالیاں ہالیاں گھتیاں نیں
خاصہ درد دا نہیں معلوم تینوں تاہیں صبر تھیں چپاں نہ وٹیاں نیں
ہر درد دی خاطر ہے دل بیلی وچ غیر دلیلاں کیوں رکھیاں نیں
ایہو درد ہے یار دی نظر تحفہ ایہو عرشوں سوغاتاں نی لتھیاں نیں
ظاہر درد تھیں زار پکار ہوئی اتے لذتاں دِلی نہ دسیاں نیں
بھلا شیر محمدؐ درد جیہیاں کدی اگے وی لذتاں چکھیاں نیں
ظاہر نین جاری بنھ لین تاری وِچوں دِل دل جگے ماہتاب بیلی
ظاہر نین دُور ہنجرے وہین نہ ویں وِچوں دِلدا کھڑے گلاب بیلی
بدل نین نیوائے دینال وسن باغ دلاندے ہوون سیراب بیلی
ظاہر گریہ زاری وچوں خوشی بھاری گویا پیتے نے مٹ شراب بیلی
اونوں طبع غریب ہے. تماشقاندی وچوں ریس نہ کرن نواب بیلی
سوز غم ہے بندگی عاشقاں وی جیندا لے حساب ثواب بیلی
لا حرف نماز ہے عشق والی جس تھیں ہووندا دُور حجاب بیلی
عشق جیہانہ وید حکیم کوئی دیندا نفی دے خوب جلاب بیلی

اَلعِشقُ دی رمز پچھان یارا ایہو عِشق دا خاص خطاب بیلی

کِتھوں شیر محمدؒ عِشق لدھو ذرا کھول کھاں ایہہ کتاب بیلی

میٹھے محلویؒ پیر نے ترس کیتا دِتے کھول تمام حجاب بیلی

اسے پیر امیر دی ڈھیر مینوں جس بھتیں کھڑیا ایہہ سدا گلاب بیلی

میرے پیر دا پیر چراغ علیؓ علی شیرؒ دا خاص مہتاب بیلی

علی شیرؒ شیراں شیر او سدا جے جیندے ہو کے نے وِچ پنجاب بیلی

شہنشاہ سلطاناں سلطانؒ جیندا ہا تھیوان مشہور خطاب بیلی

میں بھی گولڑی اس سرکار دی جے مینوں تاریا ایسے جناب بیلی

کریں شیر محمدؒ شکر ہر دم تیرے کٹے نے کل عذاب بیلی

۱۷

دِلا شکر ہزار ہزار کیجے ہویا پیر دا ترس کمال بیلی
دامن لگیاں تے درڈِگیاں دی کیتی یار نے چا سمہال بیلی
خیر عشق والا کیتا دان ہادی تینوں سمجھ کے بہت کنگال بیلی
مِلیا خیر جداں ہوئی خیر تداں لتھی بھکھ آیا ہتھیں لال بیلی
ڈِٹھا لال جاں بیمثال مینوں خوشحال ہویا خوشحال بیلی
اسے لال کمال دی بھال اندر مینوں گزر گئے کئی سال بیلی
لگا مدتاں دا مینوں شوق ایہو تاہئیں شروع کیتی ڈھونڈ بھال بیلی
اسے بھال دے وِچ کنگال تائیں ملے کئی خشکے ابدال بیلی
ڈِٹھے کئی ملنگ نہنگ ننگے داہڑی چٹ سر بھواندیوال بیلی
اُتوں شکل آزاد مراد وِچوں لوکی کہن ایہہ مست کمال بیلی
ڈِٹھے کئی مشائخاں ریس کر دے لمی ریش تے ہتھ جپال بیلی
اکھیں میٹ مراقبے وِچ باہندے لایا دانگ شکاریاں جال بیلی
بیٹھے وانگ بلاہی دے گھات لائی چوہے پھڑن سمہال سمہال بیلی
عام خام اِس دام دے وِچ پھستے ظاہر سمجھ کے ولی کمال بیلی

پٹ اینہاں دی ریا بناسٹی اصلی گل دی کیتی نہ بھال بیلی
ہمدم ابلیس خبیث اُہناں گل اصل کوں دیوے ٹال بیلی
کرڑے رلیس ایہہ سچیاں عاشقاں دی ایپر نفس کیتے پائمال بیلی
اینہاں درد حبیب نصیب ناہیں درد باجھ نہ ہووے وصال بیلی
باطن علم تھیں رہے محروم مشرک بس سکھ لیا قیل قال بیلی
سخن وانگ وکیلاں دے یاد کیتے لوکاں چھل لیندے گلاں نال بیلی
اسے مجھ نوں بھی کئی آکھ رہے آتدھ نوں کراں نہال بیلی
ہتھ بنھ کے ایس غریب کہیا رکھو معاف ایہہ جاہ جلال بیلی
میرا آپ سمیع البصیر ہوسی رکھو پاس بناوٹی لال بیلی
مینوں اوسیدے نام دا آسرا جے دسی آپ مصیبتاں ٹال بیلی
اور کُل رب مے چا سبب جوڑے رتوں کھل پیا نیک فال بیلی
دہوں صفر تے تیرہ سو اٹھ ہجری ہویا رب دا فضل کمال بیلی
ڈٹھا پیر ہیں پیر محل والا قطبؒ علیؓ ولی ابدال بیلی
ایہنوں وہندیاں سار فرار ہوئے دکھ درد تے کل جنجال بیلی
اگے رُلدیاں نوں کئی سال گذرے مٹ گئے تمام وبال بیلی
ہادی بیٹھ گوشے پائے گوش میرے نال پیار خفی قیمتی لال بیلی
نالے مُوتُوا والڑی رمز دسی ہویا اثر فی الحال کمال بیلی
مینوں ہیں دا حرف تاں بھل گیا توہیں کرے وال وال بیلی

تیغ لاؔ والی جداں ہتھ آئی تداں غیر ہوئے پائمال بیلی
مِٹے غیر جداں ہوئی خیر تداں بس بند ہوئے اختلال بیلی
جداں عشق نقارڑے آن وَجّے کیتا وہم ہوراں انتقال بیلی
گرداو ہم طوفان جاں دُور ہویا ڈِٹھا یار دا نور جمال بیلی
کوچہ دِلدا ہویا صفا جداں سجن آن پوہتے چال چال بیلی
آمد آمد ہوئی سوہنے یار سندی شعلے جگ اُٹھے استقبال بیلی
جھم جھم آیا مٹھے لال بناں ڈھکا انحد واجیاں نال بیلی
لُوں لُوں ہویا میرا مست سیّو جداں آوَجّے گھڑیال بیلی
چھم چھم برسے سیّو نور نوشہ حیرت گم ہوئی وہندیاں نال بیلی
سُدھ بُدھ جہاندی بھُل گیا آوے کجھ نہ وِچ خیال بیلی
اتھے کجھ نھیں کجھ دا کجھ ہویا نہیں دسنے دی کائی گال بیلی
حیرت حیرت اتھے کہنا غیرت آوے بس بس زبان سمہال بیلی
تسیں دیہو مبارکاں لکھ سیّو بینوں آلا یا چھپائی نال بیلی
مِٹے پیر دے کرم تھیں بھرم سارے آہا انگھ دی اوٹ جبال بیلی
دساں کھول کے حال فی الحال ایہہ اپنا اں راز ہے یار اجمال بیلی
ایہہ تاں علم ہے حال نے ورتنے دا نہیں جا ایتھے قیل قال بیلی
عقل بھُل جاندی ایتھے داناں دی خام خیال دا گزر محال بیلی
سار عشق تے مرگ دی سوئی جانے دوویں ورت جاون جنہدیاں نال بیلی

ایہہ کارسوار دا عشق ماہلا ایہہ کون جھلے ایہدی جھال بیلی

کوچہ عشق والا گزر عام نہیں رکھیں زاہدا اپنیر سمہال بیلی

تلی سیس دھر کے آویں اس گلی کریں ہور نہ غیر خیال بیلی

بھلا جان کے دیونی جان مشکل کوڑی ریس پتنگا ندینال بیلی

حق شیر محمدؐ زاہداں دے کہیا دتوئی گھت بھوچال بیلی

بھلا خشکیاں عابداں زاہداں نوں لگے کیا انہاں گلاں نال بیلی

جنہاں موتوا اوڑی موت چکھی سدا رہن اوہ بے زوال بیلی

میرے پیر جیہا کوئی پیر ناہیں جنہیں حال ونڈے میرنیال بیلی

حال دے کے چانہاں کیتوس شالا سدا رہے خوشحال بیلی

کریں شیر محمدؐ شکر ہر دم تیرا یار وڈا لجپال بیلی

○

۱۸

اوّل حمد اللہ ذاتی نام اللہ کراں صفت اللہ ابتدا بیلی
ذاتی نام دا کُل پسار یارا ابتدا کو نوں انتہا بیلی
کُنتُ کَنزاً آہا احد گنج مخفی ظاہر ہووَنے دا ہویا چا بیلی
عین شین تے قاف نے اثر کیتا جنبش ہو گئی ناگہا بیلی
احد میم احمدؐ والا پہن برقعہ لیا اپنا بھیس وٹا بیلی
ہوئی ذات ہے باصفات یارو نہیں دُوئی دی کوئی بنا بیلی
جنہاں ایہہ انوکھڑی رمز بُجھّی ہووے وصل نہ رہن جُدا بیلی
ایہہ تاں شیر محمدؐ راز مخفی رکھّیں عام نہیں بھیت چھُپا بیلی
یارا صِفت کریں پیر اپنے دی جنہیں حل کیتی مُشکلا بیلی
صِفت پیر دی نال تدبیر ہووے جتنا زور لگے دیویں لا بیلی
ایہہ بحر عمیق ہے شعر والا جیندی کندھڑی نظر نہ آ بیلی
مدد منگ خدا دی ذات کولوں جیہڑا کرے حاصل مدعا بیلی
تلاّ بنھ توکلوں ٹھل یارا دیسی آپ آپے کدھی لا بیلی
بھیڑ پئی تاں پیر نوں یاد کر توں مدد آن کرسی پیشوا بیلی

اسے پیر امیر دی دِھیر مینوں جیندی گراں میں صِفت ثنا بیلی
پیر پیر محل دے وِچ تیرا جِدوں آوندی سرد ہوا بیلی
قطبؒ علیؓ ولی سوہنے نام والا جیندی پُشت پناہ خدا بیلی
عالی ذات سید عالم خاص جیّد لیندے کُل علماء فتوی بیلی
ہادی صِفت موصوف پیغمبری جے عِلم حِلم حَیا سخا بیلی
خاص قطب الاقطابؒ خطاب جیندا دِتّا مرتبہ آپ خُدا بیلی
خاندان عالی نالے شان عالی خاص الخاص مذہب صوفیا بیلی
وَلیاں وچہ کمال ابدال ہادی جیندا سِلسلہ ہے قادریا بیلی
قطبؒ علیؓ نوں جاگ چراغؒ لائی گیتا سِیلنوی عِلم عطا بیلی
ناسوت ملکوت جبروت سندی گِنے سیر لاہوت کرا بیلی
ایڈا قطبؒ تے لُطف کمال آہا خود پِیر آہے مبتلا بیلی
تاہئیں سَال دے سَال کمال عاشق اِیتھے آوندے رہے سدا بیلی
نال شہر دی لاہم تے طرف دکھّن میرے پیر دے پیر دی جا بیلی
سوہنا وِچہ میدان چوگان ہادی دِتّا دِچ سشرینہ نوا بیلی
چاروں طرف دیوار تیار کیتی دِتّے کوٹھے دلان بنوا بیلی
میرے پیر دا پیر چراغؒ ماہی جیتھے بہے کچہریاں لا بیلی
عورت مرد جو گِرد نواح سندے پئے ڈھکدے سیس نوا بیلی
آہے فیض رسان جہان اندر لیندے عاجزاندے بھارے چا بیلی

کیتے لکھ مُرید چراغ ماہی ایہہ کرماں دی بات جُدا بیلی
ہین کُل مُرید سعید اسے پر قطبؒ علیؒ دے تُل نہ کا بیلی
ایہندے ویکھ اعمال نہال آہے تاہنیں گئے خلیفہ بنا بیلی
تاج پیری امیری فقیری والا گئے اینہاں دے سیس ٹکا بیلی
کارن فیض دے سیّد چراغؒ تاہی گئے قطبؒ تے لُطف کما بیلی
گئے وِچ جہان نشان لائی ہادی آپنی جا بجا بیلی
بیٹھا دِین یگانے دے بنھ گانے ہر ہر نوں گیا سما بیلی
پیا علم سِکھاوندا جاہلاں نوں دیوے بُھلیاں راہ ویکھا بیلی
میرے جیہاں نکاریاں عاجزاں نوں دیوے بُڈدیاں نوں کڈھی لا بیلی
دُور دُور تھیں آوندی خلق چلی سُن کے نام مشہور سخا بیلی
لنگر پہر اُٹھے ہو یا رہے جاری چاڑھی رکھدا دیگ سدا بیلی
خاصاں ملے خاصہ عاماں آملے راسہ ہر دو وقت نہ کرے قضا بیلی
دوہاں ہتھیں لُٹاوندا مال دولت دل تے ذرا دریغ نہ لیا بیلی
سچا کھبّا نہ مُول اڈیک دا جے جیہڑے ہتھ آوے دیوے چا بیلی
پیا نام خدا اُٹاوندا جے کرے ذرا نہ رُو ریا بیلی
رب نہیں تھوڑا وندا دِیندیاں نوں ہتھوں دیوندا دُور سوا بیلی
شالا پشت بہ پشت ایہہ رہے قائم منگاں مَیں مسکین دُعا بیلی
حق شبیر محمدؐ گل تینوں سچے آکھدے یار شرما بیلی

صفتِ پیر دے گل مکان سندی دیویں نوک زبان سُنا بیلی
جیویں جیویں مکان دا شان ہووے نقشہ بنھ کے دیہہ ویکھا بیلی
ڈیرہ کھوہ مسیت تے باغ نالے خاص گھراں دی صفت سُنا بیلی
جیویں حق مکان دا شان یارو میتھوں کدے نہ ہووے ادا بیلی
ایہہ بنھ کے ہتھ سُنا دیساں جیہڑی عقل ناقص اندر آ بیلی
ڈیرہ کھوہ مسیت تے باغ چوتھا کوے کول ایہہ عجب سوہا بیلی
چاروں طرف دیوار مقدار بندے ایہہ در جُدا جُدا بیلی
عین شہر دے پہلو دے وچ کھوہ جیندا پانی مٹھا مَن بھا بیلی
چونے گچ کھاڈا کلادار جیندا کاریگراں نے دتا بنا بیلی
پانی چل نسار دے وچ آوے حوض وچ پوے جداں آ بیلی
کاریگراں کیتی کاریگری ایسی چلن ٹوٹیاں جُدا جُدا بیلی
مسلمانی ہندوانی وی بھرے پانی حوض وچ لوے بندہ نہا بیلی
اتے ہور نمازی بھی کرن وضو ہک بیندی حاجت نہ کا بیلی
پانی لچار چو فیر دا ہو جمع رواں ہو چلّے ہکے جا بیلی
پانی باغ دے قطعہ نوں رہے لگا تازہ رہے نہ برگ کملا بیلی
صفت باغ دی مول نہ ہو سکے ایہہ کجھ تاں آکھ سُنا بیلی
آڑو دا ڑو تے انب انار پکّے شاخاں بھار نے لیّاں جھکا بیلی
کھٹّے میٹھے چکودرے سنگترے اتے گلگلاں ترش مزا بیلی

ہنبو نا شپاتی انبلتاس لاچی لین شے تھیں سا وٹا بیلی
جھاڑ ہر یڑ بہیڑے تے آولیا لے کھلے اپنی جا سوہا بیلی
گل مُکھیاں لگیاں اِک وُتے کھِڑیا کول گلاب سدا بیلی
چاروں طرف پایا حلقہ ٹاہلیاں نے کئی کالیاں گھٹاں بنا بیلی
پالو پال لگے تختے باغ سندے سڑکاں رکھیاں خوب صفا بیلی
بُوٹی پھلاں والی لائی کُل مالی پالی سڑکاں وے نال مِلا بیلی
کھِڑیا ویکھ چمن امن ہووے جاون غم ہورین کنترا بیلی
ویکھ باغ بہار بیمار سندی ترت جاوندی مرض سدھا بیلی
کوئل اُٹھ پکاردی صبح ویلے مثل کھیوڑے راگ الا بیلی
پھُلاں والیاں ڈالیاں تے دِتا بلبلاں شور مچا بیلی
ویکھ پھَل اوکڑے طور والے لین بھور صلاح پکا بیلی
جند جان جانی اُتوں گھول دیئے ہتھیں بنھ گا نے مہندی لا بیلی
کارن یار دی دید شہید ہونا کیچے عشق دا حق ادا بیلی
ساہواں ویکھ محبوب نوں کنڈ دیتی نہیں عاشقاں مڑن روا بیلی
سُولاں گرد پھُلاں سُولی سار وانگوں عاشق دار چڑھدے جا چا بیلی
سَل پھَل لیندے موت ہل عاشق ایپر یار دا لین لقا بیلی
خوشی نال محبوب نوں جان دیندے چھڈ ہی عاشقاں حد مچا بیلی
سِر دتیاں باہجھ نہ ہل پوے گئے گل دانا فرما بیلی

کیہڑی شیر محمدؐ گل ٹوری کدے پیئوں اولڑا اجا بیلی
گل درد والی تینوں بھاوندی اے ایہہ حال تا رہیں ٹلا بیلی
حال دوستاں دا کہیا من یار اپچھے اپنا من منا بیلی
کراوس مکان دی گل جتھے کرے سیر تیرا پیشوا بیلی
کھڑی ویکھ بہار گلزار ہادی پڑھے حمد ثنا خدا بیلی
ڈیرے اُٹھ سویرے غلام آون جھاڑو دیکے کرن ترکا بیلی
باراں دری دیوچ وچھا دری کول رکھ دے پلنگ وچھا بیلی
ویلا ہووے جاں پیر دے آوندا کیئی لوگ ہوون جمع آ بیلی
انتظار دیدار دی راہ ویکھن کداں آوسی ماہ لقا بیلی
ہادی باغ دی سیر تھیں سیر ہوکے ڈیرے آوندے قدم اُٹھا بیلی
خلق اُٹھ تعظیم تکریم کر دی سارے ادب دے حق ادا بیلی
ہادی پلنگ مبارک تے بیٹھ جاندے باہندے لوک بھی جا بجا بیلی
چُپ چاپ ہی لوک تمام باہندے کرے کوئی نہ چوں چرا بیلی
جلوہ نور دا ویکھ مسرور ہوون حاجت سخن دی رہے نہ کا بیلی
جیہڑا آوندا سیس نیواوندا جے بیٹھ جاوندا نال ادا بیلی
ہادی شروع کتاب دا باب کردے کول لوک سُندے کن لا بیلی
ایسی وعظ کلام تاثیر والی لوکاں روندیاں صبر نہ آ بیلی
سوہنے مکھ نورانی تھیں پھُل کردے جداں بولدے لباں ہلا بیلی

اسے حال سندی قیل قال اندر وقت ظہر دا بھی ہووے آ بیلی
ڈیرے کول مسیت نزدیک جتھے دیوے مُلاں بھی بانگ اَلا بیلی
دِینی سَد ہووے گلی موماناں نوں مسجد وَل آون گُل دَھا بیلی.
وضو حوض تے بیٹھ کے لوک سارے شرطاں نال کرنے چا چا بیلی
ہوون وچ مسیت دے جمع سارے چارے سُنتاں کرن ادا بیلی
بعد سُنتاں اُٹھ کے پیر میرا اُچی کہنے تکبیر اُولی بیلی
صفاں جوڑ تمام امام پچھّے کرن نال جماعت ادا بیلی
فارغ ہو نماز تھیں پیر میرا منگے ہتھ اُو بھا دُعا بیلی
شوق ذوق دیویں ربّا اپناں توں اتے غیر دا وہم چُکا بیلی
جام دے توحید دے مٹ وچوں منگاں ایہہ انعام سدا بیلی
رکھّیں مست الست دے قول اُتے دِتّا قول جو قَالُوا بَلٰی بیلی
مکر نفس شیطان دے ہین وڈے لویں امن امان بچا بیلی
ربّا بخش تمامیاں موماناں نوں کریں آپنا فضل عطا بیلی
نزع وقت اخیر دے پھیر کریں کلمہ پاک زبان تے آ بیلی
کہن لوک آمین سارے کرے رب قبول دُعا بیلی
فارغ ہو دُعا تھیں پیر میرا لوے پھیر کتاب منگا بیلی
او تھے بیٹھیاں ہی وعظ شروع ہووے دیوے معنیاں نال سمجھا بیلی
ایسی پُر تاثیر کلام ہادی سنگدل بھی ہوون فدا بیلی

اوتھے بیٹھیاں ہی عصر شام ہووے کرن اُٹھ کے شام ادا بیلی
رخصت ہو کے شام توں گھریں جاندے اتے لوک باہنڈیرے آ بیلی
خاص الخاص مکان واشان لکھاں جیہڑا حرم خانہ پیشوا بیلی
ویکھ دل میرا جنہوں کرے سجدے جیویں جھکدا قبل نیوا بیلی
ویکھن سار میں جان نثار ہوواں ناخن چم اکھیں دیواں لا بیلی
جو کجھ میریاں اکھیاں نال دِسّے کہن اُسدا نہیں روا بیلی
جو کجھ عام تمام نوں نظر آوے دیواں اوہ بیان سُنا بیلی
کاریگر دانا کمال اکمل میرے پیر نے لئے سد وا بیلی
جنہاں ویکھ زمین سفید اوّل ایرا رکھیا عقل دوڑا بیلی
چاروں طرف دیوار تیار کیتی نظر اُشتر سوار نہ آ بیلی
درخاص دربار دا طرف لاہندے رکھی اک موری چڑھدے دا بیلی
اندروار محل اوّل جیہڑے کراں تنہاندی صفت ثنا بیلی
اہموں سا ہمنے رنگ محل دووِیں وِچلے صحن صفیل سوہا بیلی
در دووِیں صفیل عقیل اندر رکھے دوہاں محلاں دے چا بیلی
ترے در دالان دے طرف دکّن اگے تھلا فراخ سوہا بیلی
انگن وِچ لسوہڑیدی چھاں گوہڑی وِچوں دھپ نہ بھی نظر نہ آ بیلی
کراں صفت دالان عیان یارو نال غور سُنو گن لا بیلی
جالی داریاں باریاں عجب سوہنی تاکی دین دی حاجت نہ کا بیلی

عجب نقش نگار دیوار اندر کاریگراں نے دِتے بنا بیلی
پالو پال جالے عجب ڈھنگ والے دِتے شیشیاں نال بھرا بیلی
سوہنی چھت تمام کمال روغن رنگ رنگ دے رنگ چڑھا بیلی
رنگ بے شمار نگار یار و مومی چھیٹ دا جیویں اُٹھا بیلی
کوکے پھل سنہری روپہری لگے ہووے تاریاں وانگ مشعا بیلی
جھالر دار پکھا فرشی لٹک رہیا جیندی آوندی سرد ہوا بیلی
لال پلنگ نیواری دی ڈول نیاری جتھے بہے میرا پیشوا بیلی
ڈول ڈیل صفیل دی ویکھ سوہنی دِتی وِچ قندیل لٹکا بیلی
عجب رات دے سمے نوں سمہ لگے شمعدان جاں دین جگا بیلی
کل شیشیاں ندے وِچوں لاٹ شمع جگ مگ کرے مٹھا مٹھا بیلی
جگن جھاڑ فانوس بلور والے کیڑی چلدی بھی نظریں آ بیلی
طبع وہندیاں ہی ایسی جم جاوے جھبٹ آوندا یاد خدا بیلی
وِچ یاد خدا دے پیر میرا دیوے بیٹھیاں رات لنگھا بیلی
صبح وقت نماز تھیں ہو فارغ اگے بہے قرآن ٹکا بیلی
منزل معنیاں دیناں پڑھے ہادی کدے مول نہ کرے قضا بیلی
اسے بھا ہی رب نبھا دیوس شالا مول نہ ہووے خطا بیلی
سچا رب غریب نواز ہیں توں کریں ایہہ قبول دعا بیلی
اسے طور اخیر دے دور تائیں نعمت پشت بہ پشت ودھا بیلی

خاندان ہادی آبادان رہے رہے گرم دوکان سدا بیلی
بس شبیر محمد ڈھیر ہوئی اینویں مغز نہ پیا کھپا بیلی
صفت پیر دی کداں اخیر ہووے ایتھے نہیں تدبیر دی جا بیلی
رکرلے وانگ نہ اپنا قد ویکھیں جیہڑے لین شہتیراں نوں پا بیلی
تینوں جوش محبتوں ٹھیک آوے ایپر سمجھ کے بھار اُٹھا بیلی
صفت پیر دی مول نہ ختم ہووے بھاویں لکھدیاں عمر وہا بیلی

۱۹

سُن اِلے سردارا یہہ فریاد میری — میں ناگہاں عشق دے صیّاد گھیری

پئی ترڑفاں نہ لیندا سار کوئی — تیرے باجھوں نہیں دِلدار کوئی

جولے دِلدار دیہہ دیدار مینوں — جوا یہہ دیدار ہے درکار مینوں

عجب دیدار دا نسخہ عجیبہ — مِلے ہِک وار تاں واہ واہ نصیبہ

قطب … ماہی لُطف دی جھات پاویں — ہجر دے زخم تے مرہم لگاویں

سُنولو … ں دلبر میرے درداں دے قصّے — تیرے باجھوں کوئی دردی نہ دِسّے

تُساں … ں وعدہ کیتا سی آوندا — سانوں نِت چاہ توہیں من بھاوندا

تُساڈ … ڈی تاہنگ تے نِت کاگ اُڈاواں — میں سدجوسی توں نِت فالاں پواواں

کہاں … اں آسی میرا دلدار سیّو — مینوں جس یار دی ہے تار سیّو

پیاں … ں دستاں کیتی دِلبر چڑھائی — ایہہ پر آسن کریندے سیر بھائی

اودھ لنگھ … لنگھ راوی طرف نیلی سدھائے — توں رکھ تقویٰ سجن آئے کہ آئے

فجر تھ … تھیں شام تک میں راہ بھلیندی — پون بھلوے جو راہیاں وَل تکیندی

اُمید … سیداں تیریاں نِت لاسواہیں — سوہنا مکھ نور دا جلوہ دکھائیں

اسے … سے اڈیک دیوچ میں یار آہی — جے داندڑھے یار دی اخبار پائی

جو سفروں یار واپس ہو رَواناں
اُوہ وَنج پوہتے جِتھے خاصہ ٹکاناں

مِلاں تلیاں تے وَل وَل ہاتھ پچاٹھاں
بھلیندی رہ گئی مَیں یار وٹاناں

دِتو لارا تے خود کارا کنتو ہے
بھلا یار انظارہ نہ دتو ہے

نہیں دلبر اساڈا زور کوئی
جو سمجھدا نہیں تُساں بن ہور کوئی

تیرے راہاں تے مَیں ہوئی دیوانی
کدے جانی کرو مہربانی

سُنو دلبر ہجر دا جوش مینوں
کرے چا ہوش تھیں بیہوش مینوں

قطبؒ ماہی سوہنی تصویر تیری
دُکھاں ویلے کریندی بھیر میری

دُکھاں سُولاں داہیں ضامن اساڈا
لیا محکم پکڑ دامن تساڈا

بھلا دلبر شالا خوش رہو ہمیشاں
سوہنا دیدار خود آ کر کریساں

محمدؐ شیرؒ چل کعبے چلاہیں
ایہہ حج اکبر ہادی نوں ویکھ آواہیں

کیا توفیق کراں تعریف تحریر
جو ناقص عقل نوں آوے نہ تدبیر

ارادے شوق تھیں تعریف ماہی
عقل ضعیف ہو دیندا دہائی

محمدؐ شیرؒ واگاں پھیر بیلی
جو ہے ایہہ شعر گھمّن گھیر بیلی

لفظ معنے دی تینوں سار ناہیں
عقل دانے بِنا ایہہ کار ناہیں

مَیں ہاں نادان توں دانا تواناں
جے ویکھیں عیب بخشیں مہرباناں

مَیں بُلبل وانگ ہاں تیرا دیوانہ
تینوں سب لاج اے قطبِ زمانہ

محمدؐ شیرؒ ہو دلیر بیلی
جو اوسی یار تیتھے بھیر بیلی

۲۰

سنوں جانی او جانی جان جانی ۔۔۔ میرے دُکھاں تے سُولاں دی کہانی
عجب ہک رات آیا خواب مینوں ۔۔۔ ڈِٹھا وِچ خواب اے مہتاب تینوں
جو منگلوار پنجویں چیت آہی ۔۔۔ سواری یار دی اَچن چیت آئی
کیا ویکھاں جو ساگی یار آئے ۔۔۔ لوَن ہمیار دی ایہہ سار آئے
جو ویکھن سار میں ہشیار ہوئی ۔۔۔ خوشی کولوں مثل گلزار ہوئی
ہویاں خوشیاں آئی سرکارِ عالی ۔۔۔ کیا سوہنا لگے دربار عالی
اجو کی رات کیا شب رات آہی ۔۔۔ جو سوہنے یار نے ہک جھات پائی
میں وَل وَل ویکھدی نہ مُول رَجّاں ۔۔۔ ترس کر کے کرایاں یار رَجّاں
عجب چڑھیا نشہ دیدار والا ۔۔۔ عجب جھُوٹا عشق دی تار والا
عشق دی تار دیندی تار یارو ۔۔۔ کرے ایہہ تار بیڑے پار یارو
عجب اِس تار دی بہار یارو ۔۔۔ سدا تازی جے ایہہ گلزار یارو
عجب اِس تار دے اسرار یارو ۔۔۔ کرے اسرار ایہہ اظہار یارو
عجب اس تار دے آثار یارو ۔۔۔ ہِلائے تار وِچھڑے یار یارو
مُراداں من دیاں اللہ پوجایاں ۔۔۔ مُبارک بادسیّاں دین آیاں

ویکھو سیّو اساڈے یار آئے
ایہہ مَیں غمخوار دے دِلدار آئے

ویکھو سیّو ایہو سردار میرا
ایہو سردار جیہڑا بھار میرا

کہن سیّاں عجب دِلدار تیرا
ہِتڑی اسرار ایہہ غم خوار تیرا

ڈٹھا ایہہ نُور تاں شک دُور ہویا
عجب ایہہ نور کیا مشہور ہویا

جیہا سُنیاں ڈِٹھا اُس تھیں سوایا
تیری خاطر خدا سانوں ویکھایا

بھلا سیّو دیہو رَل کے دعائیں
جو دل میرے نوں کیوں اعتبار ناہیں

پیا ایہہ ہول مت ایہہ خواب ہووے
متاں دل جاگیاں بیتاب ہووے

اگے بھی کئی جیلاں ہیں نال ہویاں
اسے پاروں گھتاں قل ول دھروہیاں

متاں جاون مینوں ٹھگ وانگ ہوتاں
متاں برہوں لواوے پھیر روتاں

ایہو جھیڑا ایہَں لایا نال سیّاں
جے جاگ اُٹھی تاں اکھیں بھال رہیاں

جو نہ دِلدار نہ بہار دِسّے
جدھر ویکھاں اودھر غبار دِسّے

مِلے دُکھ بھال کینوں حال دسّاں
نہ دِسّے لال کیندے نال ہسّاں

ہوئے رُخصت او لڑے چین میرے
ہوئے جاری نمانے نین میرے

پیا برہوں قسائی پیش میرے
ہوئے دشمن بیگانے خویش میرے

نہ بھاوے باغ تے بہار مینوں
لگے دِلبر ہجر دے خار مینوں

قطبؔ ماہی نہ دل چاہے جُدائی
جُدائی نے کیا آتش لگائی

آیا سُفناں زلیخاں وانگ مینوں
لگی یوسفؑ تساڈی تاہنگ مینوں

کیالائی وچھوڑے سانگ مینوں ۔
جو ٹُریوں چھوڑ سسّی وانگ مینوں

میں بھالاں کھوج تیرے ڈھول ماہی — سَدا وسّو اساڈے کول ماہی

قطبؒ ماہی ایہہ کیا دھاوا کتو ہے — جو دل میرے دی نگری موہ لیو ہے

ذبح زندی مَیں مچھیّ وانگ ہوئی — تاں وَل دِلبر نگادا کیوں کیتو ئی

نہیں کائی عذر میں عاجز نمانی — جو دُتّاں باجھ ایہہ دلڑی وکانی

محمدؐ شیرؒ واگاں موڑ بیلی — مصیبت ہجر والی چھوڑ بیلی

موکائے کون قصّے درد والے — سَدا تازے جے عشقے دے کشالے

بھاویں جانے نہ جانے یار تینوں — فرض ہے جان دینی یار تینوں

۲۱

اچن چیتی مُدت پچھوں عشقے جھاتیاں پایاں
غفلت دے وِچ سُتی پئی دیاں اکھیں اُگھڑ آیاں !
آ عِشقا شالا ھر دم آویں کیوں چادبراں لائیاں
تیرے باجھوں حال نہ کوئی غفلت پکاں لائیاں
آ عِشقا توں ھر دم آویں تیریاں دھن کمائیاں
تیرے باہجھ پتھر دِل ہرگز پکڑن ناں نرمائیاں
تیرے باہجھ سیاہ دِلاں دیاں دھووے کون سیاہیاں
دَھن دَھن بھاگ تنہاندے جنھاں تیریاں رمزاں پائیاں
تیریاں وِچ درگاہ ربّانی ھر دم گلاں سوایاں
آ عِشقا مکھ موڑ نہ ساتھوں ساڈیاں ویکھ بُرایاں
نہ بھج میریاں عیباں کولوں تیری جگ سدایاں
ایہہ دِل ہویا زنگ آلودہ دیویں یار صفایاں
ویکھ عِشقا میرے دِلدیاں مرضاں غفلت آن ودھایاں
تیرے باہجھ علاج نہ کوئی کیتیاں لکھ دوایاں

مہلک مرض ہے غفلت والی عارف دین گواہیاں
طبیباں دی ایتھے پیش نہ جاوے تھکے کر کر چترایاں
واہ واہ عشق طبیب حقانی دیوے سمجھ دوایاں
دیوے جام نشے دا بھر بھر مستیاں چڑھن سوایاں
دم دم شوق زیادہ ہووے ذوق بہاراں لایاں
غم اندوہ فراقاں والیاں بیڑیاں وہن لڑھایاں
آ عشقا توں ہر دم آویں تیریاں رد بلایاں
جتھے تیرے ہوون پھیرے نکلن ایہہ ازمایاں
اوتھے غفلت ٹھہر نہ سکے ایہہ تینوں وڈیائیاں
خودی تکبر مان غرور جاندیاں نظر نہ آیاں
ایہہ کل مرضاں مہلک جیہڑیاں عشق طبیب ونجایاں
واہ عشقا ایہہ جوہر تیرے تیریاں واہ صفایاں
آ عشقا توں ہر دم آویں ناں کر یار جدایاں
بھٹھ جدایاں نہ کر سایاں چھڈ دے بے پرواہیاں
بے پرواہیاں تیریاں کولوں نیناں جھڑیاں لایاں
ڈردی روندی اسے گلوں مت چا کریں جدایاں
حرف جدایاں والا لکھدیاں دیوے قلم دوہایاں
کاغذ ڈردا آہیں مارے تدے سفیدیاں آیاں

ایہہ جُدایاں تیریاں تاں مَیں اَگے خوب آزمایاں
شہنشاہا بے پرواہا ناں کر نازادائیاں
جِس دن دی دَر تیرے آئی تاہنگاں ہور مِٹایاں
تیرے باجھوں غیر بھُلائے خُوبیاں وہن لڑھایاں
مُدّت پِچھوں پھیرا کیتو ہُن نہ کریں جُدایاں
وَت نوِیں سِر مُدّت پِچھوں جھوکاں آن وَسایاں
محبوبے دے جلوے ہر جا عجب بہاراں لایاں
ہر دِل دِسّے یار حقیقی جِتول نظراں پایاں
رمز پچھاتی ٹھر گئی چھاتی دھاراں عِشق چگھایاں
وِچ حیاتی بِل گیا ساتھی ہویاں دُور جُدایاں
ایہہ ایہہ مُراداں میریاں کابل پیر پُجایاں
قطبؒ علیؓ ولی کامل اکمل گلیاں کھول وکھایاں
ایہہ براتاں عِشقے والیاں اُسے دَر توں پایاں
شوق شراب پوایا ماہی گیّاں ہوشاں آیاں
ذوقوں چڑھی خماری دِل نوں مستیاں ددڑ سوایاں
بھر صُراحیاں عِشق شرابوں مرشد گھول پوایاں
عِشق برات سوغات الٰہی خبر نہ ٹھگّ گدایاں
پڑھ پڑھ عالِم فاضل ہوئے پر نہ سمجھاں آیاں

مَنْ عَرَفَ دی سمجھ ناں آوے کردے کوڑ دوہایاں
رہبر باجھوں اِس پاک رمز دیاں کسے نہ خبراں پایاں
جاں جاں الف ہکلّا آہا ناہیساں وصل جُدایاں
کُنتُ کُنزاً والیاں رمزاں تاں تاں مخفی آہیاں
سُتّیاں کلاں بے خبر اچانک حضرت عِشق جگایاں
احد دے وِچ میم رلایا لہراں شوق اُٹھایاں
اَلْاِنْسَانُ سِرِّیْ والیاں دِتّیاں یار گواہیاں
ہکّو نور زمین آسمانے کِتھیاں وصل جُدایاں
بس کر قلم ناں وَدھ اگیرے کِتھیاں لہراں آیاں
نہ لکھ کانی راز نہانی کیوں عقلاں کھوہ پایاں
شیر محمد چُپ کر یارا نہ بک وانگ سودایاں
سچ آکھن دی واد ناں کائی احمق کرن لڑایاں
اوّل آخر ظاہر باطن عِشقے دُھماں پایاں
عِشق چُھپایاں ناہیں چُھپ دا ساریاں واہاں لایاں
دَرد اَلنبوں بھوک مچایاں لاٹاں باہر آیاں
شیر محمد چُپ کر یاراناں کر شور دوہایاں !
سِیئی رہے سلامت جنہاں چُپاّں وَٹ نبھایاں
ہکّو حرف محبّت والا بھٹھ پیّاں چتر ائیاں

توں ہیں ناقص مُطلق جاہل ہادی نوں وڈائیاں
شیر محمدؐ پڑھ شکرانہ بیلی بیل چڑھایاں

○

۲۲

بھیڑ جدائی دے سر چھائی آئی کسے نال بھائی
ایہہ جدائی مگروں لائی مڑ مڑ کر دی دھائی
ایہہ جدائی رب ونجائی کسے وی منہ نہ لائی
ایہہ جدائی آپے آئی کسے نہ سد بلائی
اس جدائی وچ خدائی کیڈی دھم مچائی
اس جدائی کولوں خلقت ڈاڈھی عاجز آئی
تھڈیوں دی ایہہ ویری ساڈی ہے بیدرد جدائی
سچ پچھوتاں اسے دشمن کن فیکون اکھائی
ذات کولوں بے ترس جدائی ذات چا جدا کرائی
وحدت کولوں اسے ظالم کثرت چا بنائی
تھڈیوں اس بیرحم جدائی چھری کہاڑی چائی
ملے دلاں نوں جدا کریندی عاشقاں نال لڑائی
اس جدائی کولوں عاشق ڈردے کرن دوہائی
عاشق اس جدائی کولوں ڈردیاں مشق پکائی

سوہنی صورت دلبر والی دِلدے وِچ لِکھائی
بنّھ تصوّر یار دا بیٹھے صورت غیر بھلائی
جس نوں مُرشد کامِل مِلیا ایہا گل سِکھائی
ہر جا حاضر ناظر دِلبر ھادی رمز بجھائی
جس نے مُرشد دی گل سمجھی حاجت رِہس نہ کائی
وِچ حضور مخمور ہمیشہ مستی دوڑ سوائی
دُور ہووے ایہہ دُور کر بندی ہووے جُدا جُدائی
جس نوں مُرشد کامِل مِلیا اندر جھات پوائی
وِچے کعبہ تے بتخانہ وِچے وصل جُدائی
ایپر ایہہ گل طلبوں حاصل لوکاں خبر نہ کائی
جے کوئی طالب ہووے دسّاں جِتّھوں مِلدا ماہی
دسّاں اوہ دربار معلّٰی جتّھے شہنشاہی
جتّھے ہیں نابینے تائیں ملی ہے خاص بینائی
جتّھے ہیں منہ کالے والی دھوتی گئی سیاہی
عیباں بھری کوجھی کوجھی پکڑ باہوں گلے لائی
عیباں والی گدھڑی میری جس نے سر تے چائی
جس نے میری اُہڑ دی بیڑی پکڑ کدھی چالائی
جس نے میری عمراں پچھوں دِل دی آس پُجائی

جس نے میرے مُردے دِل نُوں جِند نویں سِر پائی
جس نے میرے دِل دے اَندر اپنی جا بنائی
جس نے میرے اَندر باہر کیتی خوب صفائی
اندر باہر اوہو وَسدا ئیں وِچہ مَیں نہ کائی
نُورِ وَجْہُ اللہ ہر دِل چمکے تاں مَیں مَیں بھلائی
عِشق ماہی دے کملی کیتی آکھن لوک سودائی
آبِ حیات عِشقے دا قطرہ کرموں بُوند وسائی
قطبؒ علیؓ ولی نام سوہنا جس دِلڑی لُٹ لیائی
جاگ سنجھیرے جاگ سنجھیرے وَاٹ لمّی توں راہی
جِنّہاں صِدقوں کمراں بَدھیاں منزل نیڑے آئی
شیر محمدؐ بس کر یارا ناں کر مغز کھپائی
اَپنا آپ سنبھال او بیلی نہ کر گل پرائی
جیہڑی گل سِکھائی ماہی دَم دَم رکھ مچائی
شیر محمدؐ قطبؒ علیؓ دا بنیاں رہیں مداحی

○

۲۳

اوّل حمد اللہؐ تے صلوٰۃ نبیؐ بعد آلؓ اصحابؓ کبار بیلی
بعد صفت لکھاں مُرشد اپنے دی جیندے جیہا نہ وچ سنسار بیلی
قطبؒ علیؒ ولی سوہنے نام والا نسب علیؓ نبیؐ اپرا پار بیلی
ساکن پیر محل شریف جیندا مشہور معروف دربار بیلی
ڈِٹھا بے مثال جمال ہادی مرحبا کیہا بار بار بیلی
دِل ویکھ جمال نہال ہویا تڑف تڑف کے ہویا نثار بیلی
ویکھ حُسن دی جذب تاثیر ایسی دل کیہا لبیک پکار بیلی
قفس چھوڑ خالی مُرغ دِل میرا گیا چھُٹ اُڈاریاں مار بیلی
ویکھ گل گلزار رخسار دلبر مثل بھَور لیا بنھ تار بیلی
بعد مُدّتاں ہویا دیدار ہادی جدا ہوونا ہویا دشوار بیلی
قدم چُم کے ہادی نوں عرض کیتی دِل کھوہ لیا یکبار بیلی
دَسّو ایہہ کرامت یا معجزا اے یا ایہہ جادو دے ہین آثار بیلی
سوہنے پیر امیر تقریر دَستی ذرا سنو کھاں ہو ہوشیار بیلی
آکھیا ایہہ کرامت نہ معجزا اے نہ ایہہ جادو دے ہین آثار بیلی

ایہہ تاں عشق ماہلا گھتاں بنھ آیا خبر دار ہو دیں خبر دار بیلی

اللہ عشق تائیں وڈا شان دِتا تُوں بھی ایسدا ہو خریدار بیلی

قدرے عشق دا شان بیان کراں گن دھریں میرے برخوردار بیلی

عشق باہجھ اندھیر غبار آہا دُھند و کار آہا دُھند و کار بیلی

عرش فرش تے لوح محفوظ نہ سی جن اِنس نہ لیل نہار بیلی

مَلک فلک نہ حور بہشت دوزخ نہ کوئی نیک تے نہ گنہگار بیلی

دُنیا دِین تے شک یقین نہ سی تے نہ صِفت جبار قہار بیلی

بحر و بر تے نہ جمادات آہے نباتات تے نہ گل خار بیلی

ناسوت ملکوت جبروت نہ سی نہ لاہوت دے کجھ آثار بیلی

چُپ چاپ ایسے سنسان آہی ہوندی دوئی دی گل گفتار بیلی

اوتھے دُوئی دا نام نشان نہ ہا صرف ذات آہی ہر یدھار بیلی

آپے ذات ڈِٹھے اپنی ذات اندر موجودات دے نقش نگار بیلی

وِچ ذات صفات دا گنج ڈِٹھا کُنتُ کَنزاً دا مخفی اِسرار بیلی

آپے اپنا ویکھ جمال احد نام رکھیا احمد مختار بیلی

ویکھ حُسن جمال کمال اپنا سُتا عشق ہویا خبردار بیلی

کھلا نُور احدیت تھیں نُورِ وحدت واحدیت تھیں کھڑی گلزار بیلی

باعث کون و مکان دا کون بنیا ایسے گل نوں سوچ وچار بیلی

ایہہ سے کون و مکان دے عشق بدھے بنے عالم اٹھارہ ہزار بیلی

محسوس معقول معلوم ترٹیہاں عالم عشق دی خبر نہ سار بیلی
علم عقل حواس نہ پاس جاون عالم عشق سندا اپر اپار بیلی
علم عقل آکھے فرض جان رکھن نہیں عشق نوں جان دا پیار بیلی
عشق آکھدا جان دی جان ہاں میں میرے باجھ ہے جان مردار بیلی
عشق آکھدا روح دا روح ہاں میں پچھو عاشقاں نوں میری سار بیلی
ظاہر تن ہووے زندہ جان کولوں پیا جاندا گل سینسار بیلی
اتے جان دی جان جانان یارا نہیں جاندے عام گنوار بیلی
عشق خمر طہور دی کھان یارا ایہہ پین تے دار مدار بیلی
جرعہ عشق دے مرٹ تھیں چکھیا جیں بخت تنہاندے ہوئے بیدار بیلی
اوہ سدا مخمور حضور کولوں ابد تیک نہ لہے خمار بیلی
شاہد ایس معارف دے ہین عارف رومیؒ جامیؒ تے شیخ عطارؒ بیلی
اتے خاص خدا گواہ اس دا مصطفٰے تھیں کئی اخبار بیلی
ہادی راز نہان عیان کیتا ڈتا کوڑ تھیں سچ نتار بیلی
ذوق شیر محمدؒ عشق باجھوں نہیں لبھدا وچ سینسار بیلی
ساتھے محلوی پیر نے ترس کیتا جیندا شکر لازم بار بار بیلی
ٹھرے رہن قطبا تید سے سدا جائے جنہے چائے کمینے دے بھار بیلی
ساتھوں ہادی دی نیک نہ مول لہندی ہکے نظر کیتا بیڑا پار بیلی
شالا شیر محمدؒ وقت نزع سوہنے یار دا ملے دیدار بیلی

۲۴

بسم اللہ الرحمٰن الرحیم ؕ

بعدِ وصال برگزیدہ ذوالجلال شیخ الاسلام والمسلمین وارث علوم الانبیاءؑ والمرسلینؑ سرگروہِ اولیاءؒ اللہ جناب قطب الاقطاب حضرت پیر سیّد قطبؒ علیؒ شاہ صاحب قادری محلوی قَدَّسَ اللّٰہُ سِرَّہُ الْعَزِیْز ایک روز جناب غوثیت مآب غوث المحققّین قطب العارفین مخزنِ علومِ سبحانی معدنِ فیوضاتِ یزدانی مرشدنا و مولانا حضرت سیّد شیر محمدؒ شاہ صاحب گیلانی فتحپوری اَدَامَ اللّٰہُ فُیُوضَہٗ وَ اَفَاضَ عَلَیْنَا بَرَکَاتُہٗ اپنے صاحبزادہ قلندرِ دوراں غوثِ زماں حضرت سیّد غلام رسول شاہؒ صاحب کے گھر تشریف لے گئے۔ تو سامنے دیوار پر جناب قطب الاقطابؒ محبوب ربّ الارباب حضرت پیر روشن ضمیر کی تصویرِ دلپذیر نظر آئی۔ جس کو دیکھ کر تمام بدن کے رونگٹے کھڑے ہو گئے اور اسقدر درد پیدا ہوا۔ جو احاطۂ تحریر سے باہر ہے۔ اس وقت نہایت آہ و فغاں کے ساتھ مندرجہ ذیل اشعار زبان پر جاری ہوئے۔

سوہنی دلپذیر تصویر ہادی اَج جھک لایا مینوں تیر بید

ایہہ تیر سر یرنوں چیر گیا، مثل فصد کھُلی دِل دی سیر بیلی
دونویں نین بے چین ہو وہن آپے ہوس وہاوندے نیر بیلی
اَج لطف قطبؒ بیدے یاد آئے توُں تُوں منگے پیر پیر بیلی
کِتھے چَن نمانی دا چھُپ گیا وَتاں ڈھونڈدی بدر منیر بیلی
دَسّو چَن سوہنا میرا مَن موہنا کِدے گیا اوہ دِلدی دھیر بیلی
بھٹھ زندگانی باجھوں یار جانی ہووے یار دے کول خمیر بیلی
میرے ناز قطبؒ بیدے نال آہے ہویاں یار دے باہجھ ظہیر بیلی
کدھی باہجھ قطبؒ بیدے کون لائے میرا اوس دے نال ہے سیر بیلی
ہادی باجھ شادی سبھا بھُل گیا غم آئے نی گھت وہیر بیلی
ہجر درد فراق دِل چاک کیتا ہادی باجھ ہویاں دلگیر بیلی
میرے پیر جیہا کوئی پیر نہیں آہا پیرا اوہ بے نظیر بیلی
مان تران تے دِین ایمان آہا میرے نال آہا کھنڈ کھیر بیلی
دو تَن اَتوں ہکّو مَن وِچّوں آہا سن مثل رانجھے ہیر بیلی
جند جان جاناں ایمان آہا میرے نال آہا کھنڈ کھیر بیلی
ہادی عشق رنگیلے دی جاگ لائی اجے آہا ہیں سن صغیر بیلی
زندی وانگ مچھی ذبح ہو گیاں اچھتی یار نے واہی تکبیر بیلی!
سن تیراں سَو ۱۳۰۸ اٹھ وِچہ بھاگ جاگے پھڑیا سوہنے قطبؒ نیوں پیر بیلی
جیہڑے فیض قطبؒ ئے تھیں مجھ پائے سمجھے اوسدی کون تعبیر بیلی

لکھ وار جے شکر ادا کراں ہووے شکر دی کد اں اخیر بیلی
سوہنا جھلّی وُلّی نوں چھوڑ گیا لئی اللہ دی من تقدیر بیلی
بس شیر محمدؐ صبر چنگا صبر باہجھ نہ کوئی تدبیر بیلی
اللہ سدا افضلاؒئے نوں رنگ لائے شالا مدد ہووس دستگیرؒ بیلی
شالا سدا قطبا ئید ے رہن سائے نِت رہے فضلاؒئید ی دھیر بیلی
میرے ہادی دا سلسلہ رہے قائم منگے نِت دُعا فقیر بیلی
شالا شیر محمدؐ یاد رہے چہرا پیر دا وقت اخیر بیلی

○

مولود شریف

الف آہا ہک ہکلا کیتوس عشقوں ہک تجلا
ہویا جس تھیں نبیؐ اوّلا ایہہ عشقے کھیڈ مچائی

ہے احمد سرِّ الٰہی
شک دور کرو سبکائی

ب بیانہ جانوں کوئی ہے ذات محمد اوہی
اساں ہکو نور ڈٹھوئی جانی جان ہے ذات الٰہی

ہے احمد سرِّ الٰہی
شک دور کرو سبکائی

ت تیری میری کیہی نہیں ہرگز او ہی ایہی
نہیں ذات محمد جیہی کہیا خود لولاک الٰہی

ہے احمد سرِّ الٰہی
شک دور کرو سبکائی

ث ثابت ایہہ گل ہوئی نہیں ہرگز دوجا کوئی
جیہڑا دیکھے جانے سوئی ہے انہیاں خبر نہ کائی

ہے احمد سِرّ الٰہی
شک دُور کرو سبکائی

ج جگ مگ ہویا اُجالا ٭ گنج کنت کُنز آ والا
ہویا احمد سِرّ نرالا ٭ کی جانن لوک سودائی

ہے احمد سِرّ الٰہی
شک دُور کرو سبکائی

ح حُسن دے راز نیارے ٭ کیتے عشق ہوراں آشکارے
ہوئے کُن تھیں ایڈ پسارے ٭ چا الفوں میم بنائی

ہے احمد سِرّ الٰہی
شک دُور کرو سبکائی

خ خاطر یار پیارے ٭ کیتے عاشق ایڈ پسارے
ایہو چوداں طبق جو سارے ٭ سوہنے یار دی خاطر آہی

ہے احمد سِرّ الٰہی
شک دُور کرو سبکائی

د دُوری سہی نہ جاوے ٭ گھل جبرئیل بُلاوے
لگے ہوون میل ملاوے ٭ سوہنی رات معراج دی آہی

ہے احمد سِرّ الٰہی
شک دُور کرو سبکائی

ذ ذات نوں ذات بُلایا جھٹ وحی بُراق لیایا
نبیؐ ہو اسوار سدھایا جد سبھی ناں گئی جدائی

ہے احمد سِرّ الٰہی
شک دُور کرو سبکائی

ر راز نہان چا کھوے کیہے یاراں کولوں اوہلے
تیرے حوراں گاون سوہلے صَلّی اللہ دی دُھم مچائی

ہے احمد سِرّ الٰہی
شک دُور کرو سبکائی

ز زیر زبر دے پردے دِتّے کھول اگے دلبر دے
کیہے یاراں کولوں پردے گُجھی رمز نہ رہ گئی کائی

ہے احمد سِرّ الٰہی
شک دُور کرو سبکائی

س سیر کرائے سارے سوہنے یار نوں یار پیارے
نبیؐ نبیاں دا سَردارے ایسی عِزّت کِسے نہ پائی

ہے احمد سِرّ الٰہی
شک دُور کرو سبکائی

ش شوقوں ذات پُکارے آویں جُم جُم یار پیارے
آ ویکھ دیکھا دِیدارے تیری سِک چر وکی آہی

ہے احمد سِرِّ الٰہی
شک دُور کرو سبکائی

ص صلّے اللہ دے نعرے   مارے کرسی عرش منارے
آویں جم جم نبیؐ سوہارے   کیہی ڈِھل محبوبا لائی
ہے احمد سِرِّ الٰہی
شک دُور کرو سبکائی

ض ضرباں عشق چلایاں   سانوں بھاون نہیں جُدایاں
آلِ لَوْلَاکَ دیاسایاں   پئے آون سَدّ الٰہی
ہے احمد سِرِّ الٰہی
شک دُور کرو سبکائی

ط طرف نہ رہ گئی کائی   جد مِل گئی ذاتِ الٰہی
وِچ ذات صفات سمائی   بس ہو گئی دُور جُدائی
ہے احمد سِرِّ الٰہی
شک دُور کرو سبکائی

ظ ظاہر باطن سارے   پائے بھید رسُولؐ پیارے
کھُلّے مخفی سِرّ اسرارے   رمز اَلْاِنْسَانُ دی پائی
ہے احمد سِرِّ الٰہی
شک دُور کرو سبکائی

ع عشق شرع دیاں باتاں　　دو ویں رلیاں نبیؐ سوغاتاں
کھل پیاں تمام لغاتاں　　خفی رمز نہ رہ گئی کائی

ہے احمد سرِّ الٰہی
شک دُور کرو سبکائی

غ غیرّت دے پردے　　ہوئے دُور نبیؐ سرور دے
کھلے نحنُ والے پردے　　جد میٹ گیا وہم جُدائی

ہے احمد سرِّ الٰہی
شک دُور کرو سبکائی

ف فقر دے راز نیارے　　دسے یار نوں یار پیارے
نبیؐ فقرُ فخری پکارے　　ملی فقروں ایہہ وڈیائی

ہے احمد سرِّ الٰہی
شک دُور کرو سبکائی

ق قرب تے بُعد اُٹھایا　　جد بھید وصل دا پایا
نبیؐ مَنْ عَرَفَ فرمایا　　قَدْ عَرَفَ دی رمز جاں پائی

ہے احمد سرِّ الٰہی
شک دُور کرو سبکائی ۔

ک کرم کمال کمائے　　راتیں سد معراج کرائے
گھُنڈ یار یاراں توں لاہے　　آکھے منگ لے جو دل چاہی

ہے احمد سرّ الٰہی
شک دُور کرو سبکائی

ل لُطفوں ذات پکارے اَج رحمت ٹھاٹھاں مارے
جو چاہیں منگ پیارے مینوں تیری خاطر آہی
ہے احمد سرّ الٰہی
شک دُور کرو سبکائی

م مظہر ہیں توں میرا توں میرا تے میں تیرا
کر دُور ایہہ تیرا میرا نہیں غیر دی وِچ سمائی
ہے احمد سرّ الٰہی
شک دُور کرو سبکائی

ن نور محمد والے جد پیتے وصل پیالے
کیتا یار نوں ہک سوالے جد ڈِٹھی مہر سوائی
ہے احمد سرّ الٰہی
شک دُور کرو سبکائی

و وقت مہر جاں پایا تداں نبی سوال سُنایا
چا اُمت بخش خدایا میری ہور مُراد نہ کائی
ہے احمد سرّ الٰہی
شک دُور کرو سبکائی

ہ ہیبت ہے ہک بھاری   تیرا نام جبار قہاری
میری اُمّت اوگنہاری   بِن فضلوں واہ نہ کائی

ہے احمد بیڑ الٰہی
شک دُور کرو سبکائی

لا لادے راز نیارے   کریں ایسے دے ورتارے
ہوون اِس تھیں پار اتارے   ہے لا وِچہ جُرم نہ کائی

ہے احمد بیڑ الٰہی
شک دُور کرو سبکائی

الف امر نہی ایہہ میرا   کر نفی اثبات نکھیڑا
بس مِٹ گیا سب جھیڑا   جد سمجھ اِس رمزدی آئی

ہے احمد بیڑ الٰہی
شک دُور کرو سبکائی

ی یاری توڑ چڑھائیں   منگے شیر محمد دُعائیں
نہ در توں مُول ہٹائیں   میری ہور مُراد نہ کائی

ہے احمد بیڑ الٰہی
شک دُور کرو سبکائی

کافیاں

واہ جلوہ یار وِکھایائی

جتوں ویکھاں یار دسیوے　　جد نفی دا سُرمہ پایائی

واہ جلوہ یار وِکھایائی

جد دی تیرے نال پریت لگائی　　دِلوں غیر دا لفظ اُٹھایائی

واہ جلوہ یار وِکھایائی

اس پریت تیر دی پیک اجیہی　　بھر شوق دا جام پیوایائی

واہ جلوہ یار وِکھایائی

اِس جام تیرے چا شام ملایا　　چا لُوں لُوں مست کرایائی

واہ جلوہ یار وِکھایائی

مست الست دیوانی ہوئی　　اساں اپنا آپ بھلایائی

واہ جلوہ یار وِکھایائی

جس پایا اُس بھیت چھُپایا　　چھُپ چھُپ کے باہر آیائی

واہ جلوہ یار وِکھایائی

نال سمجھدے رمز بوجھیوے　　اُس الفوں میم بنایائی

واہ جلوہ یار وِکھایائی

میم مِثل وِچ چھُپ کر آیا ۔ ہو کا بے مثال دِیوایائی

واہ جلوہ یار وِکھایائی

جیویں عین تے غین دی صورت ہکو ۔ پر نقطے شور مچا یائی!

واہ جلوہ یار وِکھایائی

پڑھ پڑھ علم تاں عالِم ہوئے ۔ ایویں مفتی مغز کھپا یائی

واہ جلوہ یار وِکھایائی

شیر محمد رہبر باجھوں ۔ راہ حق دا نظر نہ آیائی

واہ جلوہ یار وِکھایائی

○

آ سجن دِل سِکدی میری کیوں ساتھوں چِت چایائی

حمد ثناء رب دی کیجے — دَم دَم نام سجن دا لیجے
وت صِفت رسُولؐ پیار یدی — جس سانوں راہ وکھایائی
آ سجن دِل سِکدی میری کیوں ساتھوں چِت چایائی

عِشقدی بانگ سُنی دِل لا کے — تاں ونجی دوئی دی تاہنگ مِٹا کے
لا دی سیف چا کیف ہٹائی — تاں ہکو نظریں آیائی
آ سجن دِل سِکدی میری کیوں ساتھوں چِت چایائی

وہن عِشقیدے تارو وگدے — جِتھے ونجھ نہ پہنچے لگ دے
تلہا بنّھ توکّل والا — سینے ہیٹھ ٹکایائی
آ سجن دِل سِکدی میری کیوں ساتھوں چِت چایائی

دُھم عشقیدی پئی چیروکی — سمجھو نازک بات انوکھی
کُن بھتیں اگے دُھم عشقیدی — عِشقے کُن کہایائی
آ سجن دِل سِکدی میری کیوں ساتھوں چِت چایائی

کُن کُنوں وَت جُدا ہویا سے — وطن قدیمی چھوڑ آیا سے

وحدت دے دریا اوچھلّے　　　کثرت رنگ لگایائی

آء سجن دِل سکدی میری کیوں ساتھوں چِت چایائی

خود وحدت تھیں کثرت ہوئی　　　ایہہ گل وِرلا جانے کوئی

احد احمدؐ وِچ فرق نہ کوئی　　　پردہ میم بنایائی

آء سجن دِل سکدی میری کیوں ساتھوں چِت چایائی

عِشقے باجھوں وصل نہ ہووے　　　عِشق دِلاں دی کالک دھووے

کلمے باجھ نہ ملے صفائی　　　آ عِشقے صحیح کرایائی

آء سجن دِل سکدی میری کیوں ساتھوں چِت چایائی

عِشق ہوراں دے وڈے اکھاڑے　　　منصورؒ جیہے جس سولی چاڑھے

آ بنی جد ناں اساڈے　　　اساں بھی سیس نوایائی

آء سجن دِل سکدی میری کیوں ساتھوں چِت چایائی

فوج عِشق دی چڑھ کے آئی　　　میں عاجز دی واہ نہ کائی

درد فراق دے تیر چھُٹّے　　　آ برہوں ڈھول وجایائی

آء سجن دِل سکدی میری کیوں ساتھوں چِت چایائی

عِشق کمال وصال کراندا　　　وچھڑے سجن آ ملاندا

مَیں انوکل نوں وَل نہ کوئی　　　آ عِشقے وَل سکھایائی

آء سجن دِل سکدی میری کیوں ساتھوں چِت چایائی

شیر محمدؐ عِشق اوجالا　　　رہے ہمیشہ قائم شالا

اُگے مَیں بھی حیلہ حیل تھکی   ہُن عِشقے میل کرا یائی
آ سجن دِل سِکدی میری کیوں ساتھوں چِت چایا ئی

○

ابیات

الف | آماہی کیہی بھاہ لائی بیٹھی گِن نی ہاں دینہ اِقرار والے
| دِل بے قرار قرار پکڑے کراں یاد جاں دینہ اِقرار والے
| کریں یار دِلدار اقرار پُورا گزر جان جاں دینہ اِقرار والے
| رکھ شیر محمدؐ صبر یارا گزرن دیہہ تاں دینہ اِقرار والے
ب | بَس دِلا میرے وَس ناہیں صبر عاشقاں نوں کدوں آوندائی
| صبر عشق دا وَیر قدیم یارا تیری عقل نوں عقل نہ آوندائی
| عقل صبر دوہاں اوتھوں کوچ کیتا جیتھے عِشق ماہلا جھنڈے لاوندائی
| صبر شیر محمدؐ تداں آوے جداں یار سوہنا گل لاوندائی
ت | تیر فراق دا چیر گیا چھُٹی سِیر او دلبرا واسطائی
| اسے تیر میرے ظہیر کیتا واہندے نِیرا و دلبرا واسطائی
| گجھے زخم سُنگا کے گھا گھتے کر تدبیرا و دلبرا واسطائی
| دارُو شیر محمدؐ تکھ دلبرا ایہہ تدبیرا و دلبرا واسطائی
ث | ثابتی نال یقین سچے جھلّی عِشق سپاہی دی سانگ جانی
| اسے سانگ تیری لائی تاہنگ ملیوں سُفنے وچہ زلیخا نوں لگ جانی

سُتی پئی بیتاب سو جاگ ہوئی کنّیں پئی جاں عشق دی بانگ جانی
بانگ شیر محمدؐ سُنی جداں کلمہ پڑھیا صدّیق دیوانگ جانی
ج جان کے جان قربان کیتی پھڑیا عشق والا کالا نانگ جانی
عاشق موتُوا والڑی موت مَردے دیندے جان پتنگاں دیوانگ جانی
جنہاں جانی توں جان قربان کیتی بھری تنہاں سوہاگ دی مانگ جانی
رب شیر محمدؐ سچ کرسی تونہہ بھی کیتا بھنڈا انوالہ سانگ جانی
ح حال ملال اساڈڑا یدا نہیں یار گُجھا تیتوں حال جانی
حاجت قال مقال دی مول ناہیں تیتھوں نہیں گُجھا وال وال جانی
وِچ ہجر فراق تساڈڑے دے گھڑی گھڑی گزرے سال سال جانی
جیہڑا شیر محمدؐ حال ورتے دَسّیں یار تائیں نالو نال جانی
خ خاص دِیدار تساڈڑے نوں میرا سِکدا ئے لُوں لُوں جانی
بینوں مَیں نمانی تاں بھل گیا تو ہیں توں کرے لُوں لُوں جانی
میری مَیں دی جا تصویر تیری آکھے ہُوں مَیں ہُوں مَیں ہُس جانی
صُورت شیر محمدؐ پیر والی میرے دَھس گیا لُوں لُوں جانی
د دُور تھیں دُور تاں جا بیٹھوں ہوسیں دِل کولوں کیویں دُور جانی
سوہنی دلپذیر تصویر تیری ہووے کیویں حضور تھیں دُور جانی
تیرا سدا حضور سرور بخشے ہووے کیویں حضور تھیں دُور جانی
سئی شیر محمدؐ دُور ہوئے جنہاں یار نوں سمجھیا دُور جانی

و وصاد تے لام دی سِک پئیاں نہ سِکا او دلبرا واسطائی
تونہہ ہِک دی سِک تیر چھپک لائے پیا گھا او دلبرا واسطائی
میری خاص دوا دیدار تیرا دیویں چا او دلبرا واسطائی
مُکھ شیر محمدؒ توں قطبؒ ماہی نہ چُھپا او دلبرا واسطائی

ہ ہس کے دِلڑی کھس لیا بے وس کیتو تا ہیں بولیاں ہیں
دنداں نال مجال کی موتیاں دی سوہنے بیمثال توں گھولیاں ہیں
میرا پیر اوّل محل والا قطبؒ علیؓ دے نام دی گولیاں ہیں
عِشق شیر محمدؒ زبر کیتا تاہیں زیر ہو کے گلاں کھولیاں ہیں

ھ ہس کے چا بیوس کیتو دِل کھس لیو زور و زور جانی
عِشق سُتڑا شیر جگا دتو آیا وَت ساتھے گھت شور جانی
مار وانہہ بگھیلڑا عِشق خونی پیا مدّتاں دا ساڈے کھور جانی
ڈاڈھی شیر محمدؒ بھیڑ آئی جھب محلوی پیرؒ نوں سَور جانی

الف اس اولڑے ہا سے تیر سے موہ لیا مُسکار مینوں
سوہنے گُل انار رخسار وچوں دِسّے جلوہ ذات غفّار مینوں
گنج ہِتری اِسرار رخسار اُتّے زُلفاں نظر آیاں کالے مار مینوں
جانے شیر محمدؒ قطبؒ ماہی اِسے مار لیا ڈنگ مار مینوں

ریل ناما

اساڈے سجن ڈوروں آئے　　　اللہ سکدیاں میل کرائے
قسمت اَج نکھیڑے پائے　　　آئی ریل گاڈی ہن نیڑے

گھولی گھتے ریل نکھیڑے
روندے وِچھڑے جانی میرے

اجاں رِکتاں لتھیاں ناہیاں　　　گھتیاں قسمت چا جُدایاں
ایہہ کرہ اں تاں پوہندیاں آیاں　　　پئے ہجر فراق دے جھیڑے

گھولی گھتے ریل نکھیڑے
روندے وِچھڑے جانی میرے

گاڈی ٹیشن تے آن کھلوئی　　　چلو چلی سجناں دی ہوئی
دِل آکھے دھروہی دھروہی　　　کداں رلسن دوجی وِیرے

گھولی گھتے ریل نکھیڑے
روندے وِچھڑے جانی میرے

اَج بحر ہجر دا تارے　　　دِسّے نہیں پار اُر وارے
دِلڑی غوطیاں وات لاچارے　　　گرڈکن کپتر تے پون وہیرے

گھولی گھتّے ریل نکھیڑے

رو ندے وِچھڑے جانی میرے

گاڈی چیکاں مار سُنایاں — پوندیاں سجناں دیاں وکھ جُدایاں

اگیّں بھڑکیاں دور سوایاں — اج کون ونڈے دُکھ میرے

گھولی گھتّے ریل نکھیڑے

رو ندے وِچھڑے جانی میرے

کیڈے بھار تقدیر سہائے — ہتھیں یار سوار کرائے

ڈاڈھے ہنجوندے نیر وہائے — دُکھ دساں مَیں کیہڑے کیہڑے

گھولی گھتّے ریل نکھیڑے!

رو ندے وِچھڑے جانی میرے

ھُٹپ رُکھ شیر محمدؐ جھیڑے — قِصّے درداں دے کون نبیڑے

چلو یار سجن دے ویہڑے — جھیڑے مکسن ہادی دے ڈیرے

گھولی گھتّے ریل نکھیڑے

رو ندے وِچھڑے جانی میرے

○

دوھڑہ جاتؒ

(۱) مَن وِچ آس چرو کی آہی میری چا رب آس پُجائی دوڑ سوائی
اَگے یار نوں بھال رہی جگ سارا پوے یار دی وَس نہ کائی کرن دہائی
رہبر باجھ نہ مِلدا جانی رہے ہمیش جدائی وِچہ گمراہی
شیر محمدؒ جد رہبر مِلیا اوس اندر جھات پوائی تاں مِلیا ماہی

(۲) جد قطبؒ تے لُطف الٰہی ہو یا رب آن چراغ ملایوس آپے چاہیوس
اوس کامِل پیر تدبیر سِکھائی خودی دُور کرایوس مار ونجایوس
واہ وا عِلم پڑھایوس مرشد وِچّے وِچ ملایوس وخت نہ پایوس
شیر محمد دامن پھڑیا چا ٹُڈ دے نوں کدھی لایوس رب کریایوس

(۳) قطبؒ علیؓ وِچہ قطب زمانے مینوں ہر جا نظریں آوے
جتول ویکھاں یار دسیوے غیر ناں ھرگز بھاوے
صُورت یار دی خواب وِچ آئے مینوں ہر شب آن جگاوے
شیر محمد رہبر باجھوں راہ حق دا نظر نہ آوے

(۴) ہادی مینوں سبق پڑھایا وِن پڑھیوں پیا پڑھیندا
تسبیح چھوڑ حساباں والی وِن گنیوں پیا گنیدا

کاغذ، قلم، دوات سَتّی وِن لِکھیوں پیا لکھیند
شیر محمدؒ مرشد باجھوں نہیں دِل دا قفل لہیندا

(۵) وِچ کعبہ تے وِچ مسجد وِچ کریں سُجود
رکھ مِگر امام قیام ہمیشہ وِچ ہمی موجود
سب مخفی راز اظہار ہوون جد آپ ہوویں نابود
شیر محمدؒ باہجھ مربیؒ لبدا نہیں معبود

(۶) رات وصلدی کداں تھیسی جد مِلسن یار وِچھنّیں
وِچ ہجر فراق دے نَین نملنے لالا جھڑیاں رُنّیں
جاری ہوئے نالیاں وانگوں ٹھلّے رہن نہ سُنجّیں
شیر محمدؒ مِلسن وِچھڑے جد آ کارے پُنّیں

(۷) زاری کردیاں عمر گُزاری پَوے قبول ایہہ زاری
تیری یاری وِچّوں کَدھی زاری دولت بھاری
اِس زاری دی رمز نیاری ہر دم بھاوے زاری
شیر محمدؒ زاری کردیاں یار کرے دِلداری

(۸) ذِکر تے فِکر تساڈے اندر بھُل گئے سب قِصّے
روز میثاق فراق ہمیشہ آیا میرے حِصّے
لِکھیا روز ازل دا اینویں گِلہ دوس نہ کِسّے
شیر محمدؒ رکھ یاد تصوّر جے ظاہر یار نہ دِسّے

(۹) عید مُبارک کیہی اونہاں جنہاں عِید وِچہ پوے جُدائی
عید اُنہاں جنہاں دِید سجن دی وِن دِیدوں عِید نہ کائی
اس دید سعید شہید کیتا چا گُجھڑی گَرد چلائی
شیر محمدؐ عیداں تھیسن جَد مِلسن وِچھڑے ماہی

سی حرفیاں

الف	آ میاں ڈھولا ساتھے آکدا ھنے تیرا راہ تکیندے تھکّے نین نمانے کدے ساڈے وی آہن تیرے کول ٹکانے ڈھولا جدا کتو ہے تینوں کول نہ بھانے
ب	بیا جتو ہے تاہیں کیتے نی پردے وسّیں شاہ رگوں نیڑے پردے رکھ ہنر دے لگی تاہنگ وطن دی بھڑکن ڈھانڈ ہجر دے سٹّے عشق وے ڈھولا رستے ترور صبر دے
ت	ترس کر ڈھولا سانگے وت رلائیں گھتّاں بھٹھ وچھوڑا جھوکاں موڑ وسائیں ساتھے ہر دم آدیں منگاں نت دعائیں ہوواں وت سہاگن جے میں ڈھول گل لائیں
ث	ثانی تُساڈا دُوجا ہور نہ کوئی تیری وحدت کولوں ڈھولا کثرت ہوئی

اَحد احمد اندر کہیا فرق رکھیو ئی!
ڈھولا میم دا اوھلا پردہ ہور نہ کوئی

ج
جان کے جانی بیٹھوں لُک چھپ نیڑے
لایو بھاہ برہوندی وَیر لاہنے نی کیہڑے
اَکھیں دِسّیں ناہیں کیہے لاتے نی جھیڑے
کھولو گھُنڈ معانی ڈھولا چھوڑ بکھیڑے

ح
حُسن تیرے دی لگّی سانگ نہانی
ظالم برہوں قصائی چھِک لائی کانی
اَگلے بھَٹ چمانددے سَجّے ہور کیتا ہنی
عاشق نینّاں دے کُٹھّے ڈھولا تڑف رہیانی

خ
ختم نہ ہوندے درد منداں دے قِصّے
بھَلا کون ونڈاوے دُکھاں سُولاندے حِصّے
بھانبڑ عِشقدے بھَڑکے نیڑے کوئی نہ وِسّے
ڈھولا باہجھ تُساڈے دردی کوئی نہ دِسّے

د
دِل دیاں گلّاں کینوں کھول سُناواں
رُلدی وِچ پردیساں کُونج وانگ کُرلاواں
گوشے بیٹھ ہِکلّی رو رو نیر وہاواں
لے لے نام تُساڈا ڈھولا مَن پرچاواں

ذ ذِکر تیرے دی لگی پر پیت چرو کی
جد اَلَسْتُ فرمایو ہوئی مستت تدو کی
جا گے شوق پُرانے نہیں گل اَجو کی
ڈھولا غیر کی جانے گجھی رمز اَنو کھی

ر راول ہوئی ڈھول ڈھول پُکاراں
کیڈی مُدّت لایا جانی موڑ مہاراں
روندے نَین نمانے نِت لین تواراں
ڈھولا باہجھ تُسا ڈے کون لیندائی ساراں

ز زور ناں کوئی تیرے نال وے ماہی
کنبے تن من میرا ویکھ بے پرواہی
اَساں جان پیاری تینھوں گھول گھمائی
ڈھولا آمل مینوں تیرا رب گرائی

س سِرّ نرالا بن کے رہبر آیا
قطبؒ یار دی صُورت بن کے راہ ویکھایا
مَنْ عَرَفَ دا سانوں ہادی راز جتایا
جے مَیں مَیں سیاتی تاں مَیں ڈھول توں پایا

ش شَرّ وسواسوں چھُٹّی جان اساہاں
محرم راز جتائے مخفی راز تداہاں

اَگے باجھ وسیلے لیندی نِت سواہاں
ڈھولا بیڑے ناں تَردے ونجھاں باہجھ ملاحاں

ص صاف کر ڈِٹھی ہادی نظر صفائی
کیتی دل میرے دی ہادی دُور سیاہی
شیشہ صاف جاں ہویا دِسّے غیر نہ کائی
ڈھولا نور وَجہُ اللہ چمکے ہر ہر جائی

ض ضامن ہوویں ڈھولا دوہیں جہانی
ہور باہجھ تساڈے دھندے چھوڑ دِنیانی
کملی جان کے مینوں غیر چھوڑ گیانی
ڈھولا ساریاں لجّاں گل تیرے پیانی

ط طور نماناں کرکے باہاں ہکلّی
سینے مار کے بیٹھا ماہلا عِشق پتھلّی
ہویا زخم کولا برچھی نیناں دی جھلّی
پٹّی بنھ دے ڈھولا رُت رہے نہ ٹھلّی

ظ ظاہر ہویا عِشقوں ایڈ پسارا
ہویا چودھیں طبقیں تیرا نور آشکارا
سُنیاں حُسن تیرے دا اَساں شور گکارا
ڈھولا عِشق تیرے دا وَج پیا نقارا

ع | عِشقے دے جھیڑے گل پئے اَساڈے
اَسیں کُن بھلیں اَگئے ہاسے کول تساڈے
دِتّے عِشق اوچھلّے وِنج پئیے دوراڈے
ڈھولا مَن آرزوئی وسّو کول اساڈے

غ | غیر نان جانیں وَسیں ہر دم کولے
تیری کھیڈ اسانوں کیڈے پائیے نی رولے
کھیڈیں مُکّن جھپّن ڈھولا میم دے اَوہلے
کولے عُمر گزاری ڈھولا وِسرّ بھَولے

ف | فِکر اندیشے پیستا خون جِگر دا
وِچ ہجر تساڈے میرا تن من سَڑدا
میرے آوڑ وِہڑے توں تاں ساہنجا ہردا
اوکھا ہیون وے ڈھولا کوڑا گھُٹ صبر دا

ق | قول کر پُورا جیہڑا آپ کتوئی
اَلاِنسُانُ سِرّیِ اہیہ فرمادِتوئی
ناے نحَنُ دَا وعدہ ساڈے نال کتوئی
ہُن کیوں مُکھ لوکاویں ڈھولا غیر جتوئی ؟

ك | کدے تاں ڈھولا ساتھوں ہجر ہٹاوَ
پیّا سِک مِلن دی میںوں آ گل لاوَ

لڑ تیرے لگی مینوں چھوڑ نہ جاؤ
سوہنا مکھ نورانی مینوں آن وکھاؤ

ل لوکاں توں چوری راتیں ڈھول ڈھونڈھیندی
ڈھونڈاں جنگل بیلے وتاں سد مریندی
دساں نیڑے پیاں بھُلی بار بھلیندی
ڈھولا باجھ وسیلے وتی دکھ جھلیندی

م مکھ ناں موڑاں توڑے دکھ ستاون
جنہاں دکھاں تھیں پایا سکھاں گھول گھماون
یار دکھاں تھیں ملدا سکھی پئے پچھتاون
جداں ڈھول گل لاوے دکھ دور ہو جاون

ن نت اوڈیکاں جانی نیڑے آئے
سنیاں شاہ رگوں نیڑے خیمے آن لگائے
اُجڑے دیس اساڈے ڈھولے آن وسائے
پردے نحن والے ڈھولے دور کرائے

و وسر بھولے کیویں پھیرا اجے پایا
ویکھو حال اساڈا دکھاں مار مکایا
ایپر دکھاں توں واری دکھاں یار ملایا
بھلے دکھ تداہاں جداں ڈھول گل لایا

ہ ہار کے ہستی اوڑک گئی گواتی
موت مُوتُوا والی آن پائی اپے جھاتی
لذت موت چکھائی سانوں وِچ حیاتی
ڈھولا باہجھ تساڈے رہیا غیر نہ باقی

لا لا مریلے چا فناہ کتوئی
تاں پھر جتھوں ڈِٹھا اِلاّ اللہ ڈھوئی
آپے عاشق ہویا تے معشوق بھی اوہی
کیڈا چھل وَل ڈھولا آپے آپ کتوہی

الف اوّل آہا الف آخر ہویا
الف باطن آہا الف ظاہر ہویا
آپے وھاڑے مریندا آپے واہر ہویا
ڈھولا آپے بھُلاّ آپے ماہر ہویا

ی یاد کیچیوے یادوں یاد رہیوے
یاد شاد ہو کیچے تاں مُراد پائیوے
یادوں شیر محمد محوِ مست ہو ویوے
آخر ڈھول دا کلمہ دَم دَم یاد کیچیوے

لاالٰہ اِلاّ اللہ محمد صلی اللہ علیہ وسلم رسول اللہ

بسم اللہ الرحمن الرحیم

الف	اِک تساڈڑی ہِک اندر دِتی ہِک تمام وسار جانی تیرے درد والی گجھی کرد لگی تاہیں کیتی مَیں جان نثار جانی ہک جان کیہی لکھ جان ہووے تیتھوں گھول سٹاں وار وار جانی اساں شیر محمدؐ لڑھدیاں دا قطبؒ یار کیتا بیڑا پار جانی
ب	باجھ تیرے ساک سَین میرے دَس ہَین کیہڑے اندر جگ سائیں مان تران تے دِین ایمان توہیں بَندی رہی دامن تیرے لگ سائیں تیرے عشق دی بھاہ جلاد تا مینوں دھا گیا رگ رگ سائیں ترس شیر محمدؐ تے قطبؒ ماہی کیتا سمجھ دروازے دا سگ سائیں
ت	ترس رہی تیرے درس کارن کر کے ترس چا دیہہ دیدار مینوں تیرے مِلن دی لکھ تدبیر کیتی کیتا چا تقدیر لاچار مینوں پیریں گھت زنجیر تقدیر ظالم آپے چیت چا کیتا بیمار مینوں جانے شیر محمدؐ قطبؒ ماہی جیندے عشق چوا تے نی بھار مینوں
ث	ثانی تساڈڑے حسن سندا نظریں آوے نہ وِچ سنسار مینوں سینے وِچ کیتو میرا جگر زخمی تِیر سوہنیاں نیناں دے مار مینوں

چہرے چن تیرے مَن موہ لیا لیا موہ مِیٹھی گفتار مینوں
نقدی شیر محمدؐ دی دِل لیو دیویں یار دیدار اُدھار مینوں

ج
جاہ جلدی میری جان جلدی میرا قاصدا خط پہنچا وناَئی
قدمیں سیس دَھر کے اَگے سجناں دے ہتھ بنّھ کے حال سُناوناَئی
آکھیں مرض غریب نوں گھیر لیا مشکل ہوگیا اُس دا آوناَئی
حق شیر محمدؐ دے قطبؒ ماہی تساں دست دُعا اُٹھاوناَئی

ح
حال میرا اللہ پاک جانے تیری تاہنگ فی الحال کمال مینوں
لوں لوں میرا منگے وصل تیرا گھڑی گھڑی گزرے سال سال مینوں
مچھی وانگ تڑفاں تیرے وصل کارن لیا گھیر تقدیر دے جال مینوں
تداں شیر محمدؐ خیر ہوسی ہادی دیوسی جداں جمال مینوں

خ
خیال تیرا اپنیا حال میرا دِے تے ہور خیال بھُلا جانی
لین ساہ نہ دیوندی چاہ تیری آکھے چل محبوب ویکھا جانی
تھیں ہتھ اُٹھا دُعا منگو ایسے ماہ اندر مِلاں آ جانی
دُکھ شیر محمدؐ دُور ہوسن جداں ویکھسیں ماہِ لقا جانی

د
دِل میری اَج ایویں آکھے کیویں یار دا اَج دِیدار ہووے
دِل کہے وچھوڑے تھیں موت چنگی شالا جُدا نہ کسے دا یار ہووے
عاقل کہن وچھوڑے دے دُکھ دوڑے عاشق ہک تے درد ہزار ہووے
فاسق شیر محمدؐ ہتھ کلدے ام تے عاشقاں دا بیڑا پار ہووے

ذ ذِکر تیرا مینوں بھاوندا ئے لتے غیر تھیں دِل بیزار ہووے
سوہنے یار تھیں مُکھ نہ موڑساں میں بھاویں جنت ہووے بھاویں نار ہووے
اُٹھے پہر تصور محبوب تیرا میرا دِل آکھے ایہو کار ہووے
اندر شیر محمدؐ یار دِسّے توڑے ظاہرا کار سینسار ہووے

ر راوَلی باوَلی ہور ہیاں توڑے جگ وِچ وِیہار ہووے
کوئی ننگ نموس نہ عاشقاں نوں مہنے یار تھیں مول نہ عار ہووے
طعنے جگ سارا مینوں مار دائی دِل طعنیاں تھیں ہوشیار ہووے
آکھن شیر محمدؐ جھلا ہوئیوں اُٹھے پہر تینوں ایہو کار ہووے

ز زور نوں چھوڑ کمزور ہوئی تیتھے زور نہ زور آزما جانی
لڑ لگیاں تے دَر ڈِگیاں تے چا اپنا رحم کما جانی
تیرے جھلّی ولّلڑی گل پیّاں گل پئی دی لج نبھا جانی
یاری شیر محمدؐ دی قطبؒ ماہی نال ترس دے توڑ چڑھا جانی

س سِک تساڈڑے ویکھنے دی اینویں نِت نہ پیا سِکا جانی
کرو دُعا جو رَد بَلا ہووے جھب کراں زیارتاں آ جانی
سوہنا ویکھ جمال نہال ہوواں مُکھ یار دا اصل دوا جانی
اللہ شیر محمدؐ یار میلے شالا پووے قبول دعا جانی

ش شوق شراب تساڈڑے نے دِتے غیر دے شوق بھلا جانی
لُوں لُوں میرا تو ہیں توں آکھے رہی مَیں وِچ مَیں نہ کا جانی

ہیں کہاں تاں میں گنہگار ہو واں میں جیہی نہ کائی خطا جانی
عشق شیر محمدؐ یار باجھوں دیوے غیر دا حرف اٹھا جانی

ص صبر کراں پر نہ ہو سکے صبر باجھ محبوب نہ آوندا ئے
کر دُعا ہادی ملے آہلاں تیری رب قبول فرماوندا ئے
اوہ رب رحیم کریم ایسا جیہڑا وچھڑے یار ملاوندا ئے
اگ شیر محمدؐ ہجر والی پانی وصل دے نال بجھاوندا ئے

ض ضرب لگی تیرے عشق والی پیا گھڑا گھا چماوندا ئے
ملے یار تاں گھڑا گھا ملے ہجر الڑے زخم دکھاوندا ئے
جوں جوں دیر پوے سوہنے یار ولوں تیوں تیوں گھا گھا ودھیا جاوندا ئے
اوہو شیر محمدؐ یار ملے جیہڑا اگھڑے روگ ونجاوندا ئے

ط طرف تیری لگی تار میری رہی غیر دی خبر نہ سار مینوں
غیر نال تاں ویر تدو کنائیں تیری لگی جدو کنی تار مینوں
جیہڑی طرف ویکھاں سوہنا یار دسے آوے نظر نہ کوئی اغیار مینوں
ہادی شیر محمدؐ کرم کیتا گئے چھوڑ تمام آزار مینوں

ظ ظاہری باطنی توں دسیں بھلی غیر دی جدوں تصویر مینوں
سوہنی دلپذیر تصویر تیری لدھی ایہہ عجیب تفسیر مینوں
کھلے طالع نال مطالعہ دے نقطہ دسیا محلویؒ پیر مینوں
کریں شیر محمدؐ شکر ہر دم ملیا پیر ہے بے نظیر مینوں

ع
عِشق رنگیلیدے رنگ ڈِٹھے طرح طرح دے رنگ وکھاوندا جے
کدے پھوک مواتڑا ہجر والا تن من تے جگر جلاوندا جے
کدے ہجر کولوں جلدے جگر تائیں پانی وصل دا گھت بجھاوندا جے
دِل شیر محمدؐ کھوہ لیندا کدے وَت آپے دے جاوندا جے

غ
غرض ایہہ فرض ادا کرناں مردا بھار پیراں اُتے آوندا جے
تدے ایہہ ظَلُوۡمًا جَھُوۡلًا نبیا ان تولیا بھار اُٹھاوندا جے
ایہو بھار امانت ہے عِشق والا جس تھیں زمین آسمان تھراوندا جے
دتا شیر محمدؐ طُفیل بیڑا آپے آپ قادر کدھی لاوندا جے

ف
فِکر اندیشڑا دُور کر کے دامن عِشق دا مُول نہ چھوڑیئے جی
جانی جان منگے تاں قربان کریئے سوہنے یار توں مُکھ نہ موڑیئے جی
سنگ مار کے درد فراق والا شیشہ ننگ نموس دا توڑیئے جی
فتوٰی شیر محمدؐ عِشق اندر سُندا یار سندی خوشی لوڑیئے جی

ق
قول اِقرار اَلَستُ والے کیتا مست جیا وانگ چکور جانی
دُکھاں نال لائی تیرے نال ماہی کو جھی ویکھ کے مُکھ نہ موڑ جانی
پہلے نال جمال نہال کیتو ہُن نال جلال نہ توڑ جانی
دامن شیر محمدؐ نوں قطبؒ ماہی لائی رکھ ہن راہ ہے نہ چھوڑ جانی

ک
کون و مکان قربان ہوئے تیرا پرتو ویکھ جمال جانی
پتے دو ہیں جہان تھران ہادی تیرا پرتو ویکھ جلال جانی

تیری ہیبت جلال تھیں دِل میرا مُرغ نیم بسمل مثال جانی
دِلوں شیر محمدؒ توں قطبؒ ماہی کرو دُور چار نج ملال جانی

ل
لُطف جمال وِکھال پہلے دِل کھوہ لیو رَمزاں نال جانی
کھوہ موہ کے لاپرواہ ہویوں ہُن کوہ نہ نال جلال جانی
لڑ لگیاں دا خصمانڑائی ڈھیں لائیاں دی لجپال جانی
ترس شیر محمدؒ تے قطبؒ ماہی کیتی رکھ سدا ہر حال جانی

م
مُکھ سوہنا تیرا ویکھ ہادی دِل جھک پیا زور و زور جانی
دِل باز پرواز کر گیا ہتھوں ہتھیں رہ گئی ہے خالی ڈور جانی
ہکو دِل آہا تینوں دے بیٹھی دُوجا دِل ناہیں کوئی ہور جانی
پہنچ شیر محمدؒ تے قطبؒ ماہی دِنے رات رہی تینوں سوجانی

ن
نت اوڈیک دی راہ تیرا مُکھ ماہ لقا وِکھا جانی
جیکر آوناں نہیں منظور ہادی توڑے لِکھ جواب پہنچا جانی
تیرا ویکھ جلال جو پیا عقدہ حل نال جمال کرا جانی
عرض شیر محمدؒ تے قطبؒ ماہی توڑے ساہنڈڑے بھار چا جانی

و
وس تھیں چا ہیو ں بس کیتو موہیو دِل ولا وِلا جانی
دِل کہے دِیدار دِلدار والا مینوں جھب وِکھا وِکھا جانی
لکھ لکھ دوہائی جُدائی کولوں دِل کہے بِلا بِلا جانی
سیئی شیر محمد جُدا ہوئے تے جیہڑے کرن جُدا جُدا جانی

ہ ہیبتاں وحشتاں دُور ہویاں پکڑی دِل غمگین تسکین جانی
پُہتا فیض نامہ مِٹ گیا وہمہ کیتا ترس چا سمجھ مسکین جانی
دِل بیقرار قرار پایا گیا شک تے آیا یقین جانی
راضی شیر محمدؐ یار رکھیں ایہو عاشقاں دا مذہب دین جانی

لا لاپرواہ چا یار کیتا لتھی غیر والی دِلوں چاہ جانی
رہیا یار تے غیر فرار ہوئے ایتھے غیر سندا اکیہا لا جانی
جہڑا یار سندا کعبہ عاشقاں دا جہندا کرن طواف رواں جانی
جیوے شیر محمدؐ قطبؒ ماہی جس دتّا ہے بھرم مِٹا جانی

الف الف کولوں ابتدا ہویا ایسے الف کولوں اِنتہا جانی
ایسے الف کولوں اظہار ہویا ایسے الف کولوں اخفا جانی
اوّل۔ آخر۔ اظہار اخفا چارے حرف الف کولوں ابتدا جانی
رمز شیر محمدؐ الف والی باجھ پِیر دے ہتھ نہ آ جانی

ی یاد ارشاد ہے پِیر والا یاد رکھیاں رکھدا یاد جانی
یاد با حضور منظور ہوئے یاد بے حضور برباد جانی
یاد کیتیاں ہی دِل شاد ہووے ہووے یاد تھیں دل آباد جانی
ہادی شیر محمدؐ خوش ہویا پُنّی دِل دی خاص مُراد جانی

رباعی وجواب رباعی

س۔ سِر نرالا پتیاں یاریاں ساراں ۔۔۔ ہادی سِر حقانی ناہیں خبر گنواراں
قطبؒ علیؓ دکھایاں مینوں ایہہ گلزاراں ۔۔۔ قطبؒ شیرؒ نوائے گھت عشق مہاراں
ز۔ زور نہ ساتھے تیتھے زور جنگیرے ۔۔۔ سانوں نظر نہ آوندے تیتھوں ہور جنگیرے
خونی عشق تیرے دے ہین زور جنگیرے ۔۔۔ نہ کھپ شیر محمدؐ پوسن کھور جنگیرے

قطبؒ ماہی تساڈے شوق مینوں ۔۔۔ دوبارہ آ دکھائے ذوق مینوں
دوبارہ عشق نے جھڑیاں لگایاں ۔۔۔ جو رحمت والیاں بونداں وسایاں
تصور یار تیرا وِرد میرا ۔۔۔ تو ہیں تن من اندر کیتا بسیرا
اکھیں میریاں تے ہے صورت تساڈی ۔۔۔ ہنی ایہہ کار ہے دینہہ رات اساڈی
صبر آوے نہ اکھیں میریاں نوں ۔۔۔ ویکھن کولوں جو صفتاں تیریاں نوں
ہین ہوہندے نیر اکھیں میریاندے ۔۔۔ جھلیا نے تیر نیناں تیریاندے
نہ ہٹکے رہن لٹیرے نین تیرے ۔۔۔ جو دلدے کھولیونے چین میرے
سدا اس حرف دا تکرار ہووے ۔۔۔ جو وَل وَل یار دا دیدار ہووے

ایہو دارُو ہے درداں میریاندا ہووے دیدار نیناں تیریاندا
جو ڈُھٹیاں باہجھ نہ آرام آوے بئی تدبیر نہ کائی کام آوے
محمدؐ شیر یار اللہ ملیسی جو آساں دِلدیاں اوہ چاپُوجیسی

شرحِ اوّل مکتوب بست و سوم (۲۳)

از مولینا غلام محمد صاحب جلوآنوی

الف أحد[1] بالذات مجرّد عین وجود عدم دا نور ظلم دا
عدم[2] العدم وجود معظّم عدم وجود عدم دا سِر اقدم دا
مظہر ذات صفات مقدّس فیض اقدس اقدم دا قاف قلم دا
غلام[3] محمد قلم الٰہی نور نبیٔ اکرم دا بحر کرم دا

(در تعریف احدیت ۱۲)

ب بُعد تے قرب حضوری دوری ہرگز مول نہ آہی قسم الٰہی
ناں کوئی واجب ناں کوئی ممکن غیر نہ ہا بن ماہی قسم الٰہی
بود نبود وجود عدم تے ناں کوئی امر نواہی قسم الٰہی
غلام[4] محمد ذات منزّہ صاحب بے پرواہی قسم الٰہی

ت تحقیق ہوئی اس گل دی غیر نہ ہا کوئی موے قسم رسولے
نہ عالم معلوم علم تے نہ علّت معلولے قسم رسولے

---

[1] احدیت ذات مرتبہ لاتعین مجرد ہے تمام نسب و اعتبارات سے اور وہ جامع الاضداد جمیع مراتب وجود و عدم اور حدوث و قدم کا عین ہے لا غیر ۱۲ [2] قال العارف الوجود عدم العدم والعدم عدم الوجود، وجود اسکو کہتے ہیں جس کا نہ ہونا ضروری ہو پس ذاتِ قدیم واجب الوجود کیواسطے ضروری ہے کہ اسکو عدم سابق و لاحق نہ ہو۔ ۱۲ [3] قال النبی صلی اللہ علیہ وسلم اوّل ما خلق اللہ القلم اوّل ما خلق اللہ العقل اوّل ما خلق اللہ نوری پس قلم و عقل و نور سے جوہر مراد ہے اور وہ آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم کا نور منور ہے [4] قولہ تعالیٰ اِنَّ اللہَ غَنِیٌّ عَنِ الْعَالَمِیْنَ یعنی تحقیق اللہ تعالیٰ مرتبہ بطون ذاتی میں تمام جہان والوں سے بے پرواہ ہے۔ ۱۲

نہ تنزیہہ نہ تشبیہہ اندر وال اَتے مدلولے قسم رسولؐ دے

غلام محمدؐ ایہہ ہن رمزاں ہرگز نہیں معقولے قسم رسولؐ دے

ث ثابت اثبات ورالیوں آہی ذات جلی دی قسم علیؓ دی

اسماء صِفت مُسمّٰی ناہن عدم تمیز عقلیدی قسم علیؓ دی

قِدم حدوث اطلاق تقیدؔ ناہی شان علیؓ دی قسم علیؓ دی

غلام محمد ہے تحقیقی سخن نہیں تقلیدی قسم علیؓ دی

ج جمال جلال نہ ہا نہ خبر کمال حُسن دی قسم حَسنؓ دی

کُنتُ[1] کَنزاً مَخفِیاً وچہ مخفی ذات سخن دی قسم حسنؓ دی

اوّل آخر ظاہر باطن مشکل بات کٹھن دی قسم حسنؓ دی

غلام محمد خبر نہ پاون احمق سرّ سخن دی قسم حسنؓ دی

ح حُسن ازل دا مخفی آہا گنج عما[2] ماہینے قسم حُسینؓ دے

ناں کوئی قوس مقوس آہا نہ کوئی قاب قوسینے قسم حسینؓ دے

ناں آدمؑ ناں خضر پیغمبر ناں ہاذو القرنینے قسم حسینؓ دے

غلام محمد ذات الٰہی کُل عالم دی عینے قسم حسینؓ دے

خ خود تے خود عاشق ہو کے خود نوں خود وچہ چاہیوس تاں خود پایوس : دا یعنی لفظ وحدت[3]

---

[1] حدیث کُنتُ کَنزاً مَخفِیاً فَاَحبَبتُ اَن اُعرَفَ فَخَلَقتُ الخَلقَ۔ یعنی میں خزانہ پوشیدہ تھا۔ پس چاہا یہ کہ پہچانا جاؤں پس میں نے خلقت کو پیدا کیا۔ [2] قال النبی صلی اللہ علیہ وسلم کَانَ فِی عَمَاءٍ مَا فَوقَہُ ھَوَاءٌ وَمَا تَحتَہُ ھَوَاءٌ فِی جَوابِ الاَعرَابِی حِینَ قَالَہٗ صلعم بِقَولِہٖ اَینَ کَانَ رَبُّنَا قَبلَ اَن یَخلُقَ الخَلقَ۔ یعنی فرمایا رسول مقبول علیہ الصلوٰۃ والسلام نے کہ خدا تعالیٰ مرتبہ عما میں تھا جس کے نیچے اور اوپر ہوا تھی اور یہ قول علیہ السلام کا اعرابی کے جواب میں وارد ہوا جس وقت اس نے سوال کیا کہ ہمارا پروردگار پہلے پیدا کرنے مخلوق سے کہاں تھا۔

نُور وجود شہود علم وچہ مجمل نظریں آیوس عشق ودھایوس
نُور اَحد تھیں نُور محمدؐ تاں ظاہر فرمایوس کرم کمایوس
غلام محمد احد احمدؐ وچہ ذرہ فرق نہ پایوس خود فرمایوس

د دُرود محمد تے جس احمدؐ نام دھرایا احد وِکھایا
اَحدیّت تھیں وحدت بن کے واحدیّت وچہ آیا قدم ٹکایا
صحیح حدیث اَنَا اَحْمَدُ بِلَا مِیْمٍ[1] فرمایا سخن الایا
غلام محمد لِی مَعَ اللّٰہِ[2] راز اِسے وچہ آیا تاں میں پایا

در تعریف واحدیت

ذ ذکر ذاکر مذکوراں ہکو وجے تھیں پایاں تدوں جُدایاں
وِچہ زبور قرآن کتاباں دوڑ تمیزاں آیاں کر کے دھایاں
معلومات تھئے لاغایت دُھماں عشقِ مچایاں پیاں دوہایاں
غلام محمدؐ وحدت وِچوں کثرت دِلوچہ آیاں کُل خُدایاں

در تعریف عالم الارواح

ر روحاں نوں شرف تجرّد بخشیا حق تعالیٰ ہر توں اعلیٰ
پاک لطیف منوّر انور نور و نور اُجالا چمکن والا
سر پر تاج خلافت والا گل سوہے کنٹھالا گنتیں والا
غلام محمدؐ دلبر کوں ونج ملساں کٹ کشالا ہر دم شالا

---

[1] اَنَا اَحْمَدُ بِلَا مِیْمٍ یعنی میں احمدؐ ہوں سوائے میم کے یعنی میں اَحد ہوں۔ ۱۲
[2] لِی مَعَ اللّٰہِ وَقْتٌ لَا یَسَعُنِیْ فِیْہِ مَلَکٌ مُقَرَّبٌ وَّلَا نَبِیٌّ مُرْسَلٌ یعنی میرا ساتھ اللہ کے ایک ایسا وقت آتا ہے کہ نہیں سماتا اس میں کوئی فرشتہ مقرب اور نہ کوئی نبی مرسل ۱۲

در تعریف عالم المثال

ز زینت زیب زیبائش پائی رُوحاں وِچہ مِثالاں وانگ خیالاں
نظر پَون محسوس نہ تھیون نسّن مثل غزالاں مار کے چھالاں
شامل طرف لطیف کثیفاں برزخ وِچہ کمالاں باجھ زوالاں
غلام محمدؐ مول نہ سوہندے عارض بدر مثالاں باجھوں خالاں

در تعریف عالم الاجسام

س سُرور ہویا وِچہ خلقاں خالق خلق اُپائی تھئی روشنائی
ذات کنوں خود ذات ہویدا ہرگز نہیں جُدائی اِسو چہ کائی
خواہ جانن خواہ مول نہ جانن احمق لوک سودائی وچہ گمراہی
غلام محمد راز نہ کھولیں جے کر رب کرائی کر اخفائی

در تعریف حضرت الانسان

ش شہنشاہ عالَم دا خود آدمؑ بن کے آیا دیس وٹایا!
طوق لَقَدْ کَرَّمْنَا[1] والا تاج خلافت[2] پایا سیس ٹکایا
تھی مسجود[3] ملائک دا اوت لکھ لکھ حمد الایا انت نہ پایا
غلام محمدؐ مرشد کامل حق دا راہ وِکھایا شکر خُدا آیا

ص صباحیں وقت پگاہیں بُلبل کردے نالے چمن وچالے
گل نرگس وِچہ مست خماری بیخبری وِچہ جالے نین نہ بھالے
کرن طواف گُلاں دے گِردے بُلبل مست موالے تے متوالے

---

[1] وَ لَقَدْ کَرَّمْنَا بَنِیْٓ اٰدَمَ اور تحقیق بزرگی دی ہم نے اولاد آدمؑ کو ۱۲ ؛
[2] اِنَّا جَعَلْنٰکَ خَلِیْفَۃً فِی الْاَرْضِ ط خلیفہ کیا ہم نے تجھ کو بیچ زمین کے ۱۲ ؛
[3] وَ اِذْ قَالَ رَبُّکَ لِلْمَلٰٓئِکَۃِ اسْجُدُوْا لِاٰدَمَ فَسَجَدُوْٓا ط یعنی اور جس وقت فرمایا رب تیرے نے فرشتوں کو کہ سجدہ کرو، واسطے آدمؑ کے پس انہوں نے سجدہ کیا ۱۲

غلام محمد گل لالہ بھی جنت وچہ بلائے عجب مثالے

ض ضرور عنادل کر دے نغمے وقت بہاراں وچہ گلزاراں
گوش گلاں تے رکھ منقاراں کر دے بہہ گفتاراں کئی ہزاراں
گل گل دے سر بلبل پھردے ولوں لین طواراں مست خماراں
غلام محمد وحدت غنچہ کثرت برگ ہزاراں باجھ شماراں

ط طالب مطلوباں اندر طلب وصال کراوے یار ملائے
تے بن طلبوں طالب نوں مطلوب نہ نظریں آوے رب علادے
طالب بھی مطلوب ونجے وت طلب نہ ہرگز بھاوے چھوڑ سدھاوے
غلام محمد طالب نوں مطلوب طلب فرماوے تاں شوہ پاوے

ظ ظاہر تے مظہر دیوچہ کیتا حق ظہور ہے خود مشہور ہے
ظاہر عین مظاہر دا وت نہ نزدیک نہ دور ہے عین حضور ہے
ظاہر وچہ خود ناظر بن کے مظہر وچہ منظور ہے پرمستور ہے
غلام محمد خود ناظر خود منظر خود منظور ہے واہ دستور ہے

ع علوم عقول حواسوں منزل عشق اگیرے پرے پریرے
فوق العرش لگائیس جھنڈے لامکانی ڈیرے بہت اچیرے
نہ اتھ شمس نہ قمر ستارے نہ اتھ شام سویرے زبر نہ زیرے
غلام محمد عشق بحر وچہ ہر دم پون وہیرے گھمن گھیرے

غ غریق وجود بحر وچہ تھئے کل عارف باللہ پڑھ بسم اللہ

در تعریف شگفتگاں مولا

در تعریف طالب

در تعریف ظہور

در تعریف عشق

در تعریف اولیاء اللہ

خود فرمایا حضرت احمد مرسل لِیْ مَعَ اللّٰہ واللّٰہ باللّٰہ
رومیؒ جامیؒ اتے نظامیؒ کر کے سیر الی اللّٰہ فانی فی اللّٰہ
غلام محمدؐ نال تحقیق پڑھیم قُلْ ھُوَ اللّٰہ اتے اَنَا اللّٰہ[1]

در تعریف ن و القلم

ف فانی وچہ ذات ربانی کُل ذوات عیانی کون مکانی
ذات قدیم ذواتِ حقیقی قلم علوم حقانی پر پنہانی
صُوَر کیانی وانگ حروفاں اسما مثل معانی سِرّ نہانی
غلام محمد پیر سکھایاں ایہہ رمزاں قرآنی مَیں قربانی

در تعریف لوح محفوظ

ق قلم ازل وچہ آہن مجمل کُل تفصیلاں طول طویلاں
لوحِ محفوظ کنوں آروشن ہویاں مثل قندیلاں وچہ سفیلاں
نال چراغاں شمس گولیندے اکثر قوم رذیلاں گھڑن دلیلاں
غلام محمد ایہہ تمثیلاں سمجھیاں بہت قلیلاں خاص خلیلاں

در تعریف علم الٰہی

ک کلام حیات صفاتوں افضل شان علم دا نور قِدَم دا
عِلمِ الٰہی خاص تجلّی فیض اقدس اَقدم دا بحر کرم دا
نال عِلم مُتمیّز تھیا کل حکم وجود عدم دا نور ظلم دا
غلام محمد علم الٰہی نور نبیؐ اکرم وا قاف قلم دا

در تعریف انسان کامل

ل لطائف علمی، عینی، حقی، خلقی سارے عنصر چارے
مجمل وچہ انسان مکمّل کامل اکمل بھارے راز نیارے

---

[1] اِنِّیْ اَنَا اللّٰہُ رَبُّ الْعٰلَمِیْنَ :- تحقیق میں ہوں اللہ پروردگار دونوں جہان کا

در تعریف مرشد حقیقی و قطب تحقیقی مظہر بارگاہ و محبوب الٰہی واصل بارگاہ حق المعبود دنیا و عقبیٰ حضرت سید شیر محمد دام اللہ وجودہٗ و افاض علینا برکاتہ

خود عالم معلوم علم پر کون کرے نروارے سچ نتارے
غلام محمدؐ جتوں ویکھاں اُتوں یار دیارے عجب بہارے

م محمدؐ عربی آیا پا برقعہ نورانی بُردِ یمانی
جبرائیلؑ امین جیہے لکھ آن کرن دربانی ملک اسمانی
کامل پیر مکمّل اکمل شیر محمدؐ جانی خاص گیلانی
غلام محمد حُسن جمالوں حضرت یوسفؑ ثانی ماہ کنعانی

ن نفی اثبات وظیفہ پاس انفاس سکھاوے جو کوئی آوے
مَنْ عَرَفَ دا حرف پڑھا کے معنے چا سمجھاوے کرم کماوے
نفسی، قلبی، روحی، سِرّی، خفی، انا فرماوے وصل کراوے
غلام محمدؐ مثل گدا نوں بر سر تخت بہاوے یار ملاوے

و وحدت باغیچے وچّوں شاخ جھکی پاک ڈُھروں قرب حضوروں
آن لتھی وچہ شہر فتحپور روشن تر کوہ طوروں بحر النّوروں
خلقاں کرن زیارت آیاں کرکے منزل دُوروں مست سروروں
غلام محمد مرشد بخشے جام شراب طہوروں فضل غفوروں

ھ ہادی کل عالم داوت حضرت شاہ قطبؒا آیا نور سوایا
عالم علم شریعت دا وچہ کشف حقیقت پایا عالی پایا
صورت شکل شباہت نبوی پاک محمدؐ آیا دین سکھایا
غلام محمدؐ دے سر ہووے قطب علیؒ دا سایہ بار خدایا

لا لباں یاقوت مثل وَت سیب زنخداں ؔ الا عجب نرالا
چشماں مست مثل گل نرگس رُخ انور گُل لالہ وچہ تِل کالا
ہتھ کھونڈی یٰسین مُزمّل کملی سِرےِ دوشالہ طٰہٰ والا
غلام محمد مرشد ملیا ہر اعلیٰ توں اعلیٰ اصل دوخالا

الف اَنَا الحق سخن سچیرا شاہ منورؒ الایا دار چڑھایا
سُبحَانِی مَا اَعظَمُ شَانِی بُسطامی فرمایا خلق ستایا
تخانے توحید کنوں بھر مرشد جام پوایا مست بنایا
غلام محمدؐ پڑھ بِسمِ اللہ اساں وی سیس نوایا مقصد پایا

ی یاراں نوں یار ملن اغیار بھرن بیگانے وچہ زمانے
ویکھ تجلّی ذات معلّی سے عاقل فرزانے تھئے دیوانے
شمع حسن پر عاشق صادق سڑن مثل پروانے تھی مستانے
غلام محمدؐ یار یگانے آن ملے وچہ خانے پڑھ شکرانے

○

شرح دوم (۲) مکتوب بست و سوم (۲۳)

از مولینا غلام محمد صاحب جلو آنوی

الف ازل مخلوق کنوں ما قبل ازل آز لے پر دو سالے
اول کُن فیکُون کنوں تفصیل تھیا اجمالے طلب جمالے
کُل ارواح سُن قول اَلَستُ مست ہوئے فی الحالے شوق وصالے
غلام محمد روح القدسی مرغ دو عالم جالے صحیح مثالے

ب بے مثل مثالوں عالی باہجھ مثال نہ خالی حق متعالی
لِلّٰہِ المَثَلُ الاَعلٰی وَت لَیسَ کَمِثلِہٖ والی رمز نرالی
ہر شے مثل خداوندوالی مظہر خاص جلالی اتے جمالی
غلام محمد اِنس معظّم صاحب شان کمالی مِثلوں عالی

ت تنزیہوں تے تشبیہوں پاک منزّہ عاری حضرت باری
ہر دو وصف حقیقی ذاتی ذات بہ ہر دو ساری رمز نیاری

قال ابوالحسن خرقانی اَنَا اَقَلُ مِن رَبِّی بِسَنَتَینِ یعنی میں اپنے رب سے دو سال چھوٹا ہوں یعنی دو مرتبہ و خرب ضا کم ہوں ۱؎ ازل الآزال سے
مرتبہ احدیت مراد ہے اور دو سال سے دو مرتبہ وحدت و واحدیت مراد ہیں۔ اور وہ علم اجمالی و علم تفصیلی عالم ارواح سے پہلے ہیں
۲؎ قولہٗ تعالیٰ اَلَستُ بِرَبِّکُم قَالُوا بَلٰی ابوالحسن خرقانی فرمود یعنے آیا نہ ہر منم یعنی کیا سب کچھ میں نہیں سب نے کہا بیشک سب کچھ تو
ہی ہے ۱۲ ۳؎ قولہٗ تعالیٰ لِلّٰہِ المَثَلُ الاَعلٰی یعنی اللہ تعالیٰ کے واسطے بلند مثالیں ہیں۔ کیونکہ ہر چیز اس کی ذات مقدس کی مظہر اعلیٰ ہے
وَلَیسَ کَمِثلِہٖ شَیءٌ لَیسَ شَیءٌ فِی المَوجُودِ حَتّٰی یَکُونَ مِثلُہٗ یعنی سوائے ذات کے دوسرا موجود ہی نہیں۔ جو اس کی مثل
ہوسکے پس وہ کسی خاص شے کی مثل نہیں بلکہ ہر شے اسکی مظہر و مثال ہے اور وہ ہر شے کا عین ہے ۱۲ ۴؎ حضرت انسان مطلق اِنَّ
اللّٰہَ خَلَقَ اٰدَمَ عَلٰی صُورَتِہٖ اللہ تعالیٰ نے اپنی صورت پر بے مثل پیدا فرمایا۔ ۱۲

قول منزّہ ہے لایعنی محض مشبّہ ناری قسم غفاری
غلام محمدؐ پیر ڈسایم گھول گھتاں جند ساری لکھ لکھ واری

در تعریف نفی اثبات و تمثیل ذات و صفات و غیبت حق بموجودات ثبوت آیات بینات

ث ثابہ اثبات کنوں وت نفی کنوں منفی ہے غیر نفی ہے
ہے حق مطلق آب مثل کونین شکل برفی ہے گل حرفی ہے
حبلِ الورِیدؔ کنوں ہے اقرب شاہد آیت وَفِیؔ ہے رمز خفی ہے
غلام محمدؐ اس مشہد وچہ ذرہ نہ حق تلفی ہے گل حلفی ہے

در تعریف صفات الٰہی و کمال نامتناہی و علم حق باسرار کماہی و عجز حادث واز اسرار الٰہی

ج جمال جلال صفاتاں تحت کمال الٰہی نامتناہی
کنہ کمال الٰہیت دا مشکل درک کماہی تھئی مناہی
ذات قدیم علیم ہمیشہ حادث کیا آگاہی وچہ گمراہی
غلام محمدؐ نظر پیو سے ماہ کنوں تا ماہی ہر ول ماہی

در تعریف کشف حقیقی و طریق وصول جمال تحقیقی۔

ح حُسن عقل علم تھیں برتر کشف حقیقت والا سرّ نرالا
فہم قیاس گمانوں عالی وہم خیالوں اعلیٰ حق تعالیٰ
سر دتیاں سرّ ملدا پر سر دیون نہیں سوکھا لا مشکل چالا
غلام محمدؐ مست ہویا جس پیتا عشق پیالہ تھیا متوالا

در تعریف اخلاق ذاتی و تنزیہہ حقیقی

خ خود ذات مقدس مطلق قید کنوں اطلاقوں جفتوں طاقوں
پاک منزّہ ذات الٰہی خلق کنوں خلاقوں خلق اخلاقوں

۱؎ نَحْنُ اَقْرَبُ اِلَیْہِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِیْدِ یعنی ہم اس کی شہ رگ سے بھی زیادہ نزدیک ہیں ۱۲۔

۲؎ وَفِیْ اَنْفُسِکُمْ اَفَلَا تُبْصِرُوْنَ یعنی اور بیچ تمہارے نفسوں کے ہیں کیا پس نہیں دیکھتے ہو تم ۱۲

۳؎ تَفَکَّرُوْا فِیْ صِفَاتِ اللّٰہِ وَلَا تَفَکَّرُوْا فِیْ ذَاتِ اللّٰہِ یعنی فکر کرو اس کی صفات میں اور مت فکر کرو اس کی ذات میں ۔۱۲

بری منزہ حضرت باری ہر انفس آفاقوں تے اطباقوں
غلام محمدؐ ذات معرا ہر وجہوں مصداقوں وصل فراقوں

در تعریف علوم حقائق تخصیص وجوب غنا و فنا و بقا
عوام نسخ دقائق زیست از قطع مرادات اسرار

د دقائق ذات الٰہی مخفی کنوں خلائق علم حقائق
نعت وجوب غنا تس خاصہ ہور نہ اسدے لائق ہر توں فائق
جامع نسخ قلوباں دیوچہ رنگ برنگ دقائق مثل حدائق
غلام محمدؐ حسن ماہی دا ویکھ ہتھیم دل شائق تروڑ علائق

ذ ذنوب عیوب قصوروں نقصوں پاک حسابوں دردعذابوں
مثل سمندر نار وچالے وانگ مچھی خوش آبوں خلد ثوابوں
ایہہ مسئلہ وچہ درس حقیقت پڑھیم عشق کتابوں وحدت بابوں
غلام محمدؐ پیر پڑھایم علیم خبیر جنابوں جام شرابوں

در تعریف ذات ثناء للہ و توضیح حدیث شریف
لیس فی جبتی وما فی الجنۃ سوی اللہ

ر رب الارباب حقیقی ہر مربوب وچالے رب نوں بھالے
آپ حسین جمیل حقیقی طالب حسن جمالے عجب کمالے
وچہ صورت عشاق جدایوں آپ کرے نت نالے درداں والے
غلام محمدؐ وچہ معشوقاں آپ سدا خوشحالے محرم حالے

در تعریف الٰہ جمیل حقیقی
در تعریف رب الارباب حقیقی
و توصیف عاشقاں و معشوقاں

ز زلفاں خمدار حسیناں مار سیاہ زہریلے رہن نہ قیلے
مژگاں تیر کماناں ابرو خون کرن ہر حیلے نین رسیلے
ہر صورت پر ظاہر معنی مظہر نور جمیلے قسم جلیلے
غلام محمدؐ وصل الٰہی مشکل باجھ وسیلے باجھوں حیلے

در تعریف محبوباں بعبارت مخفی
ابرواں و مژگاں حسیناں
و حسیناں بصورت معنی ایشان

س سرور حضور الٰہی افضل صوم صلوٰتوں حج زکوٰتوں
نور فَثَمَّ وَجْهُ اللهِ[1] دا چمکے شش جہاتوں نفی اثباتوں[2]
شان بطون ہویا خود ظاہر برقعہ پہن صفاتوں علم حیاتوں
غلام محمد سخت ظہوروں چھپ گئی ذات نواتوں مخلوقاتوں

در تعریف حضرت شیخ اللہ در وصف او رحمۃ اللہ
ظہور ذات در پردہ صفات و مقام ختم تجلیات در مخلوقات

ش شراب وصال الٰہی تے وحدت میخانہ دل پیمانہ
بزم شراب مجالس رِنداں ہر صوفی مستانہ مرد یگانہ
ساز سرود معارف ذاتی شطحیات[3] ترانہ ذکر فسانہ
غلام محمد مرشد ساقی ہتھ جس دے وچہ گانہ تھی نذرانہ

در تعریف شراب میخانہ و بزم و پیمانہ و سرود
در اوصاف مرشد ساقی و شراب وحدت و اصطلاح صوفیانہ

ص صُوَر علمیہ ذاتی معلومات الٰہی نامتناہی
عالمِ علم لیا معلوموں شیخ الاکبرؒ واہی قلم گواہی
عِلم کنوں معلوم مقدم عالم نوں خود آہی بے پرواہی
غلام محمد ایہہ ہن اصلی قلم حروف سیاہی دسّیا ماہی

در تعریف صور علمیہ یعنی معلومات الٰہی و قول شیخ الاکبرؒ
و تقدیم علم بر معلوم و عالم و قلم و حروف و سیاہی

ض ضمیر منیر منوّر انور نور و نورے تن کوہ طورے
قلب کتاب المسطوروں سینہ بیت المعمورے گنج سُرورے
روح سقف المرفوع الٰہی ستر بحر المسجورے خفی حضورے

در ضمیر و الطور و کتاب مسطور و رق منشور
و البیت المعمور و السقف المرفوع و البحر المسجور

---

[1] فَاَیْنَمَا تُوَلُّوْا فَثَمَّ وَجْهُ اللهِ: یعنی جس طرف منہ کرو اسی طرف اللہ کا چہرہ ذات ہے
[2] لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللهُ اَیْ لَا مَوْجُوْدَ اِلَّا اللهُ
[3] اَنَا اَحْمَدُ بِلَا مِیْمٍ ہ وَاِنِّیْٓ اَنَا اللهُ وَاَنَا الْحَقُّ وَسُبْحَانِیْ مَآ اَعْظَمَ شَانِیْ وَلَیْسَ فِیْ جُبَّتِیْ سِوَی اللهِ وَهَلْ فِی الدَّارَیْنِ غَیْرِیْ وَمِثْلُ ذَالِكَ

در تعریف اسم اعظم و در تحقیق ذکر پاس انفاس

غلام محمدؐ اخفی دے وچہ علم عقل معذور بے مقدورے

ط
طرفہ ہک سِرّ عجیبہ قول نبی سرورؐ دا خیر البشر دا
اسم الاعظم آل عمرانوں قبل اخیر البقر دا حرف سطر دا
ہے مقصود ضمیرؔ ھُوَ اللّٰہ کامل پیر فقر دا مرشد ہر دا
غلام محمدؐ ہر موسیٰ کیا جانے علم خضرؑ دا عمق بحر دا

در تعریف ظہور و بطون الظاہر فی البطون و برائے ذات و صفات متناہی

ظ
ظاہر وچہ عین ظہور ے باطن وچہ بطونے پر بیچونے
نال صفات ہویا متعدد ذات کنوں یکسونے یکعشرونے
خود شاہد مشہود شہادت خود غیب المکنونے بوقلمونے
غلام محمدؐ اس عالم وچہ ہر عاقل مجنونے خرد زبونے

در تعریف عنقا و ہویت ... احدیت

ع
عنقا ہویت اُسدا احدیت کاشانہ وحدت خانہ
قید ہویا وچہ دام دوئی کھا حسن ازل دا دانہ تھیا نشانہ
وچہ پنجرے انسانیت دے کرے ہزار ترانہ پکڑ بہانہ
غلام محمدؐ مرشد ملیا مالک علم خزانہ پڑھ شکرانہ

در تعریف غیرت و انتفاء غیریت و حصول عینیت

غ
غیور کرے جد غیرت غیریت اُٹھ جاوے غیر سدھاوے
وچہ حق ذات اَغْیَرُ مِنّی[2] پاک نبیؐ فرماوے غیرت آوے
غین بصورت عین برابر نقطہ شور مچاوے غیر بناوے
غلام محمدؐ غیریت خود عینیت ہو جاوے جے حق پاوے

---

[1] قال القطب الربانی الغوث الصمدانی سیدنا الشیخ عبد القادر جیلانی قدس سرہ العزیز الاسم الاعظم ھُوَ اللّٰہ [2] حدیث شریف اَنَا غَیُوْرٌ وَاللّٰہُ اَغْیَرُ مِنّی ...

ف

فرقان صفات الٰہی ذاتِ خدا قرآنے حق سُبحانے
ہفت مراتب حقی خلقی ست منزل فرقانے صحیح بیانے
صُورَ حروف اعیانِ حقائق ہر کلمہ ذیشانے سُورَ جہانے
غلام محمد قسم الٰہی فاتحہ[۲] خود انسانے سبع مثانے

در تعریف فرقان بہفت منازل آن و حروف و کلمات و سورۂ فاتحہ باصطلاح ارباب عرفان علیہم الرضوان

ق

قدیم ہویا خود حادث آپ قدیمے سرّ عظیمے
احدیّت تھیں وحدت ہو کے الف ہویا خود میمے نبیؐ کریمے
لام کنوں واحدیّت دے وچہ میم تھئی تقسیمے پر دونیمے
غلام محمد ذات بری تاخیر کنوں تقدیمے آپ علیمے

در تعریف ذات قدیم و تفسیر الٓمٓ

ک

کلام اللہ پُر معنیٰ مشحوں مثل سفینہ خاص خزینہ
ہے مشکوٰۃ زجاجہ مصباح رُوح قلب تے سینہ فیض گنجینہ
سرّی نور مبارک شجرہ مرشد دا آئینہ ہر آئینہ
غلام محمد ایہہ خمسہ معراج وصل دا زینہ عجب قرینہ

در تعریف کلام اللہ و تفسیر آیۃ اللہ نور السمٰوٰت والارض برمز و اسرار اللہ

ل

لطیف کثیف حقیقی ذات معظّم شانے رمز نہانے
ہے خود ذات موحّد مشرک ایہو کوئی نہ جانے مشکل معنے
آپ قدیم آیا بن حادث واجب فی الامکانے عین اکوانے
غلام محمد اَلْاِنسانُ عَلٰی[۱] صُوْرَتِ رحمانے حق فرمانے

در تعریف لطیف کثیف حقیقی و موحد مشرک حقیقی و ظہور واجب فی الامکان و حدیث خلق الانسان علی صورۃ الرحمان

---

[۱] اِنَّ اللّٰہَ خَلَقَ اٰدَمَ عَلٰی صُوْرَتِہٖ ۔ تحقیق اللہ تعالیٰ نے پیدا کیا آدم کو اپنی صورت پر ۔

[۲] وَالْفَاتِحَۃُ اِشَارَۃٌ اِلَی الْکِتٰبِ الْجَامِعِ وَھُوَ الْاِنْسَانُ یعنی اور فاتحہ اشارہ ہے طرف کتاب جامع کے اور وہ انسان ہے ۔ وَلَقَدْ اٰتَیْنٰکَ سَبْعًا مِّنَ الْمَثَانِیْ وَالْقُرْاٰنَ الْعَظِیْمَ ۔ اور تحقیق عطا کی ہم نے تجھ کو سبع مثانی اور قرآن عظیم ۔

در تعریف مراتب سبعہ الٰہیہ و لطائف ستہ انسانیہ

م مظاہر حقی خلقی ہفت مراتب ناموں سمجھ کلاموں
احدیت وحدت واحدیت روح مثال اجساموں انس اماموں
نفس قلب روح سِر خفی تے اخفی خاص مقاموں شرف اکراموں
غلام محمد روح نبوی تے تحفہ بھیج سلاموں دِر دماموں

در تعریف ن و القلم و ما یسطرون و ظہور کن فیکون

ن نظیر ان نون قلم دیاں آپ خدا فرمائیاں نبی سُنایاں
نون احدیت قلم محمدی نور دیاں روشنایاں دُھماں پایاں
کُن فیکون کنوں آہویاں ظاہر کُل خدایاں پیاں جدایاں
غلام محمد مرشد کامل ہن مُڑ آن مِلایاں دِل ترسایاں

در تعریف وجدان حقیقی و توصیف حضرت خضر علیہ السلام و مقبول بالا مقام حضرت شیر محمد صاحب رحمۃ اللہ تعالیٰ علیہ

و وجدان حقیقی اصلی محض تجلی ذاتی فیض براتی
مِلیا خضر نصیباں سیتی پیتم آب حیاتی گئی مماتی
صدقہ شیر محمد ہادی اصلی رمز پچھاتی ہٹ گئی چھاتی
غلام محمد حمد الٰہی جیندیاں ملیم ساتھی وچہ حیاتی

در تعریف جناب قطب الاقطاب غوثیت مآب حضرت سید قطب علی شاہ صاحب بخاری رحمۃ اللہ الباری

ھ ہر کوئی توقیر منگے میں پیر منگاں ہر واری یا حق باری
درس علوم لدنی والا شہر فتح پور جاری لیل نہاری
پیر محل شریف کنوں ایہہ فیض آیا بنھ تاری مار اڈاری
غلام محمد پیر میرے دا کامل پیر بخاری قطب غفاری

لا لَعَمرُكَ تاج لَقَدْ كَرَّمْنَا[1] طوق گمر دا خیر بشر دا

---

[1] وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِيْٓ اٰدَمَ ۔ تحقیق ہم نے عزت دی اولاد آدم علیہ السلام کو۔

سُرمہ پاک نظر وچہ سوہے مَازَاغَ الْبَصَرُ دا بِی یُبْصِرُوا
رُخ انور وَالشَّمْس زلف معنے وَاللَّیْلِ قدر دار شکِ قمر دا
غلام محمدؐ سگ دربانی قطبِ ربّ علیؓ دے دَر دا باہنا بُردا

در تعریف حضرت پیر دستگیر مرشد حقی و ولی نعمتی و شفیقی ادام اللہ فیوضہم

الف ازل دا پیرا ساڈا شیر محمدؐ ماہی قبلہ گاہی
لوکاں بھانے صُورت بشری سانوں ذات الٰہی سرکاہی
پیرا میر مُنیر میرے دی ماہ کنوں تا ماہی شاہنشاہی
غلام محمدؐ رہبر باجھوں ایہہ گل معلم ناہی وچہ گمراہی

مناجات بدرگاہ مجیب الدعوات و طفیل سرور کائنات علیہ و علی آلہ الصلوٰۃ و التسلیمات

ی یا ذات مقدّس مطلق واحد واجب ذاتوں اسم صفاتوں
جام شراب وصال عطا کر فضل کرم سوغاتوں انعاماتوں
بخش طفیل محمد سرور افضل مخلوقاتوں شرف نجاتوں
غلام محمدؐ بھیج تحائف الف الف صلواتوں تسلیماتوں

بسم اللہ الرحمٰن الرحیم

شجرہ غوثیہ باغنامۂ طلبیہ (نظم)

کُنتُ کنزاً حق کہا تا احد سے احمدؐ ہوا کیا باغ کھِلا یا مصطفےٰؐ ہر گُل رنگوں رنگہا
یا الٰہی کر مجھے گُل پنجتنؑ کے باغ کا

علیؑ چمن کے ہیں شجر حسنؑ و حسینؑ ہر دو ثمر سُن باغ نبوی کی خبر کھِلایا ہے گُل زین العباؑ
یا الٰہی کر مجھے گُل پنجتنؑ کے باغ کا

باقرؑ گلابی پھول ہیں صادقؑ ہر سر دول ہیں کاظمؑ علی مقبول ہیں گُل لالہ ہیں موسیٰؑ رضاؑ
یا الٰہی کر مجھے گُل پنجتنؑ کے باغ کا

دو آزوہ کے نور سے یک شاخ نکلی دور سے ہے باغ اس دستور سے معروفؒ کرخی راہ ہدا
یا الٰہی کر مجھے گُل پنجتنؑ کے باغ کا

ہیں سرّیؒ سقطی گل ریحان حضرت جنیدؒ ہیں پھول دان ہیں شیخ شبلیؒ زعفران کیا گُل ہر رنگ کا کھِلا
یا الٰہی کر مجھے گُل پنجتنؑ کے باغ کا

فضلؒ رنگ بہار ہیں ابو الفرحؒ گل گلزار ہیں ابو الحسنؒ گل انار ہیں کھِلا یا مبارکؒ کیوڑا
یا الٰہی کر مجھے گُل پنجتنؑ کے باغ کا

شاہ محی الدینؒ ہیں گُل ہر تو رنگ رنگین ہیں کھِلا یا تو عرش زمین ہیں اُمت نبیؐ کے پیشوا
یا الٰہی کر مجھے گُل پنجتنؑ کے باغ کا

عبد الوہاب ہیں گل چمن　　مشہور سیف الدین زمن　　ہیں فضلِ حق بوباعدن　　گل ابوالفرح ہیں صوفیا

یا الٰہی کر مجھے گل پنجتن کے باغ کا

سید احمد گل ہیں　　کیا مشک عنبر مل ہیں　　مسعود کرنا پھل ہیں　　گل ہار سید نور شاہ

یا الٰہی کر مجھے گل پنجتن کے باغ کا

شاہِ میر ہیں گل عجب　　ہیں شمس الدین عالی نسب　　غوثِ محمد خوش لقب　　ہیں گلِ طوبیٰ نی ہوا

یا الٰہی کر مجھے گل پنجتن کے باغ کا

عبد القادر اکسیر ہیں　　بالا محمد پیر ہیں　　روشن چو بدر منیر ہیں　　کھڑیا شگوفہ مرتضیٰ

یا الٰہی کر مجھے گل پنجتن کے باغ کا

چمن عبد القادری　　عبد الوہاب گل ناصری　　گل زین العابد جعفری　　عبد الرزاق سہیورا

یا الٰہی کر مجھے گل پنجتن کے باغ کا

گل چاندنی ہیں مصطفیٰ　　محمود جیلانی صفا　　ہیں گل نرگس مجتبیٰ　　کھڑیا ہے ہر رنگ موتیا

یا الٰہی کر مجھے گل پنجتن کے باغ کا

گل حیدر ہیں گلزار کا　　وہ کھڑیا رنگ بہار کا　　شاہ غوث نور انوار کا　　کیا گل ہیں باطن صفا

یا الٰہی کر مجھے گل پنجتن کے باغ کا

سلطانوں کے سلطان ہیں　　مشہور ہاتھی وان ہیں　　ہر گل کے داستان ہیں　　ہیں شیر علی نور اللہ

یا الٰہی کر مجھے گل پنجتن کے باغ کا

گل کھڑیا سید چراغ کا　　بوٹا ہے نبوی باغ کا　　گل مشک ہر دباغ کا　　ہیں قطب شاہ کے راہنما

یا الٰہی کر مجھے گل پنجتن کے باغ کا

گلِ شبیرِ کاملِ اولیا!ؒ گلِ فضلِ سیدِ اصفیاؒ گلِ پیرِ غلامِ رسولِ شاہؒ اسرار کا گلشن کھلا

یا الٰہی کر مجھے گلِ پنجتنؑ کے باغ کا

یا الٰہی کر قبول! عاجزی صدرِ رسولؒ جلد کر مطلب حصول قطبؒ سے مشکل کشا

یا الٰہی کر مجھے گلِ پنجتنؑ کے باغ کا

○

لہ یہ مصرعہ سید ناصر الدین شاہ کی تصنیف سے جو بعد میں داخل کیا گیا۔

رُباعیٔ دُعائیہ

کر منظور حضور توں اپنا نہ کر دور اسانوں
دور کریں توں دور کریندیاں کر منظور اسانوں
او گنہار پکار کراں میں بخش قصور اسانوں
کلمے نال توں وقت نزع دے کر مسرور اسانوں

لا اِلٰہ اِلّا اللہ محمّد رسولُ اللہ

غوث المحققین قطب العارفین

حضرت پیر سیّد قطب علی شاہ بخاری قادری رحمۃ اللہ علیہ

پیر محلوی سندیلیانوالی شریف

کی دیگر تصنیفات

در رد مذہب اہل تشیع

- شوائظ البرقات فی ردِ رمی الجمرات
- رسالہ ردِ شیعہ بقول امامیہ
- رسالہ انوارِ قدسیہ فی ردِ رموزِ بدیعہ
- فہرست نہج البلاغۃ
- اِمدادِ الٰہیہ
- الہاماتِ الٰہیہ

- رسالہ حیاتُ النبی صلی اللہ علیہ وسلم در ردِ وہابیت

در رموزِ معرفت

- اَسرار المعرفت
- رسالہ مراۃ الفقراء (ملفوظات قطبیہ) مرتب فقیر سلطان احمد
- وِصال نامہ حضرت پیر سیّد قطب علی شاہ بخاری صاحب
- مکتوباتِ عشق تصنیف حضرت پیر سیّد شیر محمد گیلانی قادری فتحپوری

ملنے کا پتہ

دربار سندیلیانوالی شریف ضلع ٹوبہ ٹیک سنگھ تحصیل کمالیہ